1998. DECEMBER
XIV. évf. 12. (137.) szám
Ára: 248 Ft

video magazin

A Vasálarcos

Spice World

Deep Impact
– sztárinterjúk!

BLUES BROTHERS 2000

MEGVÁSÁROLHATÓ VIDEOKAZETTÁN!
LEONARDO DICAPRIO KATE WINSLET
TITANIC
TITANIC
11 OSCAR®-DÍJ
KÖZTÜK A LEGJOBB FILM DÍJA
A TWENTIETH CENTURY FOX ÉS A PARAMOUNT PICTURES BEMUTATJA A LIGHTSTORM ENTERTAINMENT PRODUKCIÓJÁT JAMES CAMERON FILMJÉT „TITANIC" LEONARDO DICAPRIO KATE WINSLET BILLY ZANE KATHY BATES FRANCES FISHER
BERNARD HILL JONATHAN HYDE DANNY NUCCI GLORIA STUART DAVID WARNER VICTOR GARBER ÉS BILL PAXTON ZENE JAMES HORNER DEBORAH L. SCOTT RANDY GERSTON AL GIDDINGS GRANT HILL SHARON MANN
CONRAD BUFF A.C.E. JAMES CAMERON RICHARD A. HARRIS PETER LAMONT RUSSELL CARPENTER A.S.C. DIGITAL DOMAIN RAE SANCHINI PRODUCER JAMES CAMERON ÉS JON LANDAU JAMES CAMERON
© 1997 Twentieth Century Fox Home Entertainment, Inc. Minden jog fenntartva!
„Twentieth Century Fox", „Fox" és a hozzájuk tartozó logók a Twentieth Century Fox Film Corporation tulajdonai
Forgalmazza az InterCom Rt. • 1145 Bp. Bácskai u. 28-36. • Tel.: 467-1-467 Fax: 252-2736 • E-mail cím: video@intercom.hu Megújult honlapunk: http://www.intercom.hu/

ANASTASIA
ANASTASIA
ANASTASIA
Megvásárolható videokazettán!
Forgalmazza az InterCom Rt. • 1145 Bp. Bácskai u. 28-36.
Tel.: 467-1-467 Fax: 252-2736 E-mail cím: video@intercom.hu
Honlapunk: http://www.intercom.hu/
Anastasia TM & © 1997 Twentieth Century Fox Inc. Minden jog fenntartva!
© 1998 Twentieth Century Fox Home Entertainment, Inc. Minden jog fenntartva!
„Twentieth Century Fox", „Fox" és a hozzájuk tartozó logók, valamint „Anastasia" és az Anastasia szereplői a Twentieth Century Fox Film Corporation tulajdonai és használatuk engedélyezett.

Tisztelt Olvasó!

Köszönöm!
Köszönöm, hogy az elmúlt években megtisztelő figyelmükkel tüntették ki a Video Magazint! Köszönöm, mert a novemberi volt az utolsó szám, amelyben mint a kiadó vezetője és többségi tulajdonosa jegyeztem a Video Magazint. Ezentúl más irányú kötelezettségvállalásomnak teszek eleget.
Köszönöm elsősorban az olvasóknak, hogy észrevételeikkel, javaslataikkal segítették a munkánkat és azt is, hogy ebben a nehéz gazdasági helyzetben is kitartottak mellettünk, megvásárolták, olvasták, kedvelték a Video Magazint.
Köszönöm a videófilm-forgalmazóknak a segítő együttműködést, legtöbbjük kitartását, bizalmát a piac nehéz periódusaiban is.
Köszönöm munkatársaimnak, szerzőinknek a jó munkát, amellyel a félig fekete-fehér újságból európai színvonalú magazint faragtunk.
Köszönöm végül Falus Tamás főszerkesztőnek, Czifferszky Attila művészeti szerkesztőnek, valamint Molnár Tamás tördelőszerkesztőnek a közös munkát, és azt, hogy munkakapcsolatunk barátsággá szövődött.
Sok sikert kívánok a lap további működéséhez!

Belán Gábor

A kiadó új tulajdonosai megtiszteltetésnek tartják, hogy ilyen lelkes előző kiadóvezető után vehetik át ezt a lapot és ezúton is tolmácsoljuk neki a szakma elismerését. Ígérjük, nem változtatunk a lap értékein: az igényességen, az alaposságon, a megbízhatóságon. Viszont szeretnénk, ha a jövőben könnyedebb lenne a magazin hangvétele, több témát találna a magazinban az olvasó: legyen benne mozi, zene, televíziózás és szóljon a jelenleginél szélesebb olvasói körnek. Továbbá szeretnénk, ha új terjesztési módszerek révén a jelenleginél jóval több helyen lenne elérhető a lap.
Terveink szerint a lap következő száma január végén jelenik meg, összevont dupla számként, melyben benne lesz az 1998-as videópremierek katalógusa, valamint 1999 jelentősebb mozi- és videópremierjeinek ajánlata.
Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánnak:

A kiadó tulajdonosai

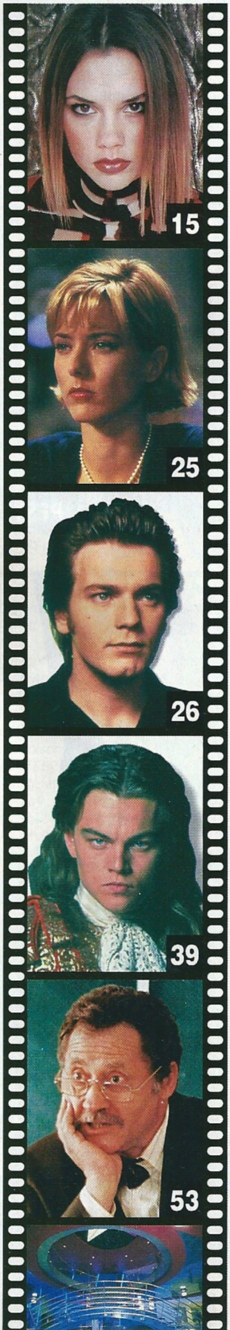
Főszerkesztő: Falus Tamás
Művészeti szerkesztő:
Molnár Tamás
A szerkesztőség címe:
1114 Budapest XI., Eszék u. 9–11.
Tel.: 361-3859, Fax: 466-4583
E-mail: video@irisz.hu

Kiadja a Video Magazin Kft. • Felelős kiadó: a Video Magazin Kft. ügyvezetője
Nyomdai előkészítés: MULTIMIX Kft.

Nyomás:
SZIKRA LAPNYOMDA RT.
1133 Budapest, Visegrádi u. 116.
Felelős vezető: Lendvai Lászlóné vezérigazgató

Terjeszti a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt. és a regionális részvénytársaságok, valamint az alternatív terjesztők. • Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Előfizethető a hírlapkézbesítőknél és a Hírlapelőfizetési Irodában (1089 Budapest VIII., Orczy tér 1., levélcím: 1900 Budapest, Orczy tér 1.), ezenkívül Budapesten a Hírlap-előfizetési és Elektronikus Postaigazgatóság kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
HU ISSN 0237-5141

A video magazin TARTALMÁBÓL

ALKOTÓK, SZTÁROK

Sztárözön 5
Rendezte: Mimi Leder (Deep Impact) 12–13
Téa Leoni (Deep Impact) sztárinterjú Los Angelesből 25
Ewan McGregor és Az élet show-ja 26–28

VIDEÓPREMIEREK

Blues Brothers 2000 8–9
Spice World 15–17
Békavári uraság 18
Karácsonyi ének 21
Az ember, aki túl keveset tudott 23
Két apának mennyi a fele? 24
A Vasálarcos 39–41

LAKOSSÁGI VIDEÓKAZETTÁK

Interjú Tóth Tiborral, a Select Video ügyvezetőjével 29
Szeretünk-e kazettát vásárolni? Körkérdés videókiadókhoz 30–31
Magyar filmek sikere 32
Az akciófilmektől a természetfilmekig 35

ZENE

Benkő László az Omegáról és a hazai televíziózásról 43
A Solaris és a képzeletbeli filmzene 45

JOGI FÓRUM

Mi a közszeméremsértés? 49

JÁTÉK

Eredményhirdetés: Men In Black, Titanic 51

TV

Magyar játékfilmek a televíziós csatornákon 52

MOZIBEMUTATÓ

Ámbár tanár úr, Halloween, 20 évvel később 52–53

FILM ÉS ÜZLET – PORTRÉ

Hegedűs „Indián" László, a Fotifon videótékák atyja 54

TÉMA

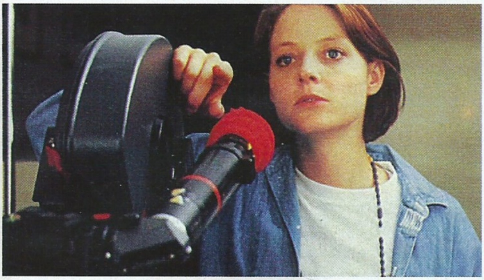
Dobogókő 9. 57

HÍRÖZÖN

Magyar filmfesztivál Los Angelesben, Alan J. Pakula halála, Meghalt Jean Marais, Filmlexikon CD–ROM magyarul, Oxford Filmenciklopédia, Európa filmhét Budapesten 60–61

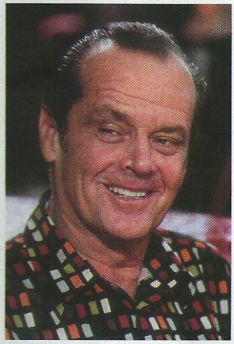

megjelent a
Best of Junior
hát ez állati...
McVITIE'S
KiKS
CD-n és kazettán
NEW!
Animal Cannibals — Kixeretik?
Ákos — IKON (remix)
Kozmix — Úgy várom a reggelt
DJ Junior — Rappers in the house
Soho Party feat. Császár Előd — Miért nincs nyáron hó
Mr. Rick — Zárjon be a gyár!
Roy és Ádám — Trambulin
Császár Előd — Boldog névnapot! (dance remix)
Baby Sisters — Rád gondolok
ShyGys — Szeress akkor is, ha néha fáj...
Erica C. Dance Stars — Indul a táncos cirkusz
V.I.P. — Fiatal lányok
Ámokfutók — Bújj mellém!
Carpe Diem — Álomhajó
Pa-Dö-Dő — Fáj a fejem
Back II Black — Álomszép '98
DJ Dominique feat. Kiki — Angyali vallomás ('98 remix)
NEW!
A PESTI EST Junior bemutatja:
Best of Junior
hát ez állati ...
benne:
slágerek és Múúris játékok
több százezer forint nyereménnyel
+2 vadonatúj szám
Animal Cannibals
DJ Dominique feat. Kiki
JÁTÉK
több százezer forint értékű nyereménnyel!
+ DEDIKÁLÓTURNÉ + LEMEZBEMUTATÓ KONCERTEK
Részletek a Cd-ben és a kazettában, valamint a szórólapokon.
JUVENTUS RÁDIÓ
PESTI EST Junior
BMG
BMG ARIOLA HUNGARY

Színésznők szupergázsija

Julia Roberts és *Jodie Foster* a hollywoodi élmezőny biztos befutói, már ami az egy filmre eső átlagos jövedelmüket illeti. Értük garantáltan tódul a közönség, épp ezért a nagy stúdiók bármilyen árat képesek megadni értük. Legutóbb Julia 17 millió dolláros gázsija (*The Runaway Bride*) borzolta a kedélyeket, mellyel igen előkelő helyet foglal el a „nyolcszámjegyű" színésznők *(Demi Moore, Sigourney Weaver, Meg Ryan, Sandra Bullock)* szűk táborában. Hasonló visszhangot keltett Foster 15 milliója is, melyet az *Anna and the King* című produkcióért utaltathat bankszámlájára. A film immár harmadszor dolgozza fel *Anna Leonowen* angol tanítónő és a sziámi király 1860-as évekbeli (igaz) történetét.

Jack Nicholson életműdíja

Tovább gyarapodik *Jack Nicholson* egyébként is tekintélyes filmdíjai száma: a jövő évi Golden Globe-gálán ő kapja a Cecil B. DeMille-díjat, melyet életművéért, a szórakoztatóiparban nyújtott teljesítményéért ítéltek neki. *„Gyorsan kellett cselekednünk"* – egészítette ki a száraz hivatalos indoklást *Helmut Voss*, a díjat adományozó Hollywoodi Külföldi Újságírók Szövetségének (Hollywood Foreign Press) elnöke. *„Ez ugyanis olyan ritka év lesz, amikor nem indul Nicholson-film a versenyben."*
Az 1952 óta évente odaítélt díj eddigi kitüntetettjei között volt *Walt Disney* vagy *Fred Astaire*; az utóbbi két évben pedig *Dustin Hoffman* és *Shirley MacLaine*.

Cher mint Kleopátra?

Az évtizedek óta népszerű popszupersztár ugyan még nem kötelezte el magát, de tény, hogy felajánlották neki a legendás egyiptomi királynő nem mindennapi szerepét egy készülő angol tévéfilmben, mely nem a legendákra, hanem a mítosz mögött rejlő asszonyra koncentrál. Az 53 éves énekesnő színészként is komoly sikereket aratott (*Sellők*, *Maszk*), talán ezért is bíznak benne az alkotók, hogy sikerrel birkózna meg a feladattal. Úgy tűnik, már csak rendkívül betáblázott naptára állhat a szerep útjába. Sokan azt is tudni vélik, hogy legutóbbi nagy sikerű lemeze, a *Believe* megjelenése óta már három szerepajánlatot kapott, és – *Madonna* és *Nicole Kidman* nyomdokaiba lépve – hamarosan a londoni színpadokon is bemutatkozik.

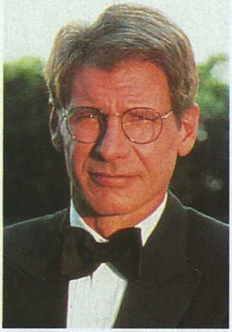
Banderast fogadta a spanyol király

Antonio Banderas és felesége, *Melanie Griffith* nemrégiben a spanyol királyi párral találkozott a *Zorro álarca* exkluzív vetítésén. Bár a tengerentúlon és nálunk már régóta látható a film, Banderas hazájában csak november végén mutatták be a fekete álarcos történetét. *János Károly* és *Zsófia* királyné nemcsak a filmet vitatták meg a művésszel, hanem beszéltek arról az idős színészeket segítő alapítványról is, melyet a Zorro álarca előzetes vetítéséből befolyt összeggel támogatnak. Nagy figyelmet keltett Melanie tökéletes mozgása is, állítólag előzőleg sokat gyakorolta az uralkodó előtt elvárt meghajlás „fortélyát".

Harrison Ford ismét szexszimbólum?

A *People* magazin *Harrison Ford*ot kiáltotta ki az év legszexisebb férfisztárjának (Sexiest Man Alive), így ő is bekerült abba az exkluzív körbe, melyhez többek között *Mel Gibson*, *Brad Pitt*, *Tom Cruise*, *Denzel Washington* vagy a tavalyi győztes, *George Clooney* tartozik. A lap választása talán azért meglepő, mert idén olyan ifjú titánok törték össze a női szíveket, mint *Leonardo DiCaprio* vagy *Matt Damon*.

Az 56 éves sztár soha nem tartotta magát szexisnek, és nem érti a hirtelen jött lelkesedést sem, mely az őszülő halántékú sztárok iránt nyilvánul meg az utóbbi időben. Arról viszont határozott elképzelése van, hogyan őrizhette meg az évek során biztos helyét. *„Szerintem azért vagyok még mindig itt, mert annyira sohasem kaptak fel, hogy rövid idő után egy új kedvenccel kelljen lecserélni."*

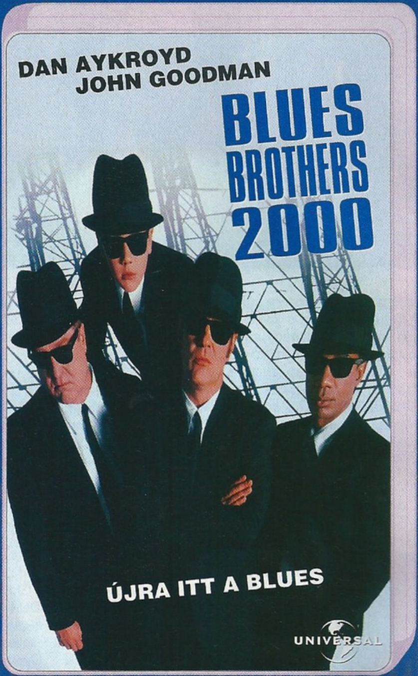
Phil Collins és a Tarzan

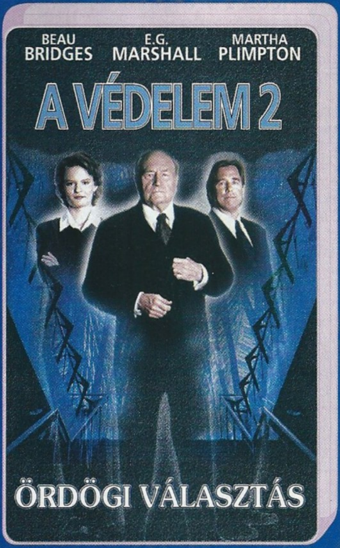

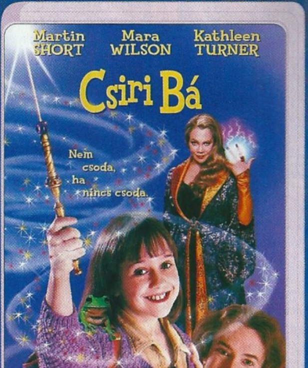
Phil Collins énekli a készülő új Walt Disney-rajzfilm, a *Tarzan* betétdalait. A felvételek érdekessége, hogy Phil nemcsak angolul, hanem már németül és franciául is felénekelte a dalokat. A Disney harmincöt országban mutatja majd be új produkcióját és a hagyományoknak megfelelően a rajzfilm dalszövegeit is szinkronizálják; így a songok többnyire az adott ország neves előadóinak tolmácsolásában fognak felcsendülni. A brit sztár azonban nem bíz semmit a véletlenre: inkább több nyelven énekel, semmint másra bízná saját szerzeményeinek tolmácsolását. Bevallása szerint még további néhány nyelvet magára vállal; a magyar nyelvvel azonban vélhetően nem akar majd megbirkózni...

VIDEO CSÚCSON

[DECEMBER 8-tól a videotékákban]

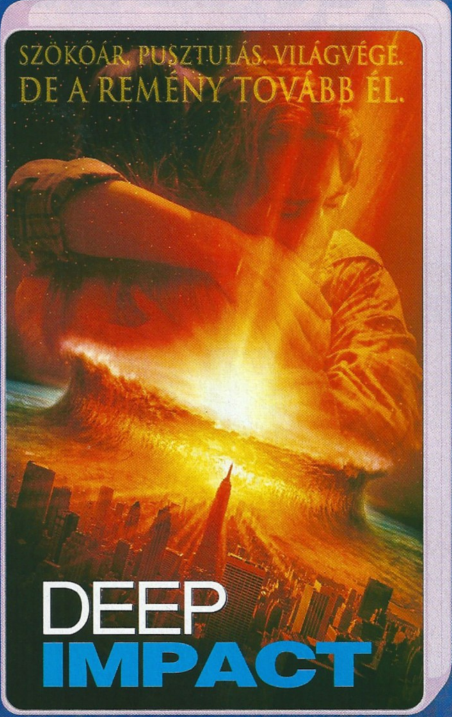

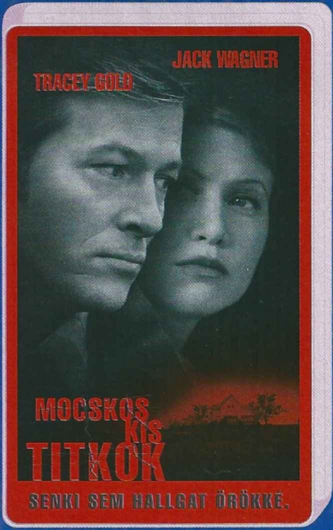
UIP DUNA NEMZETKÖZI FILM KFT. · CIC · Paramount A VIACOM COMPANY · UNIVERSAL

< UIP-DUNA FILM, 1021 BUDAPEST, HŰVÖSVÖLGYI ÚT 54. Tel.: 394-0007, Fax: 274-2177 >

VIDEO CSÚCSON

[DECEMBER 15-től a videotékákban]

< UIP-DUNA FILM, 1021 BUDAPEST, HŰVÖSVÖLGYI ÚT 54. Tel.: 394-0007, Fax: 274-2177 >

BLUES BROTHERS 2

A sztori

Dan Aykroyd Elwood Blues szerepében tér vissza vándorzenészként az elmaradhatatlan fekete öltönnyel, kalappal, napszemüveggel, no és a fekete táskával. Tizennyolc évvel azután, hogy a Bluesok eredeti küldetése véget ért, Elwood kiszabadul a börtönből, és azt tapasztalja, hogy sok minden megváltozott, míg ő odabent csücsült. Társa, Jake halott, zenekara régen feloszlott, és az árvaházat, ahol nevelkedett, lerombolták. Az az ember, aki Jakenek és Elwoodnak apja helyett apja volt, Curtis, az árvaházi felügyelő sem él már. Így Elwood egyetlen élő rokonfélesége Curtis törvénytelen gyermeke, Cabel, a pedáns zsaru, akinek nincs ínyére a fura rokonság. Elwood egykori tanára Mary Stigmata, akinek sürgősen pótapát kell találnia Busternek, a tízéves árvának. Elwood új küldetéseként újra összehozza régi bandát, hogy részt vegyen a Bandák Csatájában Mousette Királynőnél Louisianában, és a megátalkodott Bustert jó útra térítse. Ez az út Elwooddal elsőként ugyan egy sztriptízbárba vezet, de ott felszedik a csapost, a Melák Mack McTeert, aki nem veti meg a bluest. Hárman indulnak tehát útnak, hogy összetoborozzák a zenekart. Eközben arra is ügyelniük kell, hogy ne érje utol őket se a zsarurokon, se a moszkvai maffia...

„Ez a film sokkal érzelmesebb, mint az első"

Dan Aykroyd, Elwood Blues megszemélyesítője, a film producere, társszerzője

– a folytatásról:

„Mindig is úgy éreztem, hogy van itt még egy másik történet, amit el kell mondani, de mikor John meghalt, mindennek hirtelen vége szakadt. Ahogy múlt az idő, és én újra elkezdtem játszani a bandával a House Of Bluesban, és pár dolog megváltozott az életemben is, eljutottam egy olyan pontra, amikor végre le tudtam ülni, és meg tudtam írni Elwood életének következő fejezetét."

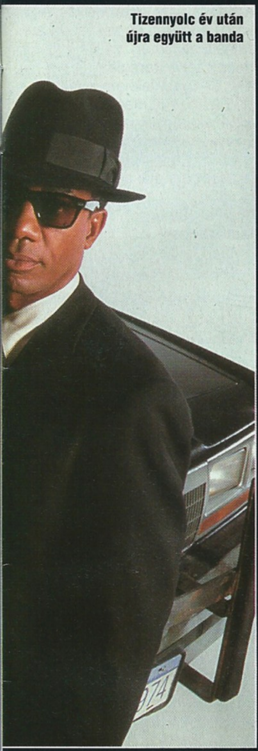
– a főhősről, a szeretetről:

„Elwood nagyon le van törve, amikor kiszabadul a börtönből, és rájön, hogy sokan azok közül, akiket régen szeretett, eltűntek az életéből. Úgyhogy kell találnia valami okot, hogy továbbmenjen, hogy folytassa az életet. A sors különös jeladásai és a barátai szeretete segítik abban, hogy újra összerakja az életét. És eközben ráérez a család, a közösség mibenlétére. Ez egy igazi amerikai odüsszeia a legklasszikusabb értelemben."

– John Goodmanről:

„Nagyon tisztelem Johnt mint színészt, és tudtam, hogy jól énekel és táncol. Úgy éreztem, jól kiegészítjük majd egymást."

2000

Tizennyolc év után újra együtt a banda

A zene ismét fergeteges

John Goodman, Mack McTeer megformálója:

„Amikor megtudtam, hogy új Blues Brothers-filmet terveznek, felhívtam Dant, és azt mondtam, bármit megteszek – lopok, csalok, hazudok –, csak hadd legyek a filmben! Így hát egy este elvitt, hogy énekeljek vele és a House of Blues-zal, és egész jól működött a dolog, úgyhogy engedték, hogy hozzájuk csapódjak. Aztán már csak azon vettem észre magam, hogy ott riszálom magam egy mikrofon előtt Steve Cropperrel és Duck Dunnal, meg hogy Aretha Franklinnel és James Brownnal dolgozom. Az volt aztán a show-business-mennyország!"

John Landis társszerző-rendező:

„A Blues Brothers a szó legigazibb értelmében folytatás, és ezt nagyon izgalmasnak találom. Nemcsak azért, mert tizennyolc évvel azután folytatódik, ahol az előző film abbamaradt, és eredeti módon tovább fűzi Elwood Blues történetét, hanem szerintem azon kevés filmek közé tartozik a filmtörténetben, melyekben az eredeti szereplők legnagyobb része visszatér ugyanabban a szerepben. És mind valóban tizennyolc évvel idősebbek... Azt hiszem, ez a film sokkal érzelmesebb, mint az első, mert ezt középkorú emberek csinálták, és nem srácok. Most már mind családos emberek vagyunk, és kissé másképp állunk a dolgokhoz, mint mikor az első filmet csináltuk."

A zenészek

A film muzsikája az elmúlt négy évtized legjobb blues, soul, rhythm & blues, rock and roll, sőt country és western zenéit szólaltatja meg, kiváló előadók tolmácsolásában. Fantasztikus előadókat sikerült összegyűjteni – áradozhatott a rendező, hisz olyan ismert, tradicionális rhythm and blues művészek vettek részt a forgatáson, mint *James Brown, Aretha Franklin, B. B. King, Wilson Pickett, Eddie Floyd, Junior Wells, Lonnie Brooks, Taj Mahal, Eric Clapton, Steve Winwood, Dr. John, Jeff Baxter, Isaac Hayes, Travis Tritt, Lou Rawls, Koko Taylor, Billy Preston, Sam Moore,* és olyan új, nagy jövő előtt álló ígéretek, mint *Johnny Lang, Erykah Badu* vagy a *Blues Traveller.* No és természetesen az eredeti *Blues Brothers Band: Steve Cropper,* az *„Ezredes", Donald „Kacsa" Dunn, Murphy Dunne, Willie „Túl nagy" Hall, Tom „Csonti" Malone, Lou „Blue Lou" Marini, Matt „Gitár" Murphy* és Alan „Mr. Mesés" Rubin. A film óriási zenei igényei jó néhány órával megnövelték a forgatás napjait. Öt számot ugyan élőben rögzítettek, de hogy a színészeknek legyen playback-muzsikájuk a jelenetek felvételekor, a zene legnagyobb részét előre kellett a stúdióban szalagra játszani.

Blues Brothers, a kultfilm

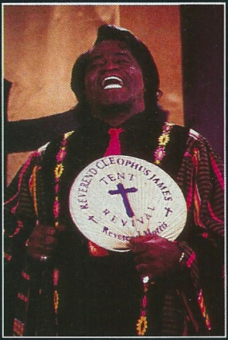
Jake és Elwood Blues alakját *John Belushi* és *Dan Aykroyd* teremtették meg, még a hetvenes évek elején, Torontóban. Ugyanis mindketten szenvedélyes zenerajongók voltak: Dan a bluesért rajongott, John a rock 'n' rollért. A páros először New Yorkban, a Lone Star Caféban lépett fel, s nem más kísérte, mint *Willie Nelson* és a Room Full Of Blues zenekar. (Az a Willie Nelson, aki legutóbb *A farok csóválja...* című filmben tűnt fel, sajátos zenei humorával.) A duó ezt követően került be a híres amerikai televíziós műsor, a Saturday Night Live '77–78-as évadjába. Ahogy növekedett a kettős népszerűsége, úgy vált mindinkább szükségessé, hogy egyre komolyabbá váló zenei törekvéseikhez elsőrangú zenészek segítségét kérjék missziójukhoz. Céljuk az volt, hogy együtt muzsikálásukkal a rhythm & blues műfaját ismét népszerűvé tegyék, és felemeljék az amerikai zene főáramába.

A csapat a Blues Brothers nevet kapta, s 1978-ban jelentette meg első albumát, *Briefcase Full Of Blues* címen. A lemez valójában egy koncert felvétele volt, melyet a Universal Amphitheaterben rögzítettek. A banda a *Soul Man* című slágerrel egyből az országos listák élére került, a korong pedig idővel háromszoros platinalemez lett.

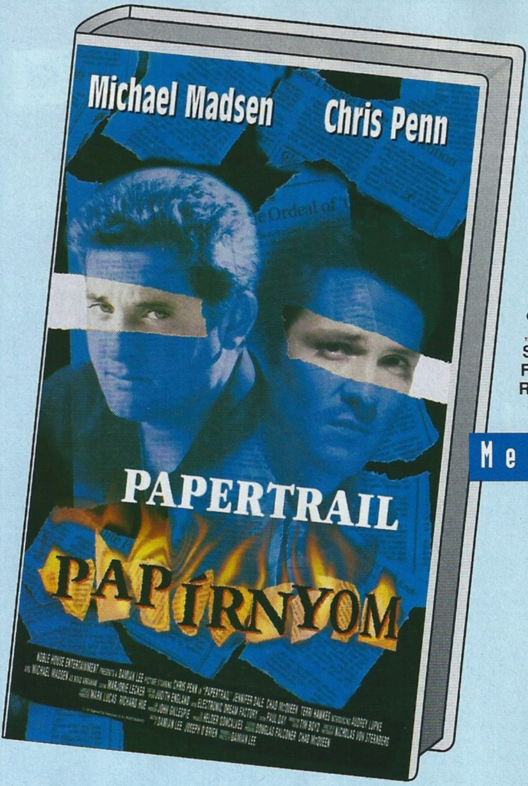
Egy évre rá Dan Aykroyd és John Belushi már filmben gondolkodott, s *John Landis* rendezővel – aki egyben társszerzője is lett a forgatókönyvnek – el is kezdték forgatni a Blues Brotherst. A filmet 1980-ban mutatták be, mely azonnal nagy kasszasikert aratott: csak Amerikában több mint 80 millió dollár bevételt hozott, a Blues Brotherst pedig a popkultúra ikonjává szentelte. A rhythm & bluest ismét hódítani kezdett, a fiúk elérték, amit akartak.

A folytatás John Belushi 1982-ben bekövetkezett váratlan halálával abbamaradt.

A film azonban tovább él.

James Brown is csatasorban

PAPÍRNYOM

(Papertrail)

Jason Enola különleges ügynökre ismét szüksége van az FBI-nak. Egykor ő nyomozott az „Alone”-ként ismert sorozatgyilkos ügyében, aminek során egyre megszállottabb lett. Ám erőfeszítéseit nem kísérte siker. A sorozatgyilkos azonban most újra felbukkan és miközben a város utcáin sorban szedi áldozatait, az ismert pszichiáternő, Elizabeth Robertson csoportterápiás foglalkozásokat vezet páciensei számára a félelem kiváltotta viselkedési rendellenességekről. Elizabethet megrémíti, hogy telefonhívásokat kap valakitől, aki a gyilkosságokról minden részletet ismer. Jason Enola újra nyomozni kezd az ügyben és meg van győződve róla, hogy a gyilkos végső célpontja a pszichiáternő, mivel a csoport tagjai egymás után „Alone” áldozataivá válnak.

Színes, szinkronizált amerikai thriller (89 perc)
Főszereplők: Chris Penn, Michael Madsen
Rendezte: Pamien Lee

Megjelenés: december 2.

ÁMOKFUTÓ KAMIONOK

(Trucks)

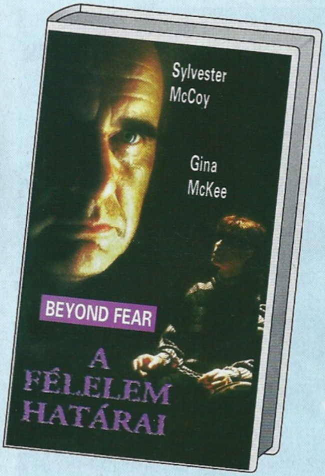
Egy kis városkában, Lunarban a helyi fogadó tulajdonosa, Hope néhány turista fogadására készül. Kocsival indul, hogy felvegye vendégeit és amikor visszafelé mennek a városba, autóját leszorítja az útról egy kamion. Az igazán megdöbbentő azonban az, hogy a teherautóban nem ül sofőr. Egyelőre nem tudnak mit kezdeni a rejtélyes és megmagyarázhatatlan jelenséggel. Mire visszatérnek a városba, azt a szörnyűséget tapasztalják, hogy a teherautók önálló életre keltek és féktelenül száguldoznak, senkit és semmit nem kímélve. A sofőrök mind meghalnak, amikor megpróbálják megfékezni kamionjaikat, egy vegyszeres kamion felrobbanása miatt pedig a kommunikációs kapcsolat is megszakad, elzárva a külvilágtól a települést. A maroknyi életben maradt ember csak önmagára számíthat a megvadult gépek ámokfutásával szemben.

A film Stephen King nagy sikerű novellája alapján készült.

Színes, szinkronizált amerikai sci-fi (95 perc)
Főszereplők: Brenda Bakke, Timothy Busfield
Rendezte: Chris Thomson

Megjelenés: december 16.

A FÉLELEM HATÁRAI

(Beyond Fear)

Stephanie egy ingatlanügynökségnél dolgozik. Amikor egyik ügyfelét elkíséri egy házhoz, hogy megmutassa neki, az vadul rátámad. Kést szegez a torkához, beköti a szemét, megkötözi és egy ismeretlen helyre viszi. Ott fogva tartója beletuszkolja egy ládába. Nyolc napot tölt ebben a szörnyű állapotban, amikor a családja kifizeti érte a követelt váltságdíjat és végre kiszabadul. Stephanie segítségével a rendőrség letartóztatja Michael Samet, akit nemcsak az ő elrablásával vádolnak, de egy másik nő meggyilkolásával is. Az életfogytiglanra ítélt férfi a börtönben könyvet ír Stephanie elrablásáról, melyben feltárja viszonyát a foglyával, amire korábban nem derült fény.

Színes, szinkronizált angol thriller (92 perc)
Főszereplők: Gina McKee, Sylvester McCoy
Rendezte: Jenny Wilkes

Megjelenés: december 2.

FÖLD MÍNUSZ ZÉRÓ

(Earth Minus Zero)

A Vitala naprendszerből egy idegen teremtmény tart a Föld felé. Megbízatása arra szól, hogy magával vigyen néhány kiválasztott embert. A teremtmény neve Mínusz és különleges készülékével bármilyen élőlényt vagy tárgyat le tud kicsinyíteni. A kiválasztottak a Heller család, ezért Mínusz felkutatja őket és azonnal óriási zűrzavart okoz megjelenésével. A papát és a mamát lekicsinyíti, így a két gyerekre vár a feladat, hogy szembeszálljanak Mínusszal. A talpraesett gyerekek mindent elkövetnek, hogy úrrá legyenek a helyzeten és megszabaduljanak a földönkívüli lénytől.

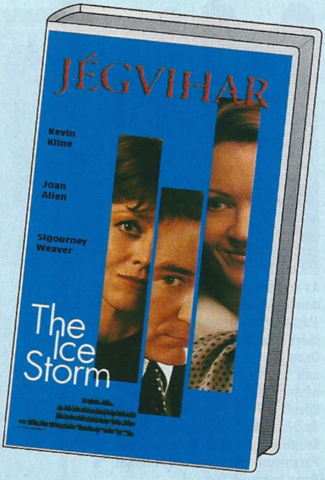
Színes, szinkronizált amerikai sci-fi (81 perc)
Főszereplők: Pat Morita, Brock Pierce
Rendezte: Joey Travolta

Megjelenés: december 16.

A MOKÉP Videókiadó címe:
1054 Bp., Báthory u. 8.
Telefon: 311-6650/169 m.
A filmek megvásárolhatók:
VIDEO NÍVÓ BT.
1133 Budapest, Vág u. 9. Telefon: 149-1335
INTERFILM Kft.
1124 Budapest, Karolina út 17. Telefon: 166-4032
MOTOPHON BT.
Miskolc, Rácz Á. u. 50. Tel./fax: (46) 401-600

MOKÉP VIDEO

ART-FILM

JÉGVIHAR

(The Ice Storm)

Ben és Elena Hood látszólag boldog házasságban élnek, ám valójában a felszín alatt komoly feszültségek vannak közöttük. Elena rájön, hogy férjének viszonya van a szomszédasszonnyal, Janey Carverrel, kamaszlányuk, Wendy pedig Janey idősebbik fiával, Mickeyvel randevúzgat. A Hood-szülők rendszeresen összejárnak barátaikkal. Egy fagyos éjszaka először próbálják ki a speciális „kulcsbulit", ahonnan a nők azzal a férfival távoznak, akinek a zálogát kihúzzák. A görbe este azonban tragédiával végződik. Míg a szülők távol vannak, Mikey a jégviharban magányosan kóborol az utcákon és egy leszakadt vezetéktől halálos áramütést szenved. Carverék szerencsétlenül járt gyermekének tetemére a részegen hazatartó Ben Hood talál rá.

Színes, szinkronizált amerikai játékfilm (108 perc)
Főszereplők: Kevin Kline, Joan Allen, Sigourney Weaver
Rendezte: Ang Lee

Megjelenés: december 2.

Mimi Leder

DEEP IMPACT

A tévérendezés sokak számára a legjobb iskola a nagyfilmek készítéséhez. Nők esetében ez kétszeresen igaz – egy nő könnyebben kap megbízást kis költségű tévéjátékra, mint sok millió dolláros szuperprodukcióra. Az amerikai televíziózásban már elismerést szerzett *Mimi Leder* (aki a *Vészhelyzet*-sorozat néhány epizódjáért kétszer is megkapta a tévések Oscarját, az Emmy-díjat) a mozizásban a *The Peacemaker*rel tette le névjegyét. Akárcsak akkor, a következő alkalommal is *Steven Spielberg* kérte fel a rendezésre; másodjára a DreamWorks és a Paramount új katasztrófafilmjét, a *Deep Impact*et bízta rá.

Mimi Leder alkotás közben

– Mi különbözteti meg egy amerikai tévérendező munkáját a filmstúdióban dolgozó pályatársétól? – kérdeztük Mimi Ledert a Deep Impact amerikai mozibemutatóját követően.

– Ha egy tévésorozatot készítek, hét-nyolc napom van a forgatásra, majd következhet a vágás. Vagyis azon melegében szembesülök a munkámmal. A filmgyártás sokkal lassabb tempójú, egy-másfél évet is elvesz az ember életéből. Egyidejűleg több dologra kell odafigyelni, s a stressz csak akkor oldódik, ha minden részlettel elkészültél. Olyan ez, mint a terhesség, amikor egy bébire vársz...

– Nehéz filmet rendeznie egy nőnek Amerikában?

– Úgy érti, hogy nehéz-e feladatot kapni? Ma már nem. Amerikában is előnyösen változik a nők helyzete, sok jó női rendező dolgozhat. S minél több filmet készít valaki, annál gyakorlottabb rendező lesz, így egyre több megbízást kaphat. Amikor producer voltam, szívesen választottam munkatársamul olyan nőket, akikről tudtam, hogy korábban már bizonyítottak.

– Steven Spielberg választásában közrejátszott-e, hogy ön nő?

– Nem tudom, hogy Spielberg döntését meghatározta-e az én nemem... de már korábban is dolgoztunk együtt. Ez a film közelebb áll hozzám, mint az ugyancsak az ő DreamWorks Stúdiójában forgatott The Peacemaker. A Deep Impactet eredetileg Steven maga akarta megrendezni, és néhány részletet már fel is vázolt... később mégis átadta nekem. Gondolom, úgy vélekedett, hogy képes leszek jó filmet készíteni az érdekes történetből.

– Úgy tudom, ön nem rendezőnek készült...

– Az Amerikai Filmintézetben operatőrnek tanultam, de már ott arra biztattak, legyek inkább rendező. Engem viszont izgatott az operatőri munka. Néhány női rendező filmjének világosítója voltam, s mielőtt rendezni kezdtem a tévénél, dramaturgként is dolgoztam. Igyekeztem a filmkészítés minden csínját-bínját elsajátítani. Az édesapám is a rendezés felé terelgetett. Ő huszonhárom kis költségvetésű filmet rendezett, majd a televíziós munkáimat látva biztos volt benne, hogy előbb-utóbb nagyobb vállalkozásokra is alkalmas leszek. Örök bánatom, hogy apukám nem élhette meg, amiben hitt. Egy hónappal korábban halt meg, hogy a The Peacemaker forgatását megkezdtem...

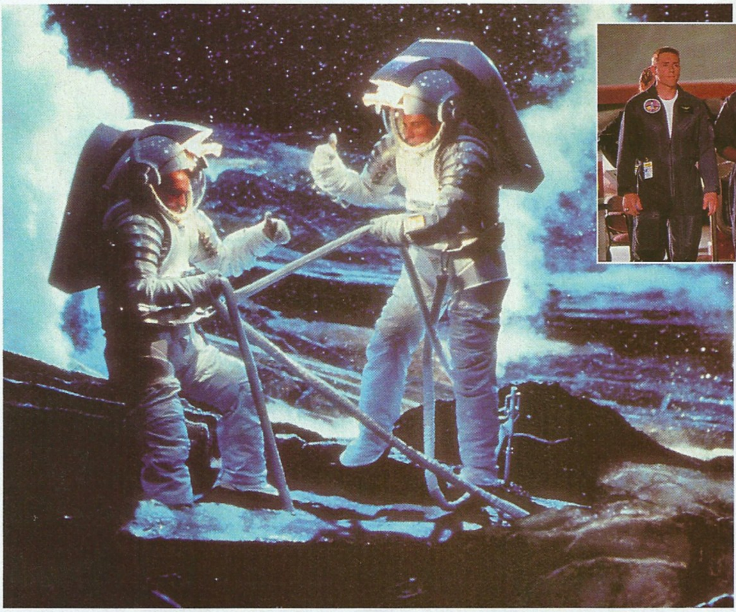
– Forgatókönyvírással is foglalkozik? Tervezi, hogy egy saját történetét filmre vigye?

Első mozifilm rendezése a The Peacemaker volt (George Clooney, Nicole Kidman)

Robert Duvall, a hősies kapitány

Megfeszített küzdelem a meteorit felszínén (balra), indulásra kész a bátor legénység (fenn)

– Nem, nem vagyok író. Csak jó író forgatókönyvéből lehet jó filmet csinálni.

– Hollywoodban túl sok katasztrófafilm készül. Sőt még a Deep Impactével hasonló témájú, ugyancsak a Föld és egy üstökös találkozásával foglalkozó sci-fi, az Armageddon is elkészült. Mi vonzotta, hogy katasztrófa-történethez nyúljon?

– A Deep Impact számomra nem katasztrófafilm, még akkor sem, ha az elképzelhető legnagyobb tragédiát, a világvégét sejteti. Ha egyszerű sci-fi lenne, nem vállaltam volna el. Engem a történet emberi oldala fogott meg. Az érdekelt, hogyan viselkednének az emberek, ha tudnák, hogy elpusztul a Föld, s egy újkori özönvízben az ő életük is egy éven belül véget ér. Ahogy közelgünk az ezredfordulóhoz, az emberek mindinkább tartanak egy világméretű katasztrófától. Ez lehet atomrobbanás, földrengés, lávakitörés... vagy bolygón végzetes találkozása egy másik égitesttel. Sokan beszélnek a világvégéről. Engem viszont az foglalkoztatott, hogy egyesek miként válnak jobbá egy ilyen véghelyzetben, s lennének-e, akik feláldozzák önmagukat, hogy mások életét megmentsék.

– Tudományosan mennyire valósághű a film?

– A természettudósok sokat segítettek. Ők mondták meg, hogy milyen magas hullámok keletkezhetnek, ha egy üstökös valóban becsapódik az óceánba... Azt persze tudni kell, hogy a művészet nem azonos a tudománnyal. Ami a valóságban megtörténhet, az a filmen nem tűnne valódinak. Ezért úgy kellett megváltoztatnunk a valósághű részleteket, hogy azok a néző számára tűnjenek igaznak. A szakemberek szerint például az üstököst fehér gázok veszik körül. A fehér szín viszont nem érvényesült volna a filmen, ezért a gázoknak kék színt adtam...

– Alighanem már a film utómunkálatain dolgozott, amikor híre ment, hogy a jövő évezred húszas éveiben egy üstökös becsapódik a földgolyóba... Aztán jött az újabb hír, hogy e végzetes találkozás elmarad. Hogyan értesült e hírről, nem gondolt arra, hogy már-már kihívta önmaga ellen a sorsot?

– Azon a reggelen felhívtak a BBC-től, s megkérdezték, hogy már a forgatás előtt „súgtak-e" nekem a várható katasztrófáról. Nemleges választ adtam, jóllehet magam sem tudtam ekkor, hogy a művészet utánozza az életet vagy fordítva lesz-e?... Nos, megnyugtató, hogy a tudósok szerint az üstökös elkerül bennünket, de egy hasonló katasztrófa még a mi életünkben is megtörténhet.

– A történet egyik főszereplője az Egyesült Államok elnöke, aki a filmben feketebőrű. Az író vagy a rendező döntött így? S mit akartak ezzel sugallni?

– Az író nem határozta meg, hogy milyen színű legyen az elnök bőre, én meg nem azért kértem fel e szerepre a kitűnő Morgan Freemant, mert fekete, hanem mert rendkívül megnyerő egyéniségű, okos, higgadt színész, akiből minden szerepében humánum árad. Én a színészt választottam és nem a bőrszínt... ugyanakkor remélem, hogy Amerikának még az én életemben lesz fekete elnöke. Ehhez persze sokáig kell élnem, mert az Egyesült Államokban, de az egész világon még nagyon erős a rasszizmus.

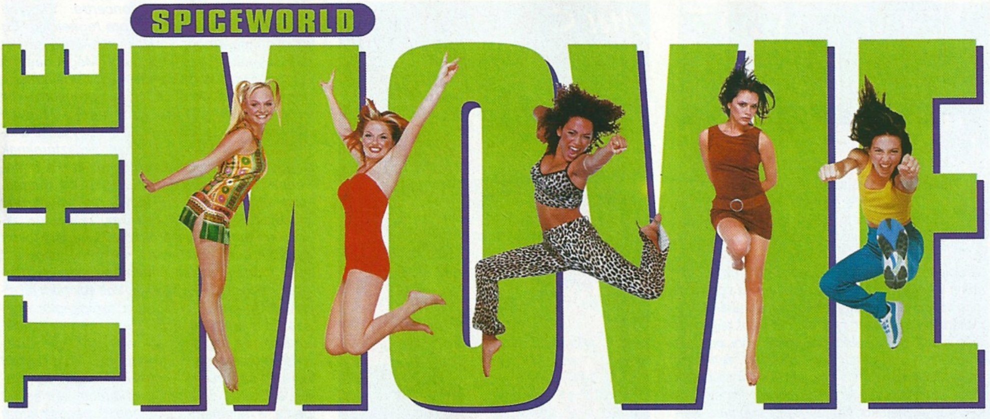
Földes Tamás
(Los Angeles)

A drámai hírek hallatára kitör a pánik: mindenki biztonságos helyre menekülne a becsapódó meteorit elől

GARY OLDMAN
WILLIAM HURT
MIMI ROGERS
LOST IN SPACE
Az univerzum legnagyobb kalandja!
A FLAMEX forgalmazásában a NEW LINE CINEMA bemutatja a
PRELUDE PICTURES produkciójában
az IRWIN ALLEN PRODUCTIONS közreműködésével STEPHEN HOPKINS filmjét
GARY OLDMAN WILLIAM HURT "LOST IN SPACE"
MATT LeBLANC MIMI ROGERS HEATHER GRAHAM LACEY CHABERT
JACK JOHNSON JARED HARRIS Zene BRUCE BROUGHTON
Speciális effektusok JIM HENSON'S CREATURE SHOP Vágó RAY LOVEJOY
Főgyártásvezető NORMAN GARWOOD Fényképezte PETER LEVY A.C.S.
Társ executive producer MICHAEL ILITCH, JR.
Executive producer MACE NEUFELD BOB REHME
RICHARD SAPERSTEIN MICHAEL DE LUCA
Producer MARK W. KOCH STEPHEN HOPKINS AKIVA GOLDSMAN
CARLA FRY Írta AKIVA GOLDSMAN
Rendezte STEPHEN HOPKINS
Bubbaloo
PEPSI
RÁDIÓ FM 102.1 BRIDGE
TÁMOGATÁSÁVAL
LOST IN SPACE
ORIGINAL MOTION PICTURE SOUNDTRACK
A film zenéje már megjelent CD-n.
Kiadja a SONY MUSIC

GIRL POWER

Kalandfilm? Komédia? Dokumentumfilm? Talán egy kicsit mindegyik, csipetnyi romantikával. Öt őrült nap története, öt népszerű „csípős” lánnyal, a Spice Girls popcsapat tagjaival.

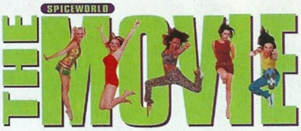
A The Spice World életből ellesett sztori az együttes menetrendszerű, visszatérő programjairól, amíg felkészülnek a Royal Albert Hallban tartandó első élő koncertjükre. Röviden így summázható e zenés film, melyben a sztáregyüttes rajongói bepillanthatnak a különleges lányok nem mindennapi, dolgos hétköznapjaiba. Láthatjuk, hogyan folynak a táncpróbák, miként fényképezkednek, öltözködnek, hogyan találkoznak a fanatikus rajongókkal, a lesipuskás fotósokkal, miként viselkednek egy tévéshow-ban. A film megpróbálja meglesni a lányok igazi arcát, miközben szatirikus módon ábrázolja a médiahatalmasságokat és a különböző üzletágak képviselőit, akik azért versengenek, hogy minél jobban kiaknázzák a lányok sikerét. A lányok azonban egyvalamit nem bocsátanak áruba, és ez jelszavuk, hitvallásuk: a GIRL POWER!, azaz HATALMAT A CSAJOKNAK!

Több meseszállal is játékos a film, hiszen földönkívüliekkel is találkoznak a csajok, s el kell viselniük, hogy egy dokumentumfilm-stáb folyamatosan üldözi őket. Eközben megismerkedhetünk idegbeteg menedzserükkel *(Richard E. Grant* játssza), egy házi kismalaccal, valamint megingathatatlan gazdájával, a lányok nagyfőnökével *(Roger Moore)*, aki tisztes távolságból igazgatja a dollármilliókat jövedelmező vállalkozást, és akinek mindig malaca van a lányokkal. Ezenkívül láthatunk még szenvedő asszisztenst *(Claire Rushbrook)*, dokumentumfilm-rendezőt *(Alan Cumming)*, aki mindig keresztülverekszi magát a zsinórokon, testőrökön, hangmérnökökön, roadokon, hogy a lányok közelébe juthasson, és a Spice-jelenséget megmutassa. Feltűnik néhány pillanatra egy önmagát játszó sztár is *(Elton John)*.

De *Bob Spiers* rendező filmjében természetesen felcsendülnek a jól ismert Spice Girls-dalok is, a *Too Much*tól a *Stop*ig.

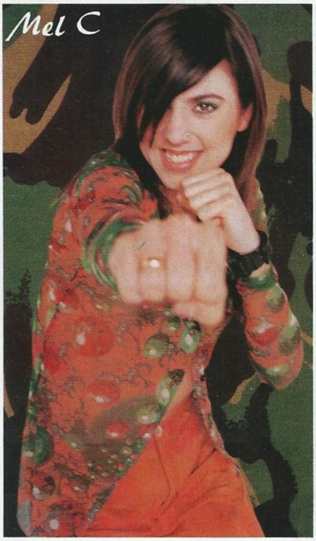

Még együtt: Geri, Victoria, Emma, Mel B és a guggoló Mel C

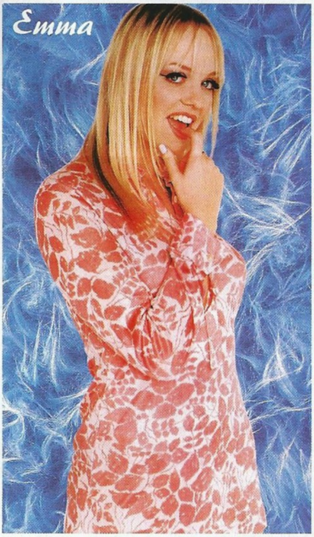
Mel C
Teljes neve: Melanie Jayne Chisholm
Beceneve: Sporty Spice
Születési ideje: 1974. január 12.
Születési helye: Liverpool, Anglia

„A Spice Girlsszel az a helyzet, hogy minden álmunk valóra vált. Mi úgy gondoljuk: ha van valami a világon, amit elképzelsz és meg akarod valósítani, ha azt igazán meg akarod tenni, akkor azt meg is tudod! Popsztárok akartunk lenni, és azok is lettünk. Ezért aztán úgy gondoltuk: rendben, de legyünk már filmsztárok is! Ha nem próbáljuk meg, sohasem tudjuk meg, milyen filmezni. A forgatás kezdetekor nagyon ideges voltam, mert az egyetlen színészkedés, amit valaha is csináltam, az még annak idején sulielőadásokon történt. Idegessé tett, hogy ezt most profi módon kell megvalósítanom, különösen, mert annyi fantasztikus színésszel játszom együtt. De az egész végül nagyszerű élmény volt. Richard E. Grant hihetetlenül segítőkész volt, és mindannyiunknak megkönnyítette a dolgát. A stáb szintén sokat segített. Így aztán, ha egyszer nekifogtunk, minden jól ment és együtt nevettünk a végén. Nagyszerű élmény volt, hogy szinte egész idő alatt öltözködni kellett. Az egyik legragyogóbb nap az volt, amikor mindannyian egy másik Spice-lány bőrébe bújtunk bele. Számomra Victoriának lenni olyan volt, mint egy rémálom. Attól féltem, hogy eltöröm majd a cipőt. Amikor pedig végigsétáltam az ő szűk kis ruhájában, úgy éreztem magam, mint egy beöltözött rögbijátékos. A színfalak mögött ez különösen vidám dolog volt, hiszen amikor odamentél, hogy mondj valamit Emmának, kiderült, hogy Victoria ruhájában Emma volt, és ez összezavart...

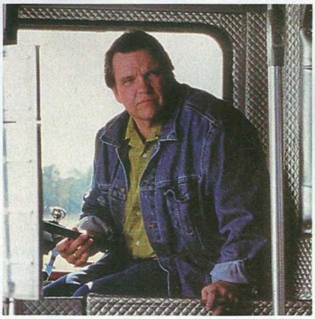

Emma
Teljes neve: Emma Lee Bunton
Beceneve: Baby Spice
Születési ideje: 1976. január 21.
Születési helye: Finchley, Észak-London, Anglia

„Ha valaki mást kellett volna eljátszanom, akkor, feltételezem, sok előtanulmányt kellett volna végeznem, hogy szerepem szerint hogyan sétáljak, beszélgessek. De miután saját magamat alakítottam, egyszerűen csak munkához kellett látnom és önmagamnak lennem. Valójában csak végig kellett gondolnom a jeleneteket, a szövegeket, és eltöprengeni azon, én mindezt hogyan mondanám a valóságban. Igaz, sok jelenet egy kicsit másképpen mutat a filmen, mint ahogy az a valóságban történt vagy történhetett volna. Érdekes, hogy a film néhány részletét azóta a valóságban mégiscsak átéltük. Például azt, ahol mindannyian egy Spice-táborban vagyunk egy nagy házban, és megyünk táncórákat venni a koncertturné előtt. Ez pontosan olyan volt az életben, mint amit a filmben is előadtunk, amikor készültünk a koncertre. Nagyon utáltam a forgatásokon a kora reggeleket. Én az a típusú ember vagyok, aki későn szeret kelni és későn szeret feküdni. Mégis nagyon izgalmas volt, hogy valami mást csinálhattam. Amikor majd felöltözünk a premierre és végigsétálunk a vörös szőnyegen – tudván azt, hogy mindenki azért jött el, hogy lássa a filmünket – akkor mi valóban filmsztároknak gondolhatjuk magunkat. De amikor a sminkedben állsz reggel, és úgy érzed magad, mint egy malacképű kutya, és valaki azt mondja neked: öt másodperc múlva te jössz, akkor nem repdesel az örömtől... A forgatásokon gyakran ücsörögtem arra gondolva, hogy ezt nem tudnám egész életemben csinálni. Nagyon keményen dolgoztunk. Volt sok nem túl elbűvölő forgatási pillanat, a fáradságtól egyszer el is aludtam a díványon... De az jó volt, amikor az egyik nap egy jó kis kaszkadőrmutatványt mutattam be. Meg kellett vernem három férfi karatekiválóságot. Egyiküket át kellett dobnom a vállamon, a másikat pedig a fejemen. És mindezt megcsináltam magam..."

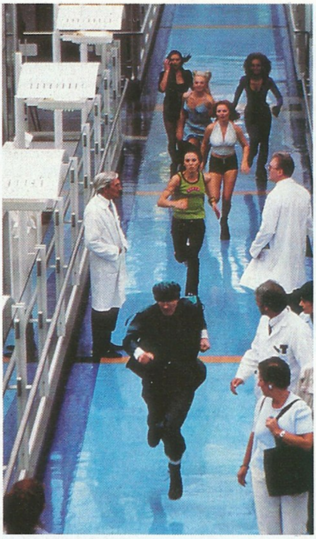

A csípős lányok emeletes mozgó öltözője és pihenője. A buszsofőr szerepében Meat Loaf

Mel B
Teljes neve: Melanie Janine Brown
Beceneve: Scary Spice
Születési ideje: 1975. május 29.
Születési helye: Leeds, Anglia

„A szerep, amelyet alakítok, meglehetősen közel áll valódi önmagamhoz. Mindenkit különböző jellemekből gyúrtak össze, és a hangos, energikus részem volt az, amely egy kicsit megjelent a filmben. Én vagyok az, aki mindig azt mondja: ne csináld ezt, csináljuk inkább azt, na, gyerünk már. Mindannyian sokat tettünk hozzá a forgatókönyvhöz, együtt és külön-külön is. Számunkra ez különösen fontos volt, hisz szükségünk volt arra, hogy higgyünk abban, amit eljátszunk. Sok sztorit, amely a filmben látható, valójában olyan eseményekből sűrítettünk össze, amelyek a valóságban is megtörténtek velünk. Mi ezeket elme-

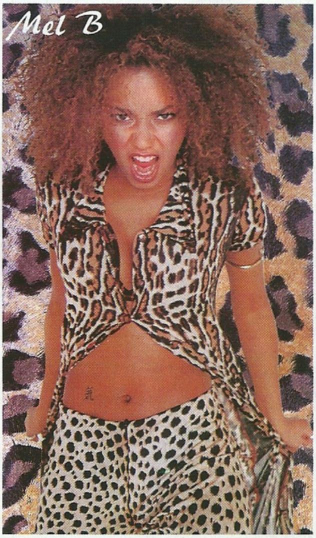
Futás a rajongók elől

séltük Kim Furrel forgatókönyvírónak, akivel sok időt töltöttünk együtt. Így ő megismert minket, képet kapott mindannyiunkról, és összekapcsolta a történeteket."

Geri
Teljes neve: Geraldine Estelle Hallivell
Beceneve: Ginger Spice
Születési ideje: 1972. augusztus 6.
Születési helye: Watford, Anglia

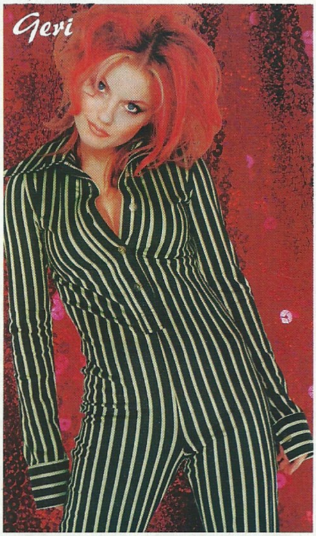
„Mielőtt elkezdtük a forgatást, vagy két hónapig keményen dolgoztam Kim Fullerrel a forgatókönyv-

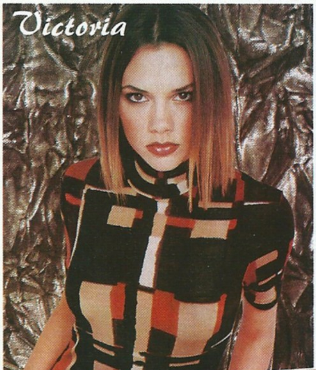

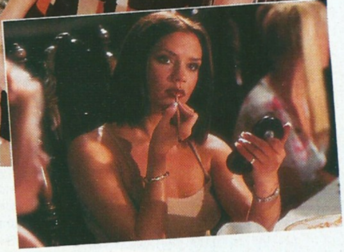
ön. Még akkor is, amikor nyaraltam Bali szigetén, órákat töltöttem a telefon mellett, hogy csiszoljunk a történeten. Végül azért mindenki változtatott néhány szót a szövegén és senki nem érezte rossznak magát a különböző szituációkban. Ez volt a legfontosabb. Azt gondolom, ez a film is megmutatja, hogy a GIRL POWER felszabadító erő tud lenni. Ez az egész a nemek között meglévő hátrány kiegyenlítéséről szól. Egy erős nő nem félemlíthet meg egy férfit. Ez nem uralkodásról szól, hanem ünneplésről. Filmet forgatni különben olyan volt, mint gyereket szülni. Ha a forgatás befejezésekor bárki azt kérte volna tőlem, készítsek rögtön egy másik filmet, nemet mondtam volna. De ahogy múlik az idő, elfelejted a fájdalmat, és már úgy gondolod, igen, megcsinálnám újra!"

Victoria
Teljes neve: Victoria Adams
Beceneve: Posh Spice
Születési ideje: 1974. április 7.
Születési helye: Hertfordshire, Anglia

„Az a nap, amikor lefilmezték koncertünket a Royal Albert Hallban, a forgatás legjobb napja

volt mindannyiunk számára. Nagyszerű érzés volt a színpadon állni és mosolyt varázsolni az emberek arcára. Szerettük azokat a jeleneteket, amelyeknél végre fenn állunk a színpadon, mert ez az, amiért mi létezünk. Az is nagyon tetszett nekem, amikor a Too Muchot énekeltük, mert ez nagyszerű dal. Mindannyian fehér ruhát viseltünk, és a táncjelenet is jó benne. Ez egy olyan dal, amitől jól érzed magad. Különben magam választottam ki minden ruhát, amelyet a filmben viselek. Igaz, volt egy, amit nem akartam felvenni, mert borzalmasan állt rajtam, és ez a katonaruha volt. Ám végül mégis felvettem. Ettől eltekintve szerettem a moziruhatáramat. Nagyon érdekes dolog a filmkészítés, de azért a forgatás nagy részében csak órákig ülsz, és nem történik semmi. Gyakran volt kora reggeli kezdés, és késő éjszakai befejezés, de mindezt végig kellett csinálni. Az üres órákban sok cseresznyét és mangót ettem, diétás Pepsit ittam..."

A fellépést kemény táncpróbák előzik meg

Mese Monty Python-módra, abszurdhumor-szinkronnal

Békavári uraság

Mint az alapviccből tudjuk, hiába verőfényes kék az ég, hiába nyílnak a réten szebbnél szebb színes virágok, a vakond azért él a sötét föld alatt, mert az az ő hazája. Minden mély érzésű ember (főleg, ha a Lajtán innen nőtt föl) hihetetlen empátiával viszonyul a vakondhoz, hát még ha azon a csehszlovák rajzfilmen cseperedett, amelyben a locsolócsővel állandóan afférba keveredő Kisvakond nadrág- és autóproblémái messze túlmutattak a szocialista esti mese keretén. Olyannyira, hogy Kisvakond napjainkban (is) az alternatív kultúrmozgalmak egyik központi alakja (lásd még Che Guevarát és Pöttyös Pannit, de róluk majd máskor).

Szóval a vakond roppant hasznos állat, naná, hogy az angolok is felfedezték, valamivel korábban, mint a csehek. A század elején született *Kenneth Grahame* meséje, a *Békavári uraság*, mostanra már klasszikussá nemesedett, ennek ellenére még mindig olvassák. Készült belőle rajzfilm, nem is egy, legutóbb pedig a *Monty Python* társulatból az életben levők négyötöde állt össze egy mozira, amelyben a maguk módján elmesélik, milyen megpróbáltatások várnak Vakond úrra.

Kezdetnek például összeomlik meghitt otthona, a föld alatti üreg. Aztán mindent elözönlenek és feldúlnak a határozottan fasisztoid küllemű és jellemű menyétek. A Patkány elkíséri Vakondunkat az urasághoz, Varangyhoz, aki hajlandó segíteni rajta, csakhogy ekkor már ő is a menyétek hálójában vergődik. Varangyot odáig juttatta költséges szenvedélye, az autóversenyzés, hogy kénytelen volt eladni nékik a mezőt, de a menyéteknek immár Varangy kastélyára, Békavárra fáj a foguk, hogy abból kutyatápgyárat alakítsanak. Ha figyelmesen olvasunk a sorok között, meglepően ismerős anomáliákra bukkanhatunk. Ha elképzeljük az állatszerepekben a gyalog-galopposokat, már sejthetjük, hogy nem mindennapi élmény vár ránk a képernyő előtt. Az állatokat játszó színészek egyébként épp csak jelzés értékű maszkot viselnek, ekképpen nagyon hasonlítanak a filmbeli emberfigurákhoz, illetve azok néha határozottan úgy viselkednek, mint az állatok.

❖

A szinkronstúdióba érkezésemkor a Varangy gyáván kushad a vádlottak padján, *Galla Miklós* pedig a mikrofon előtt azt ordítja, hogy védence oly visszataszító, hogy semmit nem tud a mentségére felhozni. Sőt akasszák föl, ha kérheti.

Megkérdem később Gallát, ő milyen állatot alakított, azt mondja, ügyvédet, *John Cleese*-nek adta kölcsön a hangját, de ha korábban jövök, láthattam-hallhattam volna a Nap és egy Falióra szinkronszerepében is. A Napot magasabb, az Órát mélyebb hangon hozta, az általa mélyen tisztelt, szeretett, sőt rajongott Cleese-t pedig a kettő közti hangfekvésben. Korábban eltűnődött, fogja-e vajon valaha is szinkronizálni a mestert, aztán úgy vélte, nem, mert Cleese – ellentétben Gallával – nagyon sokszor kiabál, s ez az agresszív habitus Miklósból úgymond genetikailag hiányzik. Mindenesetre sikeresen fölgerjesztette magát a feladathoz. Galla Miklós meglepően jól ordít. A tervezettnél jó félórával korábban végeznek vele és a tekercseivel.

Aztán megjön *Nagy Natália*. Miután Evettkeként híresült el, biztosra veszem, hogy valami állatszerep vár rá. De nem. Ő a börtönőr leánya, aki hoz egy kis káposztás krumplit az immár börtönben senyvedő Varangynak, és boldogan közli vele, hogy hamarosan felrobbantják Békavárat a menyétek. Natália meglepően könnyen simul a szerephez, eddig csak inci-finci szinkronszerepei voltak, a mostanit nagy megtiszteltetésnek tartja, de azért a rá jellemző hanghordozással nevetve megjegyzi: a legnagyobb öröm persze az lett volna, ha szerepelni hívják a filmbe. Mindenesetre a szemem láttára cáfolódott meg a Galla-Nagy afférról szóló pletyka. Nem tudtam eldönteni, melyikük örült jobban a másiknak.

Csak jelzésértékűek a maszkok

Az már biztos, remek ötletnek bizonyult, hogy a szinkron elkészítésében az abszurd humor legjobb magyar képviselői is közreműködjenek. A többi színészt is a kabaré és a vígjátékok területéről toborozták. Patkány hangján szólal meg például *Szacsvay László*, aki már szinkronizálta a *Brian életé*ben is, Varangyot *Csuja Imre*, Vakondot *Kerekes József* hozza. Nem volt könnyű dolguk, sokat küszködtek a nagy figyelmet igénylő angol játszásmóddal. A színészek arca a hangsúllyal együtt változik, a témából adódóan meglehetősen karakteres, eltúlzott gesztusokról van szó, ezt kellene követnie a magyar szövegnek, márpedig a magyar szórend egész más, mint az angol. De mint *Báthori Orsolya* szinkronrendező mondja, megérte a fáradtságot, mert végre egy igazán jó film került a kezük közé.

A menyéteknek Békavárra fáj a foguk

*Kautzky Armand*dal zárul a Békavári uraság magyarítása. Gyanútlanul mosolyogva érkezik *Pierce Brosnan* és *Tom Cruise* magyar hangja. Elegáns, mint mindig. Köztudott, a szinkronrendezők sokszor a fizikai hasonlóság alapján választják ki a külföldi sztár hazai tolmácsát. Kétségtelen, Kautzky hajaz valamelyest Cruise-ra, még inkább James Bondra, és csak úgy magában, Kautzky Armandként is piacképes. Rögvest értesül, hogy ezúttal egy piperkőc menyét lesz. Vigyorom láttán széttárja karjait és készséggel elismeri, tényleg van benne is egy adag piperkőcség. Hogy menyét? Istenem, az a dolga, hogy elfogadja, elvégre ez a szakma bizalom kérdése. Ha menyétként bíznak benne, ő menyét lesz. Elvégre nemcsak egyfajta állat az ember!

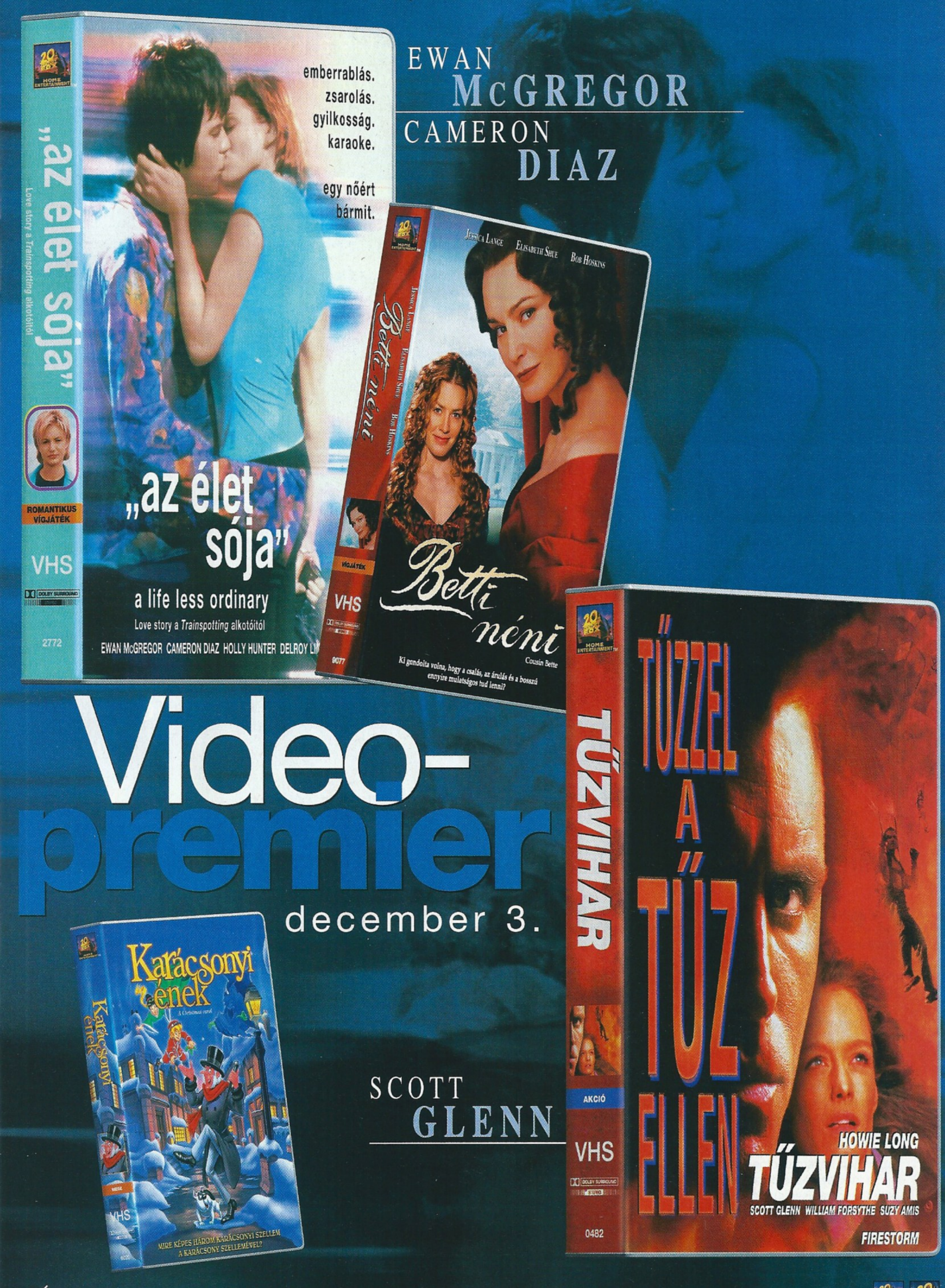
❖

Fogalmam sincs, mi történt Varangy úrral, akit a védője is fel akart lógatni, utoljára úgy láttam, szökni készül Nagy Natália biztatására. A szinkronfelvétel logikája szerint tekercselt sztori igen szórakoztató volt, de nem derült ki, és sajnos senki jelenlévő nem tudta vagy nem akarta elárulni, mi lett Vakonddal...

Garamvölgyi Kata

Patkány, Vakond, Varangy főszereplők, de a történet emberi

EWAN
McGREGOR
CAMERON
DIAZ
emberrablás.
zsarolás.
gyilkosság.
karaoke.
egy nőért
bármit.
„az élet sója"
Love story a Trainspotting alkotóitól
ROMANTIKUS VÍGJÁTÉK
VHS
„az élet sója"
a life less ordinary
Love story a Trainspotting alkotóitól
EWAN McGREGOR CAMERON DIAZ HOLLY HUNTER DELROY LI
JESSICA LANGE ELISABETH SHUE BOB HOSKINS
Betti néni
VÍGJÁTÉK
VHS
Betti néni
Cousin Bette
Ki gondolta volna, hogy a csalás, az árulás és a bosszú ennyire mulatságos tud lenni?
Video-
premier
december 3.
Karácsonyi ének
A Christmas carol
MESE
VHS
MIRE KÉPES HÁROM KARÁCSONYI SZELLEM A KARÁCSONY SZELLEMÉVEL?
SCOTT
GLENN
TŰZVIHAR
AKCIÓ
VHS
0482
TŰZZEL A TŰZ ELLEN
HOWIE LONG
TŰZVIHAR
SCOTT GLENN WILLIAM FORSYTHE SUZY AMIS
FIRESTORM

Egyedülálló digitális nyomdai szolgáltatás a kispéldányszámú, színes és fekete-fehér kiadványok területén.

TELEFON, TELEFAX:

262-6119, 264-3218, 264-4238

E-mail: info@pxp.hu • Internet: www.pxp.hu

- Videókazetta-borítók kis példányszámban, egyedi módosításokkal
- CD-borítók, kis példányszámban, egyedi módosításokkal
- Tagsági igazolványok sorszámozva, perszonalizálva
- Egyedi plakátok • Katalógusok

PXP ELSŐ MAGYAR
DIGITÁLIS NYOMDA RT.

1106 Budapest, Maglódi út 8.

Karácsonyi ének

Dickens reménye: még a gonosz is megjavulhat

Milyen jó is lenne, ha a dolgok *Charles Dickens* halhatatlan kisregényének romantikus víziója szerint alakulnának a világon! A mű azt sugallja, hogy létezik a csoda, melynek hatására a világban uralkodó gonoszság és önzés az ellentétébe fordul, az emberiség végre egyetemes békét hirdethet. De hát a karácsonyi történet mit is taníthatna mást, mint a szeretet fontosságát, sőt nélkülözhetetlenségét, a lélekpusztító magány elutasítását, valamint a bűnbánat sorsfordító erejét? Dickens, a múlt század közepének kimagasló jelentőségű angol írója ráadásul mély keresztény hittel írta meg évről évre karácsonyi történeteit, melyek közül – méltán – az 1843-ban megjelent *Karácsonyi ének* aratta a legnagyobb sikert. A hatezer példányban megjelent s egyetlen nap alatt szétkapkodott könyvecske megjelenése után szerkesztők és írótársak gratuláltak neki lelkes levelekben, s a társadalom jótevőjének nevezték a keresztény szeretetvallás jegyében fogant alkotás szerzőjét.

Pénzen vásárolt érzelmek

A mű eredeti címe *A Christmas Carol*: a *carol* valóban karácsonyi énekeket jelölő szó, ám ezek a hagyományos angol dalok nem sokban hasonlítanak európai társaikhoz. Nincs bennük semmi szentimentalizmus vagy naiv hit, ünnepélyesség se nagyon. Vidám énekek ezek, mivel az angolok számára a szeretet ünnepe legalább annyira a földi jókedv ideje, mint amennyire a vallásos áhítaté. A cím tehát társas létet és vidámságot sugall, ezzel áll szemben a mű magányos, önző, és mindenekelőtt pénzsóvár főhőse, Ebenezer Scrooge, aki pénzen vásárolja meg embertársai érzelmeit. Dickens ünnepi írása elsősorban a pénzhajhászás ellen megfogalmazott vádirat és társadalomkritikai mese. Scrooge, a múlt század angol irodalmának egyik legpompásabb színekkel-vonalakkal megrajzolt hőse a magány, a külső-belső hideg s a haláltól való rettegés hatására ismeri fel addigi értékrendszerének hamis voltát, s a keresztényi szeretet jegyében fordul szembe korábbi önmagával.

A mai felnőtt olvasó már kissé banálisnak találhatja Dickens történetét, de korunk rajzfilmek iránt rajongó gyerekei másképp vannak ezzel. Ők továbbra is sokat okulhatnak az érzelmes angol meséből, mely most animációs musical formájában videókazettán él tovább. A rajzfilm Scrooge-figurája mellett a legemlékezetesebb szereplők talán mégiscsak a szellemek, „akik" megjelennek Scrooge előtt az ünnepi órán, hogy rádöbbentsék bűneire, s hogy jó utat mutassanak neki.

Karácsony: a földi jókedv ideje is

Elmúlt karácsonyok szelleme

Az elmúlt karácsonyok szelleme (Christmas Past) vállalja a fő feladatot a bűnök leleplezésében. Ő ébreszti rá a pénzsóvár üzletembert, hogyan és miért vesztett el minden jelentős értéket az életben – szeretetet, családot, mások iránti részvétet – mind határtalanabb önzése következtében. Az elmúlt karácsonyok szelleme félig gyermek, félig agg. Hosszú haja mintha csak az élet sok gondja következtében vált volna hófehérré, bár arcán egyetlen ránc se látható. Ruhája is fehér tunika, kezében az angol karácsonyok egyik jellegzetes növényét – zöldellő magyalágat (krisztustövist) – tartja.

Jelen karácsonyának szelleme

A jelen karácsonyának szelleme (Christmas Present) női kísértet. Ő sem titkolja el véleményét Srooge gonoszságairól, s megmutatja neki, milyen károkat okozott mások életében. Ez a sötétbarna hajú szellem a fején visel magyalkoszorút. Mezítláb jár, zöld ruháját fehér prém szegélyezi. Ő a karácsonyi öröm és vidámság megtestesítője is egyben.

Jövő karácsonyok szelleme

A harmadik szellem végképp halálra rémíti az önző embert. Ő a jövő évek karácsonyainak szelleme (Christmas Future), s arctalan kísértet. Ez a szellem arra hivatott, hogy megmutassa Scrooge-nak, milyen szörnyű jövő vár rá, ha nem változtat életén. A jövő kísértete természetesen talpig feketébe öltözött, és semmi se látható belőle, csupán kinyújtott keze. De talán nem is a külseje az, ami a legjobban elborzasztja Scrooge-ot, hanem az, hogy a szellem végig néma marad.

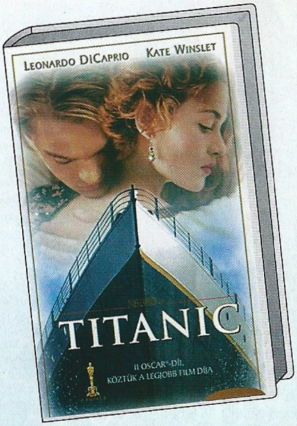
Dickens jó néhány reálisabb, s épp ezért sokkal modernebb gondolatot is megfogalmazott nagyregényeiben és elbeszéléseiben, azonban kevés művészi üzenete fejtett ki akkora nevelő hatást s lett annyira népszerű, mint a Karácsonyi énekben megfogalmazottak.

M. J. Gy.

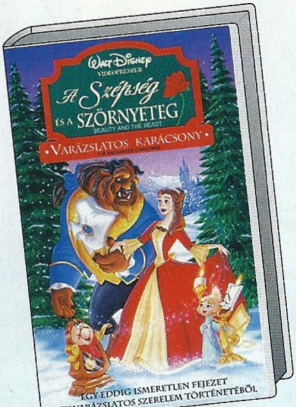
INTERFILM

Az ország legnagyobb nagykereskedése várja a videótékásokat budapesti központi bemutatótermében és vidéki kirendeltségeiben!

AZ INTERFILM KARÁCSONYI AJÁNLATA:

Titanic

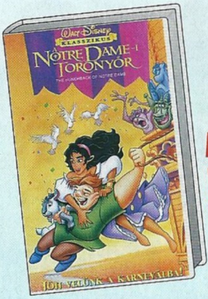
A Szépség és a Szörnyeteg Varázslatos karácsony

Hamupipőke

Herkules

A Notre Dame-i toronyőr

Az Interfilm 1999-ben szeretné tovább segíteni a kölcsönzősök munkáját, ezért a Video Magazinban havonta támogat egy oldalt, amely a videótékások minél sikeresebb tevékenységéhez kíván tanácsokkal, ötletekkel, javasalatokkal hozzájárulni. Ha ötlete, kérdése, kérése van az induló új rovat szerkesztőihez, írjon bátran a Video Magazin címére: 1114 Budapest, Eszék u. 9–11.

Interfilm Kft.
1113 Budapest, Karolina út 17. • Tel.: 466-40-32, fax: 466-40-37

9024 Győr	7636 Pécs	6000 Kecskemét	6723 Szeged	8200 Veszprém
Lajta u. 38.	Visnya E. u. 12.	Szabadság tér 3.	Kereszttöltés u. 31.	Damjanich u. 7/B
Tel./fax: 96-427-481	Tel./fax: 72-448-601	Tel.: 06/30-536-866	Tel.: 62-469-785	Tel.: 88-428-433

SZÍNHÁZ AZ EGÉSZ VILÁG – VAGY MÉGSEM

Az ember, aki túl keveset tudott

A nyolcvanas években különös hóbort szedte áldozait Angliában. *Az élet színháza* nevű játékban a valós figurákat játszó színészek mellett bárki részt vehetett. A kilencvenes években ezt a játékot Bill Murray játssza el nekünk, nem akárhogyan...

A mindig izgalmas akciószerű színház érdekessége annak idején abban állt, hogy a kívülálló telefonon kapta az utasításokat, melyek végrehajtása egyszerre lehetett komoly és mulatságos. Ez adta az ötletet *Robert Farrar*nak, hogy megírja művét. *„Felmerült bennem a gondolat, mi minden történhet, ha valaki félretárcsáz, és onnan kezdve a dolgok balul ütnek ki."* Azonban alighanem Farrar is rossz számot hívhatott, hiszen a munkájára senki sem volt kíváncsi, nem sikerült rá kiadót találni. A szerencse *Jon Amiel* képében mosolygott rá, amikor a *Sommersby* (1993) és a *Tökéletes másolat* (Copycat, 1995) világhírű rendezője témát keresett legújabb filmjéhez. *„A vígjátéknál és a drámánál egyaránt szeretek a fantázia és a valóság, a tény és a fikció közötti mezsgyén járni, ott, ahol összemosódnak a határok"* – mondja a rendező. Farrar munkája minden tekintetben megfelelt ennek.

Halálos játék

A rendező mégsem elégedett meg ennyivel. Azzal, hogy a főhősből amerikait faragott, egészen új távlatok nyíltak meg a film készítői előtt. *„Sokkal meggyőzőbb, ha egy amerikai jön át Angliába, olyasvalaki, aki tiszteli az angol színházi hagyományokat, és meggyőződése, hogy azokat mindenki halálosan komolyan veszi."* Ez utóbbiban nincs is hiba, hiszen szó szerint halálos játékba keveredik, ugyanis a hívás nem neki szól, hanem a bérgyilkosnak, akinek egy politikai gyilkosságot kell elkövetnie. A megbízó célja kettős: egyrészt a merénylettel aláásni a brit politikai rendszert, másrészt feléleszteni az Oroszország elleni hidegháborút. A mindig remek *Bill Murray* képében Wallace, ez a naiv iowai fickó, az egyszerű videóboltos eladó, aki pedig csak a születésnapját akarja megünnepelni öccse társaságában, élete legkülönösebb kalandjába keveredik Londonban.

A férfi, aki túl keveset tudott (The Man Who Knew Too Little, 1997) boldog tudatlansággal veti bele magát az ártatlan mókának ígérkező játékba, nem sejtve, hogy ő az a bizonyos légy a levesben. Wallace csak ámul, mennyire élethűen játszanak a szereplők: a titokzatos, gyönyörű call-girl vagy a halott bérgyilkos a nappaliban. És a nemzetközi helyzet csak egyre fokozódik, ahogy Wallace zavarba ejti és lerázza magáról az üldözőit. A ma született bárány ártatlanságával és tenyérbe mászó képével néz farkasszemet mindenféle veszedelemmel, legyen szó megfélemlítésről, kínvallatásról vagy záporozó golyókról. Nincs olyan fegyver, golyó és hulla, amely eltántoríthatná attól a hitétől, hogy színház az egész világ. Mindezt figyelembe véve nehéz ugyan elhinni, de a világ és a két nagyhatalom közötti erőegyensúly olyan emberen múlik, aki még azt sem tudja, hogy Viktória királynőt nevezték-e el a pályaudvarról vagy fordítva.

A kém és a paródia

Nehéz eldönteni, mit is lát az ember valójában: szórakoztató krimit, vígjátékot vagy kémparódiát. Amiel ügyesen keveri a műfajokat, elmosva a köztük lévő határokat. A résztvevők nemzeti hovatartozását alapul véve mégis inkább kémparódiáról van szó. A dolog érdekessége, hogy viszonylag fiatal műfajról van szó, alig harmincegynéhány éves múltra tekinthet vissza. Kémfilm ugyan már korábban létezett, hiszen a két világháború és *Mata Hari* megfelelő alapanyagot szolgált mindehhez. Mégis, önálló műfajjá csak akkor vált, amikor színre lépett minden idők legtitkosabb ügynöke, a 007-es. James Bond alig néhány esztendő alatt beírta magát a filmtörténetbe, a mozimitológia szerves része lett, kultikus rangra emelkedett. Valósággal forradalmasította a kémfilmgyártást. Követendő példa lett, egyfajta etalon: mindenki őt akarta utánozni, mindenkit hozzá mérték és hasonlították. 1962 után gyakorlatilag nem készült, nem készülhetett, illetve nem is készül olyan krimi, kémtörténet vagy kalandfilm, amely ne viselné magán a Bond-jegyeket, amelyen ne lehetne számon kérni a kisugárzását.

A véresen komoly utánzatokkal szinte egy időben megjelentek a véresen komolytalan vígjátékok, kémparódiák is. Meglepő módon ezek készítésében az olaszok és a franciák jártak az élen, különösen a hatvanas években elképzelhetetlen mennyiségben ontották a mulatságosabbnál mulatságosabb filmeket. *A férfi, aki túl keveset tudott* alapvetően abban különbözik ezektől, hogy hőse – bár annak nézik – nem szakmabeli, hanem egyszerű kívülálló, aki akaratán kívül keveredik bele az évszázad összeesküvésébe. Míg azonban *Hitchcock*nál ez feszültséget, izgalmat jelent (A férfi, aki túl sokat tudott/The Man Who Knew Too Much, 1956), Amielnél nevetést és humort. (Aligha kell magyarázni, hogy a címadás sajátos tisztelgés a Mester előtt.) Bill Murray–Wallace komikus hőshöz illően nagyon is komolyan veszi a dolgát, és valójában ez jelenti a humor legfőbb forrását. Igazi anti-Bond ő, akinek az őseit *Danny Kaye* jámbor és jóindulatú figurái (*Kopogd le a fán*/Knock on Wood, 1954) és *A rózsaszín párduc*-sorozat kellően lökött Clouseau felügyelője (alapfilm: The Pink Panther, 1964) között kell keresni.

Bill, a mulatságosan ártatlan

Nehéz lenne elképzelni e legújabb kémparódiát Bill Murray nélkül. Bill már többször bebizonyította, hogy komikus a talpán, nem először játszott javíthatatlanul handabandázó és provokáló figurát. (*Szellemirtók*/Ghostbusters, 1984; *Isten nem ver Bobbal*/What About Bob?, 1991; *Idétlen időkig*/Groundhog Day, 1993). Most is a legjobb formáját hozza: tökéletesen meggyőző mint bérgyilkos, kiváló a humora, ráadásul a legélesebb helyzetben is meggyőzően naiv és mulatságosan ártatlan.

A forgatás során a legnagyobb gondot az okozta, hogy Murray gyakran improvizált, mely készségét még a *Szombat este élőben* (Saturday Night Live) című tévéshow-ból hozta magával. Emiatt nemegyszer meg kellett változtatni a dialógusokat, sőt egész jeleneteket. A rendezőt azonban nem lehetett kihozni a sodrából: Ha vígjátékot forgat az ember, *„sokszor az a legjobb, ha a színészekre hagyatkozunk. Szívesen tekintem a forgatókönyvet ugródeszkának, ami mozgásba lendíti a színészek fantáziáját, hogy életre keltsék a történetet".*

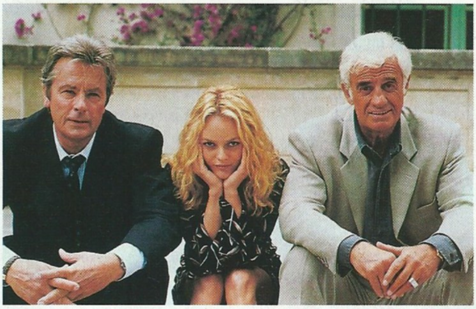
Bill Murray méltó párja *Joanne Whalley*, a Bond-Girl hamiskás szerepében. A forgatókönyvírók ugyanis jól látták, hogy a siker érdekében az amatőr Bondnak is szüksége van segítségre, egy szenvedélyes és talpraesett társra a nemzetközi kémkedés szövevényes világában.

Sz. G. G.

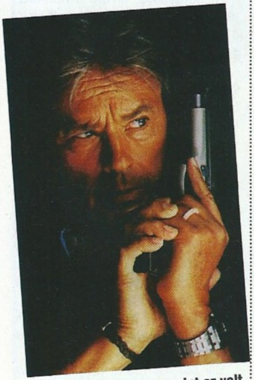
Újra együtt bolondozik Belmondo és Alain Delon!

Két apának mennyi a fele?

„A történetem rosszul indul, de ez semmi a folytatáshoz képest. Alice a nevem, húszéves vagyok, soha nem ismertem az apámat, anyám egy hónappal ezelőtt meghalt és én ma hagyom el a börtönt, ahol nyolc hónapot töltöttem, mert négy-öt szép autót meglovasítottam. Olyan autók voltak, melyek nagyok és erősek, az embernek a szabadság érzését adják. Ha bennük ülsz, a sebességtől a hideg futkos a hátadon. Ezután a kétszer három méteres börtöncella igencsak szűknek tűnt. Hát ezzel a batyuval a hátamon indulok a jövőm felé. A batyuról jut eszembe, anyám is hátrahagyott egyet, egy egyszerű kis kazettát, melyen ő beszél hozzám és elmesél mindent, amit életében nem mondott el nekem. Azért nem ismertem soha az apámat, mert a kelleténél több volt belőle, ugyanis húsz évvel ezelőtt anyám két férfit boldogított és szeretett párhuzamosan, és ebből az egyik az apám, de anyám nem szólt nekik, egyikük sem tud a létezésemről. Rám hagyta azt a kellemes feladatot, hogy lepjem meg őket és kínáljam fel nekik a főnyereményt, mármint magamat. Az én koromban megismerni az apámat már önmagában is elég zavaros dolog, de ha az embernek két apával kell megismerkednie, az bizony még kínosabb. Különösen, ha az ember két ilyen apával találja szemben magát, akik inkább medvéhez hasonlatosak, mint családapához, s akiknek még azt is meg kell emészteniük, hogy húsz évvel ezelőtt egy asszonyon osztoztak. Mielőtt összehoztam volna őket, nem is ismerték egymást, de máris ellenszenvesnek találták a másikat..."

„Most melyik az apám"

Delon nyiilatkozata szerint ez volt élete utolsó filmje

E monológgal indul a *Két apának mennyi a fele?* című francia vígjáték. A történet látszólag egyszerű: egy fiatal lány apja keresésére indul. A két potenciális apa múltja eseményekben gazdag volt. Most már visszavonultak az aktív élettől, de lányuk kérésére kénytelenek felvenni a harcot a Dél-Franciaországban erősen teret nyert orosz maffiával.

Az akció-vígjáték két férfi sztárja az 1933-as születésű *Belmondo* és a nála két évvel fiatalabb *Alain Delon*. Huszonhét év választja el a *Borsalinót* a *Két apának mennyi a fele?* című filmtől. Ennyi idő telt el, míg a két szeretett színészt végre ismét egy filmben láthatta a közönség. Hozzájuk társult az énekes-színésznő *Vanessa Paradis.*

Christian Fechner producer látszólag a lehetetlenre vállalkozott, amikor az az ötlete támadt, hogy Belmondo és Delon ismét együtt játsszanak. Mégis sikerült a terve.

Patrice Leconte forgatókönyvíró-rendező is tudta, nem lesz könnyű a forgatás:

„Annyira meghatározó egyéniségek mindketten, hogy ha az ember velük forgat, az a kockázat, hogy egyszerűen egy Delon–Belmondo-filmet csinál és nem a saját filmjét. Tehát nehéz a „saját zenémet" játszani és figyelmen kívül hagyni az ő személyiségüket, eddigi munkáikat. Nem szabad, hogy a rendező teljes mértékben ezek hatása alá kerüljön; meg kell feledkezni arról a tényről is, hogy a Borsalino óta huszonhét év telt el, és azóta nem játszottak együtt. Nap mint nap úgy próbáltam forgatni, hogy megfeledkezzem arról, Belmondo, Delon és Vanessa Paradis áll a felvevőgép előtt. Szerettem volna úgy csinálni ezt a filmet, hogy ne a múlt felé forduljunk, hanem a lehető legmaibb, játékos, vígjáték felé hajló legyen."

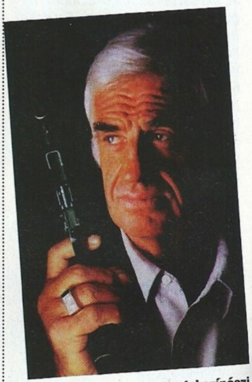

Vanessa énekesnő is, színésznő is

A film egyszerre vígjáték, akciófilm, a hősök hihetetlen cselekedetei néha James Bondot juttatják a néző eszébe, de talán mégis két nagyszerű színész jutalomjátékát láthatjuk. A film egyes jelenetei pedig kedves összekacsintások a nézővel: amikor például Delon egy, a Borsalinóból már ismert fegyvert kap elő, így szólal meg Belmondo felé fordulva: *„Mit gondolsz, tudjuk még, hogyan kell használni?"* Amikor pedig egy jelenetben Belmondónak egy helikopterből kell menet közben létrán leszállnia, Delon azt mondja a lánynak: *„Meglátod, imádja ezt csinálni"*, és erre Belmondo, amint meglátja a létrát, így reagál: *„Na nem... már megint!?"*

Mind Belmondónak, mind Delonnak rendkívüli humorérzéke van és rengeteg öngúny található mindkettőjükben. E két figurán keresztül kicsit önmagukat is karikírozzák. Belmondo egyszerűen *„kis öregemnek"* hívja Delont, amitől ez utóbbinak feláll a szőr a hátán. Amikor Belmondo megkérdi: *„Gondolod, hogy a lejárati időn belül vagyunk?"*, Delon azt feleli: *„Én biztosan, miattad kicsit nyugtalan vagyok."*

A rendező vérbeli szórakoztató filmet akart készíteni: *„Egy igazi szórakoztató filmet, amely a nagyközönségnek szól, amely látványos, izgalmas. Azt akartam, hogy a színészek élvezzék a forgatást, örömüket leljék az együtt töltött időben annak dacára, hogy nehéz és nagyon összetett munkát kívánt a történet. Azt szerettem volna, hogy olyan legyen ez a film, mint egy villanyvasút, és a szereplők úgy vessék bele magukat a játékba, mint a gyerekek, akik elmélyülten játszanak."*

Belmondo még nem adta fel színészi pályáját

Híre úgy érkezett hozzánk, mint az X-akták hősének, David Duchovnynak a ráfarti, enyhén szeszélyes felesége. Ráadásul az esküvőjüket is megpróbálták titokban tartani. Mindössze hat családtag volt jelen. A vőlegény bajuszt viselt, a menyasszony pedig hatalmas kalapjába burkolózott, hogy ne ismerjék fel őket, amikor a New York-i anyakönyvvezetőhöz igyekeztek. Hogy milyen színésznő, arról a magyarországi videózók eddig nem sokat tudtak, annak ellenére, hogy az 1966. február 25-én született Téa Leoni 1991 óta filmezik.

A nők okosabbak a férfiaknál!

– ÁLLÍTJA INTERJÚNKBAN MRS. DUCHOVNY, AZAZ TÉA LEONI, A DEEP IMPACT SZTÁRJA

„A gyerekszülés állandóan foglalkoztat minket, ezért mi mindig áldottak és okosak vagyunk..."

A Los Angeles-i Four Seasons szállodában, illatos teát kortyolgatva szerepéről, életéről és férje iránt érzett szerelméről beszélgettünk. Sztárjelleget nélkülöző, egyszerű ruhában, simára fésült (a filmbélinél sötétebb) hajjal jött el a találkozóra.

– A The Naked Truth című tévésorozatban rámenős tabloid-fotóst alakít, a Deep Impactban viszont olyan tévériporter, aki jelen lehet az Egyesült Államok elnökének sajtótájékoztatóján. Vonzódik a sajtóhoz, szólíthatnám akár „kedves kolléganőnek" is? – érdeklődtem.

– Azt hiszem, nem lenne jó újságíró belőlem – felelte. *– Erre éppen a Fehér Ház-beli sajtótájékoztatón döbbentem rá, ahol nemcsak a szerepem szerint, hanem színészként is lámpalázam volt. A Washingtonban dolgozó tudósítók gyakran nem tudják előre, hogy az elnök miről beszél majd, így nem készülhetnek fel kérdéseikkel. Amikor viszont az elnöki tájékoztató elhangzik, s azt Amerika valamennyi nagy tévéállomása közvetíti, rögtönözve kell okos dolgokat kérdezni. Nem mondhatsz hülyeséget, mert ország-világ előtt élsz, s utólag már hiába gondolsz arra, hogy kérdezhettél volna bölcsebben is. A felvételkor úgy éreztem, adott esetben riporterként nagyon izgatott lennék, s utálnám azt a munkát.*

– Gyakori, hogy az életből kölcsönözve, tapasztalataira és emlékeire alapozva ruház fel egy-egy figurát?

– Ha az életből át tudsz menteni valamit a szerepedbe, akkor sokkal hitelesebb lesz az alakításod. Nehéz felvételi nap volt az is, amikor gyönyörű időben, a tengerparton állva a nyugodt óceán felé kellett fordulni, amerről – és ez már a komputertechnikán múlott – a filmben özönvízszerű, száz emelet magas hullámhegy közeleg. Belegondoltam és remegni kezdtem... Remélem, hogy a valóságban egyhamar nem találkozom ekkora hullámokkal.

– Amikor elvállalta a szerepet, tudta, hogy forgatáskor milyen fontos feladat hárul a komputerekre?

– Nemcsak tudtam, hanem még vonzott is. Hiszen egy DreamWorks–Paramount–Steven Spielberg produkció eleve azt ígérte, hogy technikailag rendkívül eredeti film készül. De a film szerencsére nem a trükkökre, hanem az emberre összpontosít!

– Spielberg is jelen volt a forgatáson?

– Néha megjelent személyesen, máskor csak telefonált, de mindvégig figyelemmel kísérte a munkát.

– Beleszólt a felvételekbe?

– Nem. Talán kisebb képességű rendezővel megtette volna, de Mimi Ledernél erre nem volt szükség. Úgy láttam, elégedett volt... de annak is kellett lennie! Mimi nagyszerű rendező, magabiztos, tudja, hogy mit akar, még a nagyhangú, hisztis színészeket is kezelni tudja. Férfi rendezők között nőttem fel, de még nem találkoztam nála képzettebb filmszakemberrel. Rá nézve sértés volna, ha női rendezőnek neveznénk... Persze én úgy gondolom, s ezt férfi létére ne vegye rossz néven, hogy a nők kicsit okosabbak, mint a férfiak.

– Nocsak! Miért?

– Mert ez az igazság! Nekünk egyidejűleg több mindenre kell gondolnunk, mint a férfiaknak. A mi életünket nem töltheti ki csak a munka, a hivatás. A gyerekszülés állandóan foglalkoztat minket, ezért mi mindig áldottak és okosak vagyunk... Általánosítani persze nem lehet, de egy női rendező sok mindent másképpen lát, másként érez...

– Téa, maga feminista?

– Nem, nem vagyok feminista. Különben is, nem tudom, miért kellene harcolnunk az egyenjogúságért, amikor amúgy is különbek vagyunk.

– A tévériporternő, akit alakít, valóban okos és kétségkívül egyenjogú. Tanulmányozta a tévéhíradók műsorvezetőinek az arcjátékát, gesztusait?

– Igen. A műsorvezetők, legalábbis nálunk, Amerikában sajátosan beszélnek. Ők maguk személytelenek akarnak lenni, a személyük elválasztható a hírtől. A filmben a riporterlány szülei éppen az ő tolmácsolásában értesülnek a közelgő katasztrófáról, mégsem azonosíthatják a műsorvezetőt a drámai hírrel... Én az életben sokat gesztikulálok, s külön nehézséget okozott, hogy nem tudtam, mit kezdjek a kezemmel. Végül a bal kezemet lenyomtam a jobbal, s úgy mondtam a híreket.

– Mi az ön számára a legvonzóbb a filmben?

– Maga a történet. Engem elsősorban az érdekelt, hogy hogyan viselkednek az emberek végveszélyben, ha tudják, hogy egy hatalmas égitest hozzáütközik a Földhöz, s csak egy évük van hátra.

– A neve olaszosan cseng. Valódi vagy művésznév csupán?

– Hollywood miatt felére rövidíttetem az eredeti nevemet. Apám olasz bevándorlók leszármazottja, Pantaleoninak hívják... talán ezért is gesztikulálok oly sokat. Anyám texasi, én New Yorkban nőttem fel.

– Már gyerekként színész akart lenni?

– Sokkal romantikusabb álmokat dédelgettem. Az iskolai színjátszók hívtak ugyan, de náluk csak a legnépszerűbb, legszebb lányok kaptak jó szerepet. Nekem már tizenegy évesen is olyan mély hangom volt, hogy a legmélyebb altba se fértem bele. Fiúszerepeket kínáltak vagy kalózt kellett volna alakítanom... s az nem érdekelt.

– Árulja el, mi lehet egy fiatal lány számára romantikusabb a színészetnél?

– Hat éven át New Jerseyben laktunk, s amikor a George Washington hídon átmentünk New Yorkba a nagymamámhoz, hídpénzt kellett fizetnünk. A nagymamám némafilmekben és a Broadwayn szerepelt, ő már gyerekkoromban kis Sarah Bernhardtnak nevezett. Nem tudtam, ki volt Bernhardt, de nem is érdekelt: én a hídon szerettem volna pénztáros lenni. Arra gondoltam, milyen fantasztikusan jó lehet a télen fűtött, nyáron hűtött kuckóból figyelni a hatalmas autóforgalmat, miközben az arra haladók pénzt adnak nekem... S nem vagyok meggyőződve arról, hogy kinőttem ezt az álmomat.

– Mikor döntött úgy, hogy mégis a nagymama örökébe lép?

– Bostonban éltem éppen, s valaki hívott: menjek el egy próbafelvételre. Angels '88 címmel folytatni akarták a Charlie angyalait. Két és félezer fiatal angyaljelölttel együtt szorongtam egy bevásárlóközpontban. Csodák csodájára engem kiválasztottak, s Hollywoodba irányítottak. Amikor megérkeztem Los Angelesbe, az írók éppen sztrájkoltak, és én csak vártam-vártam ebben az idegen városban, hogy végre megkezdhessem a filmkarrieremet... Végül egyetlen jelenetet se forgattak le, a sorozat folytatásából nem lett semmi. Én viszont itt ragadtam Hollywoodban, de nem tudom, hogy meddig élek itt. A férjemnek, Davidnek és nekem is New Yorkban van a családunk, mindketten visszavágyunk oda. Előbb-utóbb haza is költözünk.

– Mióta házasok?

– Május 6-án volt egy éve, hogy megesküdtünk, de úgy érzem, mintha csak két hónap telt volna el az esküvőnk óta. Igen, elmondhatom, hogy boldog asszony vagyok...

Földes Tamás
(Los Angeles)

Utóirat: Az interjú készítése után adták hírül – ahogy múlt számunkban már meg is írtuk –: a házaspár tavaszra várja első gyermekét.

Ewan McGregor

és Az élet show-ja

Ewan McGregorról először valahogy a kábítószer meg egy nagy rakás pénz jut a átlagnéző eszébe. Valószínüleg skót honfitársa, a rendező *Peter Boyle* miatt, aki Ewan nélkül már el sem tudja képzelni filmjét. Legutóbbi mozijában – melyet már Hollywood rendelt meg a *Trainspotting* megirigyelt sikere után – Ewan egy nagyvállalat leépített takarítófiúját játssza, akivel a főnök lánya *(Cameron Diaz)* adandó alkalommal elraboltatja magát...

Az égi hivatalban két angyal – *Holly Hunter* és *Delroy Lindo* – két olyan fiatalt akar összeboronálni, akik normális körülmények között sohasem találkoznának. A fiú, Robert (McGregor) a balek tipikus esete. Egy óriásvállalatnál dolgozik mint a takarítók közt is a legutolsó, mégis valami egészen más, kevésbé hétköznapi életre vágyik. Szabadidejében regényt ír, mely reményei szerint nagy siker lesz. A fiú épp ellentéte a lánynak, Celine-nek (Diaz), a vállalatvezető bombázó lányának, akinek viszont nincsenek álmai, hisz beleszületett abba, amiről a legtöbben csak álmodnak.

Zseniális, de nem tökéletes

Az egész történet persze kitaláció, a *Trainspotting* triumvirátusának, rendezőjének, producerének és forgatókönyvírójának (Boyle, McDonald, Hodge) műve, akik a hollywoodi nyomásnak engedve mentek bele az álomgyárral közös produkcióba. Rengeteg forgatókönyvet ajánlottak fel Boyle-éknak, végül inkább saját irományukat kapták elő a fiók mélyéről, melyet Hodge még 1993-ban, a Trainspotting előtt és a *Sekély sírhant* után kezdett írni. *Az élet sója* romantikus vígjáték, bár a rendező szerint némileg távol áll attól, amit ma annak nevezünk. Ugyanaz a – nevetséges – műfaj, mint két korábbi: a Sekély sírhant, illetve a Trainspotting.

Az 1996 nyarán Salt lake Cityben kezdődött forgatásra a rendező szinte az utolsó emberig a Trainspotting stábját vitte magával: *„Nyilvánvaló előnyei vannak, ha mindig ugyanazokkal dolgozunk együtt"* – fogalmazott.

A lebegő embertipus

Ewan Skóciában született – csakúgy mint Boyle –, Crieff városában 26 évvel ezelőtt, s már serdülő éveitől játszott mint színész, majd ebből diplomát szerzett. Egy tévésorozat és egy BBC-film indította el pályafutását, majd a két Peter Boyle-filmmel egy csapásra világhírű lett. A Sekély sírhantban Alexet, az újságírót alakította. Három huszonéves értelmiségi, egy újságíró, egy

A nagy Lebowski és *Woody Allen* legújabb vígjátéka, *A varázsige: I Love You.* Bár Az élet sója emberrablása önmagában elég brutális megoldásnak tűnik, a cél kivételesen valóban szentesíti az eszközt. No meg az égi rendőrség közbenjárása a halhatatlanság érzése miatt is fontos. A férfiasságról és nőiességről pedig csak annyit, hogy a nemi szerepek érthető okokból néha felcserélődnek, mert a nő – Cameron – a belevalóbb, és a férfi – Ewan – érzelgősebb.

Miután Ewan McGregornak bérelt helye van Boyle filmjeiben, magától értetődő, hogy övé lett a férfi főszerep. A rendező úgy véli: *„Ewan zseniális színész, mert nem akar mindig tökéletesnek látszani. Nem szégyell gyengének vagy baleknak tűnni, és mentes minden macsó technikától."*

McGregor rajong a filmezésért, érte bármire képes lenne. Némileg mégis meglepődött az új forgatókönyvön, mert annyira más, mint a

Ewan McGregor játékfilmjei:

Ember a talpán (Being Human, 1993) r.: Bill Forsyth *(InterCom)*
Sekély sírhant (Shallow Grawe, 1994) r.: Peter Boyle *(Best Hollywood)*
Blue Juice (1995) r.: Carl Prechezer
Trainspotting (1996) r.: Peter Boyle *(Best Hollywood)*
Párnakönyv (The Pillow Book, 1996) r.: Peter Greenaway *(Odeon)*
Emma (1996) r.: Douglas McGrath *(Flamex Video)*
Serpents Kiss (1997) r.: Phillippe Russelot
Fújhatjuk (Brassed Off, 1996) r.: Mark Herman *(Mirax)*
Az élet sója (A Life Less Ordinary, 1997) r.: Peter Boyle *(InterCom)*
Velvet Goldmine (1998) r.: Todd Haynes
Eye Of The Beholder (1998) r.: Stephan Elliott
Nightwach (1998) r.: Ole Bonedal
Little Voice (1998) r.: Mark Herman
Rogue Trader (1998) r.: James Dearden
South From Hell's Kitchen (1998) r.: Louis Nader
Csillagok háborúja I. rész (Star Wars: Episode I., 1999) r.: George Lucas
Nora (1999) r.: Pat Murphy

Az Emmában Frank Churcullként nem lesz a praktikák áldozata

Trainspotting, a kultfilm: Ewan (a jobb szélen) alakításával egy csapásra befutott sztár lett

orvosnő *(Kerry Fox)*, és egy könyvelő *(Christopher Eccleston)* bérelt edinboroughi lakásának üres szobájába – már a rezsi könnyítése miatt is – hirdetés útján lakótársat keres. A misztikus idegen, Keith Allen elég érdekesnek tűnik ahhoz, hogy beválasszák a csapatba, de az első éjszakán túladagolja magát, az ágya alatt pedig egy pénzzel teli bőrönd marad. Az ifjak elhatározzák, hogy megtartják a bőröndöt és eltüntetik a testet. De azok az emberek, akiké a pénz, már nyomon vannak. A néző nem azért nem izgul a három „bérlőért", mert mindhárman átkozottul önzőek, hanem mert „egyikük sem elég karizmatikusan az. Ez a film angol megfelelője az amerikai *Tarantino*-alkotásoknak, melyek a gyors meggazdagodással és gátlástalan vérontással foglalkoznak. *„Boyle üdítően jártas a film noir műfajban"* – állítja a skót rendező első filmjéről honfitársa, *Jim McLellan.*

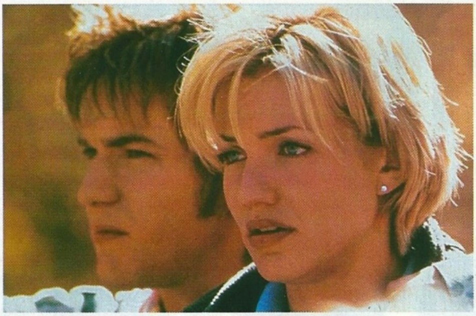
McGregort a honi néző, a filmforgalmazás szeszélyessége révén, a Trainspotting című filmből ismerhette meg előbb. Az drogellenes reklámként is kiváló film a kábítószeres vegetációba kalauzolja a nézőt, melyben a valóság mint a képzelet síkja alatti kőkemény talaj van jelen, amire fájdalmasakat lehet puffanni. Minek következtében a delikvens bármire képes lenne egy újabb lökétért. E junkie-nek nevezett lebegő embertípus egyik megtestesítője a McGregor személyében megjelenő Renton, aki bizony megesik, hogy vécécsészéből bújik elő vagy lehúzza magát a vécén. Ezek után nem csoda, ha csatakosan néz bele a kamerába. A nívós mű zenei aláfestését többek között *Iggy Pop, Underground, Bryan Eno* vállalták magukra. A film sikerét a szigorú számadatok is jelzik: 3,5 millió dollárba került, és 72 milliót dollárt hozott.

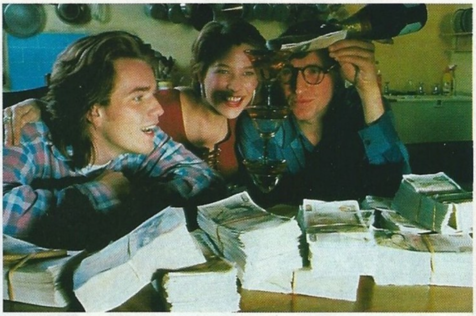
Az össze nem(?) illő pár

Biszexi költő, gálans nemes

Mintha egy másik Ewan McGregor lenne az, akivel *Peter Greenaway Párnakönyv*nek intellektuális, kifinomult, biszexuális költője, Jerome személyében találkozunk. Az ismét hosszú hajat viselő Ewant először látjuk filmen ruha nélkül is. Az idős japán kalligráfus lánya, Nagiko (az ázsiai *Vivian Wu* alakítja) atyai örökségként költeményeket kalligrafál sze-

Cameron Diazzal: Az élet show-ja

A sekély sírhantban

retői bőrére, mígnem a leginkább ihletet adó felületet Jerome csupasz testén találja meg.

McGregor az 1997-es Cannes-i Filmfesztiválra már *Phillippe Russelot Kiss The Serpent* című filmjével volt hivatalos, melyben *Greta Scacchi*val párban Meneer Chrome szerepét játszotta el.

Megint egy másik figuraként, egy nősülés előtt álló gáláns vidéki nemes alakjában tűnt fel az *Emmá*ban, a *Jane Austen* múlt századi romantikus regényéből forgatott filmjében, ismét Greta Scacchi, valamint *Gwyneth Paltrow* társaságában. A férfias külsejű, hosszú hajú, nagyszerűen lovagló vidéki uraságban, aki a zongoránál is szalonképes, a Trainspotting nézője csak némi hitetlenkedés után ismeri fel McGregort. Igaza volt Boyle-nak. Ewan a filmezésben nem ismer tréfát, és persze lehetetlent sem.

A *Fújhatjuk* már ismét a mai Angliában, annak is egy jellegzetes bányavidékén játszódik. A bányát bezárják, de a rezesbanda a bányászösszetartás szellemében konokul tovább küzd a bányászzenekarok az évi trófeájáért. McGregor – aki ezüttal egyszerű bányász, diplomás volt osztálytársa *(Tara Fitzgerald)* révén némi támogatást tud szerezni a fehérköpenyesek között rézfúvós barátai számára – tökéletesen beleolvad a szénfejtő környezetbe.

Szürke egérből Obi Wan Kenobi

Majd ismét a Trainspotting csutakhajú, kockás inges, naiv szürkeegér McGregorja, egy monstre vállalat üvegpalotájában söpröget ötezredik senkiként, amikor – ilyen az élet sója – felfigyelnek rá fehérruhás angyalok az égi rendőrségen – immár Hollywoodban. S a folytatásban a sztárnak szinte pihenni sincs ideje, annyi a megbízatása, a határ szó szerint a csillagos ég. Hiszen egy *Vészhelyzet*-szerep elvállalása után a *Csillagok háborúja* új trilógiájának első epizódja következett. A Lucasfilms felkérésére Obi Wan Kenobit személyesíti meg. A forgatásnak már vége, bemutató várhatóan 1999-ben. Viszont *Todd Haynes* amerikai–angol produkcióban készült *Velvet Goldmine* című filmjét már az 1998-as Cannes-i Filmfesztivál nézői is láthatták. Haynes a popzene történelmi pillanatait kívánta megörökíteni. A sztori a hetvenes években feltűnt sztárok, így *David Bowie, Eno, Iggy Pop, Bryan Ferry, Marc Bolan, Lou Reed* életéből vett legendás sztorikat fűzte történetté. A kritikák szerint a dekadens Curt Wild szerepében (aki valójában Iggy Popot takarja) Ewan élete eddig legnagyobbját alakítja.

Szintén Cannes-ban, a négy évvel ezelőtti fesztiválon figyelt fel az amerikai filmipar egy ifjú dán filmes, *Ole Bornedal Nattevagen (Nightwatch)* című krimijére, melynek jogait megvásárolták, és felkérték a dán rendezőt, hogy hollywoodi pénzből rendezze újra a filmet. Két diák kertészként robotol, s mint egy gyilkosság szemtanúi, ők egy sorozatgyilkos kiszemelt következő áldozatai. Egyikük szerepében – és továbbra is Hollywoodban – ott találjuk Ewant.

❖

A színész naptára a következő hónapokra (évekre?) már betelt. Hisz elég, ha csak a frissen készített filmjei bemutatóit látogatja szorgalmasan. 1998-ban hat filmet forgatott, 1999-ben két alkotásra szerződött, és számos producer benne látja produkciójának ideális főszereplőjét...

Varga Mária

„Ma a videópiacon farkastörvények uralkodnak...”

– interjú Tóth Tiborral, a Select Video ügyvezetőjével

– A kilencvenes évek első felében a videókiadók többsége még úgy vélte, nem érdemes közvetlenül a lakosság számára is kínálni műsoros videókazettákat, mondván, erre még nem érett meg a piac. Sőt akadt olyan jeles cég is, amely csak nemrég érezte elérkezettnek az időt, hogy filmjeit ne csak a kölcsönzőknek, hanem közvetlenül a gyűjtőknek is megjelentesse. Nem ismerték fel a kiadók viszonylag későn a magyarországi piacban rejlő lehetőségeket, vagy Ön szerint éppen időben léptek?

– Amikor elkezdtük a munkánkat, még mi sem voltunk biztosak abban, hogy egy év múlva is a lakossági kazetta tartozik majd a fő profilunkba, hogy egyáltalán meg lehet-e élni belőle – feleli Tóth Tibor, aki négy éve foglalkozik nagykereskedésében kizárólag lakossági műsoros videókazetták értékesítésével. *– Az 1994–95-ös év volt a vízválasztó, mely eldöntötte, hogy e kazettáknak van létjogosultsága a magyar piacon. Két Walt Disney-film, az Aladdin és a Hófehérke sokat segített abban, hogy ez a piac meginduljon. Az emberek igazán ekkor ébredtek rá, hogy műsoros kazettát nemcsak kölcsönözni lehet, hanem meg is lehet otthon tartani. Úgy érzem viszont, hogy például a UIP–Duna Film igen későn jelent meg a lakossági videópiacon. Ezt hibának tartom, mert igazán nagy játékfilmekkel szinte csak két cég tud megjelenni: az InterCom és a UIP–Duna Film. Tudom, hogy nem a hazai vezetők döntöttek így, hanem a külföldi tulajdonosok érezték úgy, hogy még nem érett meg erre az értékesítésre Magyarországon az idő.*

– A kiadók azért is ódzkodtak a kazetták közvetlen értékesítésétől, mert úgy vélték, a hazai kereskedelmi hálózat még nem nőtt fel ehhez a feladathoz!

– Valóban így volt, s négy éve még tényleg nem nőtt fel, hiszen mi is nagyon kevés partnerrel dolgoztunk, mai partnereink számához képest. Viszont a kiadóvezetők is úgy gondolkodtak, hogy ha el tudnak adni egy kazettát kölcsönzési joggal, miért adják el ugyanazt a lakosságnak a kölcsönzési jog árának harmadáért, ötödéért. Számításuk nem vált be. Már 1996-ban jól látszott, hogy a lakossági piac jóval erősebb, mint a kölcsönzői. Akik már akkor ott voltak a piacon – és most nemcsak a külföldi forgalmazókat képviselő kiadókra gondolok, hanem a függetlenekre is – azok szépen befutottak, ha olyan termékeket tudtak kínálni, melyekre volt igény a lakossági piacon. A hazai kereskedelmi hálózat irányítóival pedig el kellett hitetni, hogy e kazetták eladásában van fantázia, s ezzel tisztességesen lehet keresni. Az egyik kereskedelmi cég aztán vonzotta magával a másikat. Különösen vidéken, ahol ha az egyik kisvárosban valamelyik cég elkezdte az árusítást, akkor a szomszéd boltok is hamar követték a példát. Mi kezdetben sok céget azzal is segítettünk, hogy harminc nap próbaidőre adtuk oda a kazettát: próbálják ki, s ha nem működik, visszavesszük a kazettát. Ha viszont a kazetta jól fogyott, folyamatos szerződést kötöttünk.

– A nagykereskedő szemével ma mekkora lehet a lakossági és a kölcsönzői kazetták értékesítési aránya?

– Mennyiségben már óriási a különbség a megvásárolható kazetták javára, bevételben 60–40 százalék lehet az arány a lakossági piac javára.

– Hány helyen vehetünk ma Magyarországon műsoros videókazettát?

– Ezt pontosan senki nem tudja, de a szakmában kering egy bűvös kétezres szám, mely szerintem kevés, hiszen sok kis üzletben is kapható kazetta. Igaz, csak elenyésző választékban, s főleg az őszi szezonban.

– Ha ehhez a kétezerhez hozzáadhatnánk a másfél-kétezerre tehető, legálisan működő kölcsönzők számát, kétszer annyi helyen lehetne lakossági kazettát kapni. A tékák jó része azonban nem foglalkozik lakossági kazetták eladásával. Miben látja ennek az okát?

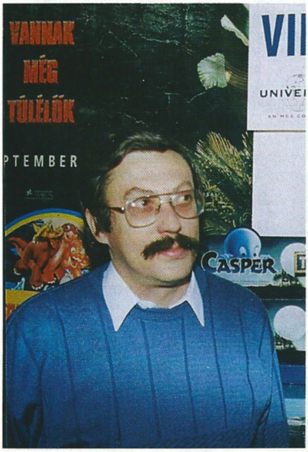
– Úgy vélem, a tékások elég későn látták be, hogy a lakossági kazettapiac legalább olyan erős, mint az övéké. Féltek attól is, hogy ha a tékájukban ugyanaz a film nemcsak kölcsönözhető, hanem megvásárolható is, akkor a számukra sok ezer forintba kerül, a kazettát már soha nem fogják kikölcsönözni. Ahol mégis belevágtak, ott bebizonyosodott, hogy ez az állítás nem igaz. A tékák többségét így megelőzték a könyvesbolt-hálózatok, az áruházak, a kultúrcikkekkel kereskedő boltok. Emellett azért fontos ok az anyagi korlát. A kölcsönzők kilencven százaléka minimális költséggel, kis területen, családi vállalkozásként működik, s nincs tőkéje ahhoz, hogy a kis árrésű lakossági kazettákból választékot tudjon a polcokra helyezni. Ha kitesz tizenötféle filmet, az még nem jelent választékot. A vásárló ott szeret böngészni, ahol legalább száz-százötven kazetta között válogathat. A lakossági piacon nem jellemző a bizományi értékesítés. Egy nagykereskedés az árréséből nemigen akarja és tudja megfinanszírozni a bizományos lakossági eladást.

– Az elmúlt évek azt is bebizonyították, hogy egész más típusú, műfajú filmeket vásárol a filmbarát, mint amilyeneket kölcsönöz!

– Tudomásul kell venni: a videókazetta ma is még jelentős mértékben ajándékozási cikk, melynek minden korosztály örül. Lehet megfelelő filmet találni minden családtag érdeklődési körének, akár játék-, akár természet-, ismeretterjesztő- vagy dokumentumfilmet. Leggyakrabban persze a gyerekeknek veszünk ajándékot és kazettát, főleg rajz- és mesefilmet. Akciófilmet nemigen szoktunk ajándékozni, az ilyen típusú filmeket legfeljebb egyszer nézünk meg, és azt is inkább kölcsönözzük. Bemutatótermünkben igyekszünk teljes választékot tartani, hogy a rétegigényt is kielégíthessük. Kevés fogy, mégis ott vannak polcainkon a művészfilmek, értékesebb alkotások is.

– Milyen összefüggés van a moziban bemutatott filmek, a televízióban vetített alkotások vagy a tv-csatornákon gyakran látott híres személyiségek és a műsoros kazetták iránti érdeklődés között?

– Ha egy mozifilm jelenik meg kazettán, keresettsége ugrásszerűen megnő egy olyan filméhez képest, melyet nem vetítettek a mozik, mert a mozi nagy reklámot adott a műnek. Ha egy videón is látható film lefutott a tévében, utána egy ideig növekvő érdeklődést tapasztalunk a film iránt. Ennek oka az lehet, hogy sokan csak belenéztek a vetítésbe vagy lemaradtak róla, és érdekli őket a történet eleje vagy vége. De ezután sok esetben teljesen megszűnik a kereslet iránta, mert sokan felveszik a tévéből. Egy városi vagy kis kábeltévén leadott film forgalma viszont attól még nem mérséklődik. A televízióban gyakran látott személyiségek kazettái érthető módon, érdeklődésre számíthatnak. – értelemszerűen igen keresettek.

– Egy-egy kazetta fogyasztói ára ma már közelít a háromezer forinthoz. Várható-e az árak esetleges mérséklődése, s annak révén az eladások további növekedése?

– Ezt rossz megközelítésnek tartom. Igaz, hogy vannak csaknem háromezer forintba kerülő kazetták, de a legtöbb film ára ennél sokkal alacsonyabb. A piacon árszakadék alakult ki. Az InterCom és a UIP–Duna Film árai magasak, az összes többi kiadó pedig nyomott árakon dolgozik. Ahhoz, hogy a kis vagy közepes nagyságú kiadók versenyben tudjanak lenni kazettáikkal a sztárszereplős, ismert filmekkel jelentkező nagy kiadókkal, csökkentik áraikat. Az elmúlt három hónapban öt-hat kiadó is így lépett, ami szerintem nem biztos, hogy jó üzletpolitika, mivel így hamarosan olyan kicsi lesz az árrés, hogy egy idő után már nem lehet rentábilis a kiadvány, nem lesz pénz új jogok vásárlására, és hamarosan a régi kazettákat már olcsón sem lehet eladni. Amire itt szükség lenne, az egy egységes árpolitika és nem a rengeteg akciós termék.

– Önnek mint szakmabelinek milyen filmekből áll a videókönyvtára?

– Sok filmet már a megjelenés napján haza tudok vinni és teszteltetni is tudom a családommal. Két, most már nagyobb gyermekem van, így természetes, hogy régebbről ott sorakoznak a polcokon a rajzfilmek, a magyar mesefilmek. Sok természetfilmünk van, és régebbi klasszikus alkotások. Biztos, hogy a magyar családok többségének nincs annyi kazettája, mint nekünk otthon, de hát ez szakmai ártalom. Ha összehasonlítom a magyar családok számát azzal a számmal, hány kazettát adnak el Magyarországon, akkor még nem rózsás a helyzet. Magánemberként azt mondhatom, akkor alakulhatna ki a családi otthonokban videókönyvtár, ha nyolcszor-tízszer ennyi lenne az eladott videókazetták száma. De tudom, ahhoz, hogy a kazetták ára és a magyar fizetések összhangba kerüljenek, még jó pár év eltelik.

– Ennek fényében is: hogyan látja a nagykereskedő a megvásárolható kazetták hazai piacát az elkövetkező években?

– A tékákban továbbra is csak az újdonságokat, főleg az akciófilmeket fogják keresni, s úgy gondolom, a kölcsönzésnél mindenképp nagyobb teret fog kapni a lakossági piac. A DVD betörésére jó darabig még nem számítok a berendezések és a lemezek magas ára miatt. Amikor 1990–91-ben, még videókölcsönzősként elkezdtem dolgozni, a videós szakma – beleértve a kiadókat is – baráti közösség volt, melynek tagjai tartották a kapcsolatot, egymással beszélő viszonyban voltak. Ma a videópiacon farkastörvények uralkodnak: a kiadók egymás konkurensei, nem konzultálnak egymással, inkább egymás ellen harcolnak fennmaradásuk érdekében. Ezért az egész videópiac hangulata is megváltozott, eltűntek a baráti eszmecserék, találkozók. Ezt rossznak tartom, mely hosszú távon biztosan nem használ sem a szakmának, sem a piacnak.

Falus Tamás

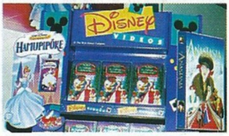
Szeretünk-e kazettát vásárolni?

Kiderül körkérdésünkből, melyben a kiadók képviselőitől arra is választ kerestünk, mit hozhat a jövő.

1. **Kiadójuk mely kazettái voltak sikeresek a lakossági videópiacon 1998-ban, s várhatóan mi lesz karácsonyi slágervideójuk?**
2. **Ön szerint milyen műfajú, típusú műsoros videókazettából van hiány a hazai lakossági piacon?**
3. **Hogyan alakul idén kiadójuknál a kölcsönzői és lakossági kazetták eladási aránya?**
4. **Miként látja a hazai lakossági videópiac fejlődési lehetőségeit?**

GYARMATI RITA, INTERCOM:

1. Legnagyobb sikerünk a *Titanic,* november végéig 80 ezer példányt

adtunk el belőle, s várhatóan a karácsonyi, díszdobozos változat is siker lesz a következő hetekben. Sikervideónk karácsonyra Walt Disneytől a *Hamupipőke* klasszikus rajzfilm, melynek megjelenésére sokan már régóta vártak, valamint *A Szépség és a Szörnyeteg – Varázslatos karácsony* című ugyancsak Disney-rajzfilm.
2. Az úgynevezett speciális műfaj hiányzik, például nyelvoktatófilmek gyermekeknek vagy hiányzanak videón az operafilmek. Ezekhez meg kell találni a megfelelő értékesítési csatornákat, csak akkor lehetnek sikeresek. Operafilmmel már próbálkoztunk, de igazán nem jutottunk el a közönséghez. Jövőre célunk ilyen típusú kazettákkal megjelenni, s azokkal szeretnénk növelni könyváruházakban is jelenlétünket.
3. Érdekesen alakult az idei esztendő: ez az év volt az első, melyben a lakossági piac megelőzte a kölcsönzői piacot. Az InterCom a megvásárolható kazettákból 12 százalékkal több bevételt ér el 1998-ban, mint a kölcsönzői jogú kazetták eladásából. Az arány 56–44 százalék lesz, míg tavaly a bevétel 50,4 százalék volt kölcsönzői kazettákból, s 49,6 százalék a lakossági filmekből. A kölcsönzői piac továbbra is nagyon fontos számunkra, hiszen ez a stabil alap, amíg a lakossági piac valóban megerősödik. Vigyázni kell erre az értékre.
4. A növekedés lehetősége benne van a lakossági piacban. Az értékesítés helyét azonban még tovább kell kutatnunk. A hipermarketekben jól lehet lakossági kazettákat eladni, mert nagy a hirdetési felület, nagy eladási területet kapunk, s marketingmunkánkat közvetlenül össze lehet hangolni az értékesítéssel. Oda tudunk hatni, miként jusson el a termék a fogyasztóhoz, s hogy mikor melyik termékünk fontos a széles kínálatban. A hipermarketláncok jövőre bővítik jelenlétüket vidéken, így számunkra is jó lehetőség nyílik termékeinkkel megjelenni a piacon. A konkurencia választéka is bővül, s összességében ez a verseny a vásárlónak jó.

CSÓCSICS ZSOLT, UIP-DUNA FILM:

1. Valójában most szeptemberben kezdtük el a lakossági kazetták értékesítését, tavaly csak próbafutamokat tettünk. Terveink valóra váltak, mert november közepére már többet adtunk el kazettáink többségéből, mint amennyit reméltünk. Így a *Volt egyszer egy vadnyugat*ból vagy a *Forrest Gump*ból. A kivétel talán csak a *Vissza a jövőbe* trilógia, melyet nemrég vetített a tv2. Karácsonyig sokat várunk a november 24-én megjelent *Az elveszett világ – Jurassic Park* című *Spielberg*-filmtől, valamint a *Flo Jo Fitness* kazettától, mely a nemrég elhunyt amerikai olimpiai bajnok futónő, *Florence Griffith Joyner* kazettája.

2. Régi klasszikus filmekből van még mit pótolni. Tapasztalataink szerint elsősorban ezek iránt van nagyobb kereslet, illetve a régebbi nagy mozisikerek iránt van igény.
3. Ez év szeptemberéig csak jelképes bevételünk volt a szerény lakosságifilm-kínálatunkból. Szeptember, október és november hónapokban viszont már jóval több volt a bevétel a lakossági kazetták eladásából, mint a kölcsönzői jogú kazettákéból. Míg egy-egy filmből két-háromezer kazettát vesznek a kölcsönzősök, addig a lakossági forgalomban ennek többszöröse fogy. Az is igaz viszont, hogy a lakossági kazettáknál jóval kisebb az árrés.
4. E piacban még további tartalékok rejlenek, hiszen a fejlett videókultúrájú országokban már sokkal nagyobb az arány a lakossági kazetták javára. Angliában például 80–20, Németországban 70–30, százalék. Nálunk pedig ez még az 50–50 százalékot sem éri el.

ZEHETMAYER LÁSZLÓ, MIRAX:

1. *Bestia, Balhé Bronxban, Bean, Dzsungel Jack.* Karácsony előtt várhatóan a *Rudolf, a rénszarvas* lesz a sikerfilmünk.
2. Szerintem inkább túlkínálat van, ha valamiből hiány van, azt megpróbáljuk beszerezni és kiadni.
3. 60 százalék lakossági, 40 százalék kölcsönzői.
4. Röviden: kevesebb számú, de nagyobb tékára, magasabb kölcsönzői árakra, nagyobb kópiamélységre lenne szükség, továbbá

kevesebb kiadóra, kevesebb filmre, valamint a piac megtisztulására: tisztességes piaci magatartás kellene, s a kalózkodást meg kellene szüntetni.

SIFLIS OLIVÉR, BEST HOLLYWOOD:

1. *Az ötödik elem,* az *Anastasia,* a *Hófehérke,* de meglepő módon korábbi filmjeink is szépen fogytak, így *A szakasz* vagy a *Csillagkapu.* Karácsony előtt sikert remélünk a *Karácsonyi manók,* a *Karácsonyi csodák,* a *Noé bárkája* és *Az egyiptomi herceg* című mesekazettáktól.
2. Bizonyára vannak olyan típusú kazetták, melyek nincsenek a hazai piacon, de azokkal már nem lehet nagy eladást produkálni, csak rétegigényeket kielégíteni. Például talán jachtokat bemutató videót még nem lehet kapni.

3. Javul a lakossági kazetták bevétele a kölcsönzőivel szemben, aránya a korábbi 40–60 százalékról már a lakossági javára billent el, 55–45 százalékra. Ha az inflációt is beleszámítjuk, akkor némi visszaesést érzékelünk az elmúlt évhez képest.
4. További fejlődés várható. A sorra megnyílt és tovább nyíló hipermarketek az Auchantól a Coráig növelték és növelik az eladásokat, és az olyan régebbi láncok is erősödtek, mint amilyen például a Fotex. Erősek a nagykereskedők is, sokat javult szolgáltatásuk minősége. A fejlődésnek a jövőben legfeljebb a DVD szabhat gátat, de csak akkor, ha a ma még igencsak borsos árú készülékeket dömpingáron fogják adni.

KÁRPÁTI GÁBOR, FLAMEX:

1. *Copland, Az utolsó embeig, Utánunk a tűzözön, Spawn, Első csapás, Pénz beszél* – ezek voltak idén sikerfilmjeink, és vélhetően karácsony előtt is ezek lesznek a keresettebbek.
2. A klasszikus filmalkotások.
3. Idén összes megjelenésünk egyharmadát tették ki a lakossági filmek.

4. Az értékesítési csatornák bővítésével, közvetlen kapcsolatok kiépítésével még lehet növelni az eladásokat

DELI ÉVA, MOKÉP VIDEÓKIADÓ:

1. Eladási sikerlistánk élén változatlanul a *Vuk* áll, majd a *Macskafogó* és a *Lúdas Matyi.* Az elmúlt hónapokban szépen fogyott a *Zimmer Feri,* és hosszú idő óta tartja magát a *Ponyvaregény*. Karácsony előtt is várhatóan ezek lesznek sláger-videókazettáink.
2. Úgy érzem, mind mennyiségben, mind műfajokban túlkínálat van a piacon. Talán kosztümös kalandfilmből és jó vígjátékból van kevesebb.

3. Az első félév összesített adatai alapján kazettáink kétharmadát kölcsönzőknek, illetve oktatási, művelődési intézményeknek adtuk el, egyharmadát közvetlenül a lakosságnak. Ez az arány azonban az év végéig jelentősebben eltolódik majd a lakossági kazetták irányába.
4. Már ez az év is bebizonyította, hogy a lakossági kazetták értékesítése mind jelentősebbé válik a bevásárlóközpontokban, sok kis értékesítési hely meg fog szűnni a jövőben. Jövőre további eladási mennyiségi növekedést várok a bevásárlóközpontokban, valamint a nálunk bevált könyvklub- és könyvesbolthálózatban.

LISZECKIJ LÁSZLÓ, VIDEO RENT:

1. A Discovery Channel filmjei közül *A világ hét csodája I–IV.*, a *Híres csatahajók és tengeri háborúk*, a *Fáraók és királyok I–II. A Leopárd kölyök* című filmek voltak idén a legnépszerűbbek. Legújabb Discovery-megjelenéseink pedig karácsony sikerfilmjei lehetnek: így az *Állati atléták*, a *Nácik – Titkos összeesküvés* és a *Kalózok,* mely híres-hírhedt tengeri kalózokról szól.

2. A már meglévőket sem veszi fel a piac. Három-négy cég filmjei futnak a piacon, s ha hiányzik is műfaj, annak filmjeit nem lehetne kifizetődően megjelentetni.
3. 1996 óta nem foglalkozunk kölcsönzői jogú kazetták értékesítésével.
4. Nemrégiben szakmai kongresszuson vettem részt Németországban, s az ottani tapasztalatok érvényesek lesznek a magyarországi videópiacra is. Az áruházak kínálatával senki nem tud majd versenyezni, idővel már a teljes lakossági kazettakínálat nyolcvan százalékát fogják kínálni alacsony áron, mert nagy tételben olcsóbban tudják az árut beszerezni. Egyes csomagküldő szolgálatok más árucikkek mellett foglalkoznak kazettákkal is, s kisebb mértékben szaküzletek adnak el kazettákat. Németországban a videótékáknak mindössze nyolc százaléka foglalkozik megvásárolható kazetták értékesítésével. Idehaza nem sok téka engedheti meg magának, hogy lakossági kazetták eladását is felvállalja, mivel még arra sincs elég pénze, hogy elegendő számú kölcsönzői jogú kazettát vegyen. Három videótékát is üzemeltetek, és nem tartom tisztességesnek, hogy például a *Titanic* videókazetta kölcsönzési joggal 3600 forint+áfa összegbe került, míg nagykereskedelmi lakossági áron 2000 forintba. Mi három boltunkba nyolcszáz kazettát vettünk kölcsönzési joggal, míg más tékákban a lakossági kazettákat tették ki a polcra kölcsönzésre. Németországban ugyanezek az árak 35, illetve 29 márkát tettek ki, alig volt árkülönbség. A jövőben nem lenne szabad engedni az ilyen visszaéléseket.

GYÁRFÁS LÁSZLÓ, V. I. P. ART:

1. Elsősorban a turisztikai videókazettáink voltak sikeresek. Egyre többen fedezik fel ezeknek a filmeknek az előnyeit és vásárolják a hagyományos útikönyvek mellett vagy helyett. A karácsonyra megjelenő *Angliával, Rómával* és *Velencével* együtt már 24 féle kapható. Ezenkívül a Titanicról adunk ki egy másfél órás vadonatúj dokumentumfilmet, melyet szerintem mindenkinek látnia kell, aki szerette a *Titanic* játékfilmet. További újdonság a BBC rendkívül érdekes sorozata, mely archív anyagok felhasználásával mutat be híres felfedezéseket, expedíciókat, háborúkat, rejtélyeket...
2. Nemigen érzek hiányt, szerintem minden műfaj jelen van, legfeljebb nem egyforma színvonalon.
3. A kereskedelmi tv-k megjelenése – és talán a multiplex mozik tér-

hódítása is? – visszavetette a videókölcsönzést, de szerepet játszhat ebben az is, hogy a nézők igényesebbek lettek. Ma már nem elégszenek meg az agyonjátszott, esetleg másolt kazettákkal, az érdekesebb, értékesebb filmeket szívesebben veszik meg gyári eredetiben. Ezt felismerve kiadónknál körülbelül 90 százalék a lakossági piacra szánt filmek aránya.
4. A fejlődés iránya egyelőre az, hogy igyekszünk a Nyugat-Európában illetve tengerentúlon sikeres turisztikai, természet-, ismeretterjesztő és animációs filmeket egyidejűleg Magyarországon is megjelentetni. Törekszünk mind tartalmilag, mind minőségben a legjobbat nyújtani és ezt egy-egy kis ötlettel megtoldani, mint amilyen például a Titanic filmhez adott leporelló a hajó metszetéről...

GERENCSÉR FERENC, ZOOM:

1. A *Szaffi*, a *National Geographic* sorozatból *A Titanic titka* és *A dinoszauruszok nyomában* voltak a legsikeresebb idei kazettáink, s karácsony előtt is ezek a filmjeink lehetnek a legnépszerűbbek.
2. Már nincs hiány.
3. Csak lakossági kazettákat jelentetünk meg.
4. A megjelenő kazetták számát és a fizetőképes keresletet figyelembe véve úgy látom, telített a piac. Akárki akármit mond, idén visszaesett a forgalom nálunk is, másoknál is. A fejlődés lehetősége mindezek ellenére benne van a piacban, ha növekszik a fizetőképes kereslet.

BLASTIK FERENC, TELEVIDEO:

1. Elsősorban azok a sikeres kazettáink, amelyeken a magyar szórakoztatóművészet sztárjai szerepelnek, s akiket a közönség más kiadóknál nem talál meg. Emellett magyar mesefilmjeink népszerűek. Két legsikeresebb műsorunk a *Süsü, a sárkány* és az *Indul a bakterház*, melyek több évi forgalmazás után idén lépték át a tízezres eladott példányszámot. Siker a *L'art pour L'art* társulat *Besenyő családja*, melynek jön a folytatása. További karácsonyi meglepetésünk a *Bohózatalbum* című induló sorozatunk, mely a legjobb magyar bohózatokat gyűjti egybe, kiváló magyar színészek előadásában.
2. Úgy érzem, ma már csaknem mindenféle műsort lehet kapni.
3. Mi már nem adunk el kölcsönzési joggal kazettákat, mert nem volt rentábilis. Úgy érezzük, minden megjelentetett kazettánk maradandó és az otthoni polcokra való, ahonnan legalább egyszer egy évben érdemes őket leemelni és megnézni.
4. Igazi nagy fejlődés szerintem már nem várható, de úgy érzem, néhány évig még nem csökken a vásárlókedv a lakossági videópiacon, a VHS uralkodó marad még egy ideig a DVD-vel szemben. Talán lecseng az amerikai filmek iránti érdeklődés, és nagyobb teret kapnak majd a hazai gyártású műsoros videókazetták.

Magyar filmek sikere

A nagy amerikai filmdömpingben szerencsére van kereslet a magyar filmek iránt is. Legnépszerűbbek a rajzfilmek és az iskolai kötelező olvasmányok megfilmesített változatai, melyek gazdája a hazai alkotásokat legnagyobb számban forgalmazó Mokép Videókiadó. Az alábbiakban a karácsonyi kazettavásárláshoz kívánunk segítséget nyújtani azzal, hogy közreadjuk, hol lehet megvásárolni e videókazettákat.

*** A MOKÉP Rt. Videókiadó márkaboltja: Budapest V. ker., Honvéd u. 7. Tel.: 3122-603, 311-6650/169 Budapest, VI. ker, Király u. 40. 3425-368**

*** Karácsonyi vásár – BS Karácsonyi vásár – Budapest Sportcsarnok, küzdőtér, 311-es pavilon, Select Video,**
*** Aranykapu – Felvonulási tér, Fotifon pavilon**

*** A Magyar Könyvklub negyedéves katalógusaiban rendszeresen szerepelnek magyar filmek.**

*** A kazetták megtalálhatók a Libri Könyvkereskedelmi Kft. bolthálózatában is:**

DUNA PLAZA KÖNYVESBOLT
(1138 Váci út 178., 465-1017)

FLÓRIÁN KÖNYVESBOLT
(1033, Flórián tér 5–9., tel.: 388-8797, fax: 368-5650)

EGYETEMI KÖNYVESBOLT
(1053 Kossuth L. u. 18., 318-3316)

SUGÁR KÖNYVESBOLT
(1148 Örs vezér tere – Sugár üzletközpont, 363-0777)

MAMMUT KÖNYVESBOLT
(1024 Retek u. 1. Mammut Üzletház, 345-8075)

TOLDY FERENC KÖNYVESBOLT
(1011 Fő u. 30., 201-9562)

KÖNYVÁRUHÁZ A KELETINÉL
(1077 Baross tér 22., tel.: 342-8167, fax: 342-5121)

EÖTVÖS LORÁND KÖNYVESBOLT
(1053 Kecskeméti u. 2., 317-3331)

XXI. sz. KÖNYVESBOLT
(1074 Rákóczi út 64., 322-1899)

BARTÓK BÉLA KÖNYVESBOLT
(1114 Bartók Béla út 25., 466-4294)

KRÚDY GYULA KÖNYVESBOLT
(1122 Magyar jakobinusok tere 4., 355-3728)

SEMMELWEIS KÖNYVESBOLT
(1088 Baross u. 21., 317-0931)

MEZŐGAZDASÁGI KÖNYVESBOLT
(1054 Vécsey u. 5., tel.: 311-0882, fax: 331-6575)

ÖRKÉNY ISTVÁN KÖNYVESBOLT
(1137 Szt. István krt. 26., tel.: 320-5411, fax: 340-4487)

TÉRKÉPBOLT
(1072 Nyár u. 1., 322-0438)

ÁRPÁD KÖNYVESBOLT
(1042 Árpád út 112. – Árpád Üzletház, 360-3511)

KÖRÖSI CSOMA KÖNYVESBOLT
(1102 Kőrösi Csoma s. 8., 261-1043)

SZABÓ PÁL KÖNYVESBOLT
(1174 Ferihegyi út 74., 256-7752)

KATONA JÓZSEF KÖNYVESBOLT
(1181 Üllői út 451., 291-3433)

CSEPEL PLAZA KÖNYVESBOLT
(1212 II. Rákóczi Ferenc út 154–170., 425-8015)

FAMÍLIA KÖNYVESBOLT
(1113 Kosztolányi D. tér 4., 486-5031)

ERKEL FERENC KÖNYV- ÉS ZENEMŰBOLT
(1073 Erzsébet krt. 52., tel.: 342-2109, fax: 322-8206)

MÚZEUM KÖNYVESBOLT
(1053 Múzeum krt. 39., 317-3548)

CORVINA ÉS ZENEMŰ MINTABOLT
(1053 Kossuth Lajos u. 4., 318-3603)

EUROPARK KÖNYVESBOLT
(1191 Üllői út 201., 347-1534)

STÚDIUM KÖNYVESBOLT
(1053 Váci u. 22., tel.: 318-5680, fax: 318-5881)

PÓLUS RÓNA KÖNYVESBOLT
(6000 Kecskemét, Dunaföldvári út 1., 76/516-678)

PÓLUS CENTER KÖNYVESBOLT
(1157 Szentmihályi út 131., 419-4135)

A Mokép Videókiadó műsoros videókazetta eladási toplistája az eladott darabszámok alapján, 1998. első háromnegyed évében

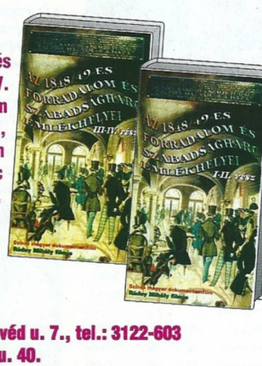
1. Vuk
2. Macskafogó
3. Lúdas Matyi
4. Egri csillagok
5. Vízipók
6. Zimmer Feri
7. Ponyvaregény
8. A Pál utcai fiúk
9. Sivatagi show
10. A kőszívű ember fiai
11. Vakond a nagyvárosban
12. Mátyás, az igazságos
13. Csatamezők: Franciaországi csata
14. Csatamezők: Angliai csata
15. Csatamezők: Sztálingrádi csata

Kazetták 1848-ról

1848/49 Magyarok a népek tavaszán
A forradalom és szabadságharc 150. évfordulójára készült dokumentumfilm a korabeli dokumentumok alapján beszéli el a forradalmi eseményeket.
Ára: 600 forint+áfa

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc emlékhelyei I–IV.
Ráday Mihály dokumentumfilmjében felkutatta azokat a helyszíneket, amelyek valamilyen kapcsolatban álltak a szabadságharc eseményeivel, személyiségeivel, hőseivel.
Ára: 1600 forint+áfa

A kazetták megrendelhetők és megvásárolhatók: Budapest V. ker., Honvéd u. 7., tel.: 3122-603
Megvásárolhatók továbbá: Budapest VI. ker., Király u. 40.

V.I.P. ART Kft.
1142 Budapest,
Teleki B. u. 15–17.
Tel./fax: 320-0050

A legújabb, leghosszabb, legrészletesebb dokumentumfilm.

Minden, amit a Titanicról tudni és látni lehet, együtt egy videokazettán. Filmográfiával, bibliográfiával, térképpel, és a hajó metszetével.

A BBC ÚJ SOROZATA:

A XX. SZÁZAD NAGY KALANDJAI

Titkok
felfedezések
háborúk
hősök
rejtélyek

Megrendelő szelvény

- ☐ Titanic – az igaz történet
- ☐ A XX. század nagy kalandjai I.
- ☐ A XX. század nagy kalandjai II.
- ☐ A XX. század nagy kalandjai III.
- ☐ A XX. század nagy kalandjai IV.
- ☐ Kalifornia
- ☐ Mexikó
- ☐ Florida
- ☐ Anglia
- ☐ Francia riviéra
- ☐ Loire menti kastélyok
- ☐ Velence
- ☐ Róma
- ☐ Thaiföld
- ☒ Ingyenes videokazetta katalógus

Megrendelem a megjelölt videokazettákat
1490,- Ft (áfával)
+ postaköltség áron, utánvétes szállítással.

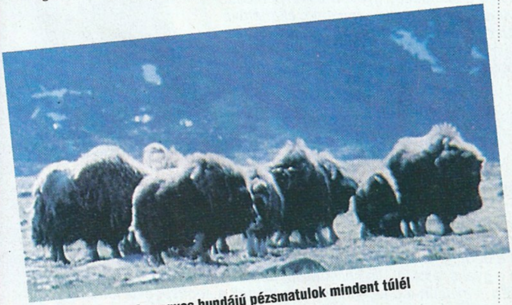
Név: ....
Cím: ....
....
Telefonszám: ....

Az akciófilmektől a természetfilmekig

Kezdetben volt a tiltott gyümölcs. A videózás magyarországi hajnalán szellemi-eszmei-politikai-kulturális fegyvernek is számított az új technikai eszköz, a videó, mely egyszerre felszabadította a képi világot. Megteremtette a lehetőséget, hogy ne csak azt nézzük, amit éppen vetítenek nekünk a moziban vagy a televízióban. Azokon a csatornákon, amelyeket nézni lehet: magyar egy, majd magyar kettő, esetleg csehszlovák egy, kettő, orosz. Tiszántúlnak még román is jutott, Nyugat-Dunántúlnak már osztrák is. A videó maga jelentette a szabadságot, hiszen bármit lehetett nézni a segítségével. Vagyis bármit, amit éppen be lehetett szerezni, hangalámondással vagy anélkül. *Dr. Zsivágó*t és *Rambó*t, *Ómen*t és *Szarvasvadász*t – no és pornót. Aztán sorra jöttek a politikamentes akciófilmek, majd egyre inkább kezdtek felnőni a fel-

A vörös róka megél fenn északon, Hokkaido szigetén is

A rongyos bundájú pézsmatulok mindent túlél

Mosómedve a kanadai vadonban

Borneo-sziget, a mangrove mocsár vidéke, ahol ritka növények élnek

adathoz és a kereslethez a kiadók. A rendszerváltás után eltűnt a videózásban a politikai pikantéria, a filméhség viszont megmaradt. Akciófilmek, vígjátékok sorát fogyasztották el a képmagnók, s egy idő után a tulajdonosaikban más iránt is felmerült az igény. Jöttek a fitness- és aerobik-kazetták, a sportfilmek, a dokumentum- és ismeretterjesztő filmek – no és a természetfilmek. Az idegnyugtató, kelet-közép-európai ember számára ismeretlen kontinensek, tájak, vidékek, emberek és állatok színes kavalkádja.

A mai napig is egyre bővül a kínálat, híres és kevésbé híres sorozatok darabjai közül válogathatunk, utazhatunk el egy-egy órára a Galapagosra, az esőerdő vidékeire vagy a miniatűr élővilág birodalmába, a mikrokozmoszba. Olyan állatok életével ismerkedhetünk meg a videószalagok jóvoltából, mely élőlényekről még alig hallottunk, legfeljebb a nevüket ha tudjuk. Például a Csendes-óceán északi részén élő tengeri vidrákét, melyek életét angol filmesek mutatják be számunkra. Láthatjuk a vidraanyákat, amint mancsaikat már-már emberi kézként használják. Bensőséges, közeli kapcsolatban állnak kicsinyeikkel, kilenc hónapnyi támaszt nyújtva számukra. És ismerjük-e az otthonteremtő hódot, amely mindent elkövet, hogy megóvja családját a fenyegető veszélyektől? Kanadába, Ontario déli erdeibe vezeti el a nézőt egy másik természetfilm. S bizonyára nem volt tudomásunk eddig arról sem, hogy a globális felmelegedés hatására a mosómedve a Nagy Tavaktól is a kanadai vadonba vándorol. Igen ám, de a telet csak a hód segítségével bírja ki. És azt tudtuk, hogy ki az úr Hokkaido szigetén, ott, ahol négy hónapon át hó és jég borít mindent? Bizony a vörös róka, melynek bundája dúsabbá fejlődik e tájon, mint rokonaiké Szibériában vagy Észak-Amerikában.

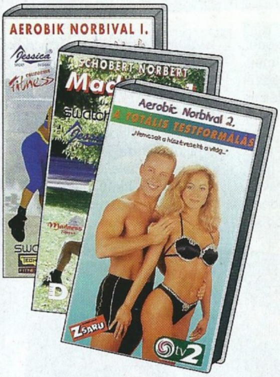
Vajon lehet-e élet a trópusi hőség, a fojtogató iszap, a sós víz és az árapály együttesen ható körülményei között? Természetesen igen, éspedig a Borneó szigetén lévő mangrove mocsár vidékén, ahol páratlanul nagy számú állat- és növénycsoport él békében, háborúban. Halak élnek szárazföldön, fák nőnek vízben, a lövőhal pedig víz alól lövöldöz a víz fölé hajló ágakon mászkáló rovarokra. Nem, ezt nem mi találjuk ki unalmas hideg téli estéinken, hanem az unalmat örökre elűzve egy új videófilmen láthatjuk. Csakúgy mint a rongyos bundájú pézsmatulkot, mely ha túléli a táplálékban szegény telet, nyáron megosztja a zöldellő tájat farkaskölykökkel, sarki nyulakkal. Nem varázslatos? S nem varázslatos bolygónk élővilága? Soha nem juthatunk el az északi sarkvidék tájaira, az Egyenlítő vidékeire, mégis mindenütt ott lehetünk: nem kell hozzá más, csupán annyi, hogy akik egyszer már ott jártak, értő módon, szép felvételekkel bemutassák, mit láttak.

A tengeri vidrák a Csendes-óceán északi részén érzik jól magukat

E természetfilmekben nincsenek lövések, rablások, gyilkosságok, emberi gaztettek, kifundált bűntények, mégsem unatkozunk, hisz képzeletben egy-egy órára bárhová elutazhatunk egy kis videóvarázslattal. Köszönet érte e technikai csodának, s legfőképp az alkotóknak.

A Select Video karácsonyi ajánlata:

Schobert Norbert okleveles aerobikoktató így kínálja kazettáit:

Aerobik Norbival I. – Mindenkinek

„Vidám táncos koreográfia azoknak, akik szeretnek megküzdeni a feladatokkal, és nemcsak edzésre, hanem szórakozásra is vágynak."

Aerobik Norbival II. – A totális testformálás: nemcsak a húszéveseké a világ

„Teljesen ugrálásmentes izomformáló, zsírégető gyakorlatsor a nézők kérése alapján, minden korosztálynak. Még a húszévesek is megérzik a hatást…"

Madness 1

„Könnyen követhető, alapszintű aerobik, testformálás azoknak, akik kemény izzadásra vágynak."

Az előrehaladott csontritkulás gyógytornája
Kezdődő csontrikulás gyógytornája
Derékfájós betegek gyógytornája
Gerinckarbantartó gyógytorna

dr. Héjj Gábor orvos:

„E négy videókazetta az otthoni rendszeres mozgásterápiához olyan segédeszköz, mely a rendszeres torna végzését pontossá teszi, mivel a szemkontroll segítségével a tornázó a bemutatott gyakorlatokat pontosan tudja elvégezni. Nagy előnye, hogy olyan helyen, ahol nincs gyógytornász elérhető távolságban, elérhetővé teszi mind a gyógykezelés, mind a megelőzés érdekében végzett tornát. A tévé képernyője segítségével a tornázás a közösségben végzett gyakorlatok benyomását kelti a betegben. Magyarországon egymillió ember szenved csontritkulásban, egymilliónyian veszélyeztetettek és ötmillió a derékfájósok száma!"

Női praktikák
Esztergályos Cecília

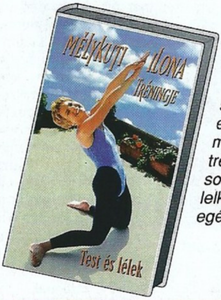
Esztergályos Cecília a Video Magazin olvasóinak:

„Kazettámon olyan titkokat árulok el, amelyeket nők nem szoktak elárulni egymásnak. Úgy gondoltam, miért szenvedjen az a sok nő, ha én már megszenvedtem, és ma már tudom, hogyan lehet kellemesebben élni, hogy jobban érezzük magunkat a bőrünkben. Hölgyek, lányok, asszonyok! A titkokról a fátyol fellebben, ha végigtornázzák velem mindennap e gyakorlatokat. Első hivatásom táncművész, tudom, mi a jó, mitől lesznek szépek, nőiesek az izmaink. Én is minden reggel ennek a kazettának a segítségével tornázom, és utána sokkal könnyebbé válik a napom. Olyan kedves, aki ott a képernyőn dirigál! Muszáj követnem..."

Bíró Ica: Testszépítés 1–2.

„Eddig már sok száz levelet kaptam, melyekben megköszönték, hogy kazettáim segítségével javult az egészségük. A levélírók többsége fogyásról számol be: öt-tíz vagy akár huszonöt kilogrammot is lehet fogyni háromnegyed év alatt e gyakorlatok segítségével. Akadt, akinek megszűntek tartáshibái. A levélírók örömmel számoltak be arról, hogy megújult a fizikumuk, és úgy tudták fejleszteni női izmaikat, hogy közben bőrük is feszes maradt. Minden korosztálynak ajánlom e kazettákat: az elsőt a kezdőknek, a másodikat a haladóknak és a gyerekeknek. Ezek a kazetták karácsonyi ajándéknak is fantasztikusan jók, és akár célzásnak is vehetők... "

Mélykuti Ilona tréningje: Test és lélek

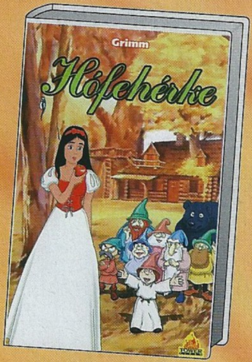
„Ez a kazetta azoknak a húsz és hetven közötti nőknek szól, akik már unják vagy nem szeretik az aerobikot, esetleg szeretnének már valami mást csinálni, de sokáig meg akarják őrizni testi-lelki kondíciójukat. A kétszer félóra tréningből egy elfoglalt nő is kedvére tud válogatni. A sokféle változatos gyakorlat egyszerre hat testünkre és lelkünkre. Segítségükkel harmonikusabbak és egészségesebbek leszünk."

SV SELECT VIDEO

Select Video
1131 Budapest, Kámfor u. 22.
Telefon: 239-0674, 340-8391,
fax: 06-80-200-055 (ingyenes)
Mobil: 06-30 9518-416
E-mail: select86@mail.matav.hu

A TOWER VIDEO KARÁCSONYI AJÁNLATA:

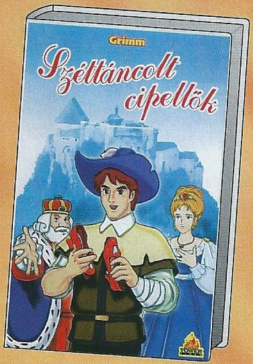
Grimm legszebb meséi rajzfilmen

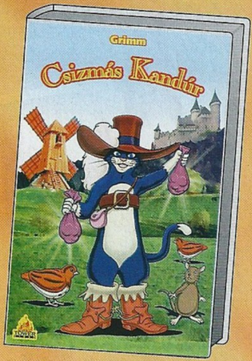
Hófehérke

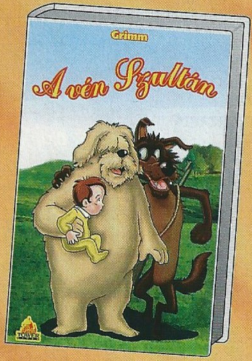
Csipkerózsika

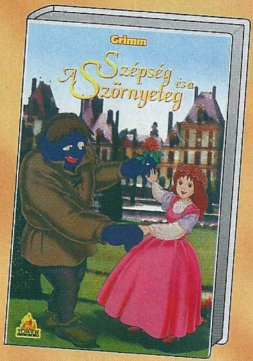
Széttáncolt cipellők

Csizmás Kandúr

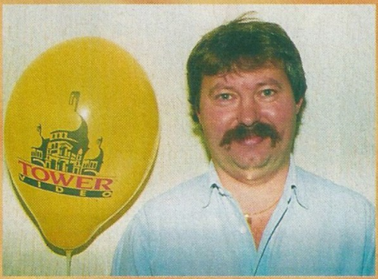

A vén Szultán

A Szépség és a Szörnyeteg

Tower Video Kft.: 1117 Budapest, Irinyi József u. 32/A.
Tel.: 361-3613 Fax: 361-3615

Horváth Imre, a Tower Video cégvezetője:

Vállalkozásunk 1994 óta létezik. Célul tűztük ki a mesefilmek, valamint dokumentum- és ismeretterjesztő filmek kiadását. Eddig már több mint százezer műsoros videókazettát adtunk el. Lakossági értékesítési üzletágunk az eredményesebb. Legsikeresebb filmjeink Grimm klasszikus meséi, a Bolygó kapitánya, Tom Sawyer kalandjai, a Mosómaci. 1999-ben folytatjuk a klasszikus mesék kiadását: húsz mesefilm megjelentetését tervezzük, továbbá három-öt természetfilmet is kiadunk.

Békés, boldog karácsonyt kívánunk!
Tower Video

A Vasálarcos

Sok év telt el azóta, hogy D'Artagnan és három fegyvertársa együtt harcolt a király testőrségében. Azóta a dölyfös és könyörtelen XIV. Lajos foglalta el elődje helyét a trónon. Már csak D'Artagnan viseli a muskétások egyenruháját, készen arra, hogy esküjéhez hűen megvédelmezi királyát. Ám a nép nyomorog, az ország éhezik. A nemzet megmentése érdekében a négy testőrnek az útja újra keresztezi egymást. Ki kell szabadítaniuk a Bastille-ban raboskodó titokzatos foglyot, és fel kell fedniük kilétét. Csak így válhat valóra álmuk, hogy egy jobb királyt találjanak és szolgáljanak. Küldetésük megpecsételheti régi barátságuk és az egész ország sorsát.

Együtt a megfáradt testőrök és Leonardo, a király

A Vasálarcos (The Man in the Iron Mask, 1997) meséje olyan emberekről szól, akik egykor a dicsőség fényében sütkéreztek. *„A szép napok azonban elmúltak, már hiányzik belőlük az érzés, hogy megválthatják a világot. Bár sikeresek, ugyanakkor kiábrándultak, cinikusak, a saját személyes gondjaik kötik le őket"* – fogalmaz *Randall Wallace*, a rendező. Ám az új küldetés jóvoltából most újból átélhetik a becsület iránt érzett izgalmat és szenvedélyt. A néző sem panaszkodhat, hiszen a kilencvenes évek akcióval teli világában újra rácsodálkozhat, felfedezheti a kosztümös történelmi kalandfilm szépségét. A történethez ezúttal is a nagy mesemondó, *Alexandre Dumas* klasszikus, örökifjú regénye szolgált alapul. E letűnt kor varázsa abban rejlik, hogy tele van rejtéllyel, izgalommal, és olyan örök dolgokkal, mint szerelem, hűség és bátorság. E korban még létezett becsület, sőt az emberek az életüket is készek voltak kockára tenni érte, felelősséget éreztek egymásért, a közös ügyért. Jól jelzi ezt a négyes szállóigévé lett jelszava: *„Egy mindenkiért, mindenki egyért."* A képet a Jó és a Rossz király színesíti, meg az ötlet, hogy cseréljék ki őket. Az irodalom és a film ugyan már számos esetben feldolgozta ezt a témát, de, valljuk be, egyszerűen nem lehet megunni.

Leonardo és a vasálarc

Randall Wallace filmjének egyik erőssége a szereposztásban rejlik. Valóságos sztárparádét vonultat fel, élén a kettős szerepben parádézó *Leonardo Di Caprióval*. A kilencvenes évek végének megasztárja szerint Lajost királynak nevelték, romlott az életfelfogása, és idővel gonosszá vált, éhezteti a népet. Fülöp élete viszont csupa rejtély, hiszen nem tudja, honnan jön, mi a háttere, és miért kell a szörnyű vasálarcot viselnie. A korábbi feldolgozásokkal ellentétben az álarcnak is fontos szerep jut, szinte saját személyisége van. Mindez elsősorban Di Caprio érdeme, aki szerint határozottan klausztrofóbiás érzés viselni... *„Egy idő után a tested részévé kell válnia. Viseltem egy darabig, és hozzászoktam, a részeddé válik, le kell küzdened minden késztetést, hogy lekapard magadról."*

Az egykori három testőr árnyéka régi önmagának. Valamennyien lecsúsztak, a jövőt illetően elvesztették minden illúziójukat. Ám most megnyílik előttük a lehetőség, hogy leporolják a port a kardjukról és a legendájukról. Aramist az Oscar-díjas *Jeremy Irons* kelti életre. Ő volt az, aki a király ikrei közül az egyiket száműzetésbe vitte. Nem tudta, milyen sors vár a gyermekre, de most jóvá akarja tenni mindazt, amit vele szemben egykor elkövetett. Athost – *John Malkovich* – személyes bosszú is motiválja, a király nemcsak szemet vetett a fia menyasszonyára, de gyermekét elküldte meghalni a csatába.

„Porthos nagyon olyan, mint én, két lábbal a földön járó életművész" – jellemzi figuráját *Gérard Depardieau*. *„Megcsömörlött, de azért mulatságos. Nem akar megöregedni. Még teli van élettel."* Nem csoda, hogy elsősorban a régi idők kedvéért, és a csetepaték, meg a cimborái iránt érzett szeretete miatt vesz részt a veszélyes kalandban. És természetesen ne feledkezzünk meg a három muskétás egykori vezéralakjáról, D'Artagnanról sem, aki még mindig a testőrségnél szolgál. A *Gabriel Byrne* által megformált hős a színész szerint már nem az a fickó, aki *„a lépcsőkön rohangál karddal a kezében, meg oromzatokról ugrál le. Elég egy-két mozdulattal jelezni, hogy mire képes. Ennek láttán az embereknek semmi kétsége afelől, hogy ha kell, hihetetlenül veszélyes és ügyes ellenfél"*.

A nagy titok

1703. november 19-én este az egyik rab rosszul lett a Bastille-ban. A férfi összeesett, és a sebtiben riasztott börtönorvos sem tudta megmenteni életét. Még aznap éjjel lázas munka kezdődött a börtönben. Eltüntettek minden nyomot, ami a fogoly létezésére emlékeztetett. Személyes holmiját elégették, a cella bútorzatát megsemmisítették, a falakat is újra vakolták, sőt még a padlót

is felszedték és újjal pótolták, nehogy valami titkos üzenet vagy áruló jel maradjon utána. A rabot a St. Paul temetőben földelték el, az egyházközség nyilvántartásába pedig Marchioly néven jegyezték be. Vajon ez volt az igazi neve? És mit takart ez a nagy titkolózás körülötte? Miért kellett huszonkét esztendőt – esetleg többet is – a rácsok mögött töltenie? És miért kellett az arcát kényszerből álarc mögé rejtenie? Ki volt ez a rejtélyes ember, akit csak úgy neveztek: a Vasálarcos?

A komor várbörtön titokzatos foglya 1698-ban került a Bastille-ba. Tizenkilenc esztendővel korábban, XIV. Lajos parancsára tartóztatták

Az anyakirálynő nagy titkok tudója

le, és szállították a dél-franciaországi Pignerol citadellájába, onnan 1694-ben Sainte Marguerite szigeterődjébe vitték. Kilétére sohasem derült fény, a király és az a maroknyi tisztviselő, aki ismerte őt, hallgatott. Titkukat a sírba vitték. A rejtély évszázadok óta izgatja az emberek fantáziáját. A legkülönfélébb találgatások keltek lábra, kinek az arcát rejtette az álarc, ami valójában nem vasból, hanem fekete bársonyból készült. Az idők során húsznál is több személlyel azonosították a Vasálarcost mint valamely uralkodó – többek között *XIV. Lajos* francia király, *II. Károly* spanyol király, *Mária Terézia* királynő és *Krisztina,* svéd királynő – törvénytelen gyermekét. De a foglyot mondták még angol nemesnek, aki sikertelen összeesküvést szőtt *III. Vilmos* király ellen, *Fouquet* pénzügyminiszter inasának, és francia drámaírónak, akinek a tiszteletlen darabjai miatt kellett bűnhődnie. A találgatások azonban megmaradtak a szóbeszéd szintjén, bizonyítani senkinek sem sikerült ezeket.

Végül két változat maradt, amely makacsul tartotta magát. Az első szerint a Vasálarcos *Ercole Antonio Mattioli,* a mantuai herceg minisztere volt. A léha, könnyelmű életet folytató herceg jó pénzért át akarta engedni Casale városát az Itália felé is terjeszkedni kívánó XIV. Lajosnak. A titkos alkudozás során Mattioli volt a közvetítő. A gróf azonban a több pénz reményében tájékoztatta az érintett uralkodóházakat a titkos tárgyalásokról. Lajos úgy torolta meg Mattioli árulását, hogy elraboltatta, és a legnagyobb titokban, élete végéig börtönben tartotta. Ezt a teóriát látszik igazolni a Mattiolival igencsak azonos hangzású Marchioly név (néhány jelentésben Marchielként is szerepel), amit az olasz nyelvben járatlan francia tisztviselő elírásának tudnak be. A kétkedők legfőbb érve viszont, hogy Mattioli az Álarcos halála idején hatvanhárom éves volt, ellentétben az egyháznaplóba bejegyzett „negyvenöt év körüli” adattal. Arról nem beszélve, hogy a miniszter elfogása és börtönbe hurcolása egyáltalán nem volt titok.

A másik, sokat vitatott elmélet szerint a Vasálarcos nem más, mint XIV. Lajos ikertestvére. Születését eltitkolták, a királynőnek, Ausztriai Annának azt mondták, hogy a gyermek meghalt. A fivér szerény körülmények között nőtt föl, később a királyhoz való feltűnő hasonlatossága miatt Angliába küldték, ahol apai nagynénje, Henrietta Mária, I. Károly felesége nevelte. XIV. Lajos Richelieu bíboros emlékirataiból szerzett tudomást róla. Megrémítette a gondolat, hogy kétségessé válhat a trónhoz való joga. A legegyszerűbb megoldást választotta, erőszakhoz folyamodott: testvérét elfogatva eltüntette őt a világ szeme elől. Az álarcra pedig azért volt szükség, hogy a hasonlóság rejtve maradjon mindenki előtt. Bár a Vasálarcos a legszigorúbb felügyelet alatt állt, a többi rabhoz képest számos kiváltságot élvezett: inast tarthatott, könyvei, gazdag ruhatára volt.

A Vasálarcos titkát azóta sem sikerült megfejteni.

Gondban Aramis és Porthos

Leo élete első kettős szerepében

Filmek a Vasálarcosról

Nyolc évvel *A három testőr* (The Three Musketeers, 1921) emlékezetes sikere után *Douglas Fairbanks Sr.* ismét magára öltötte D'Artagnan alakját. A Vasálarcos (The Iron Mask) című filmben újra összeáll a három régi cimborájával, hogy megmentse Franciaországot és a Bastille titokzatos lakóját. *Allan Dwan* filmjének érdekessége nem is annyira Fairbanks megszokott akrobatikus mutatványaiban rejlett, hanem hogy hangosított némafilm volt, a beszédet és a zörejeket utószinkronnal vették fel. Tíz esztendővel később a *Frankenstein*-filmek atyja, *James Whale* vitte vászonra a történetet *(A Vasálarcos férfi/*The Man in the Iron Mask, 1939*), Louis Hayward*dal a címszerepben. 1952-ben készült az első színes, szélesvásznú változat, amely azonban kissé eltért a megszokott történettől, lévén a hőse *A Vasálarcos hölgy* (Lady in the Iron Mask). Louis Hayward azonban ebben is szerepet kapott. Az első francia(–olasz) feldolgozásra 1962-ig kellett várni *(Le masque de fer),* a prímet a minap elhunyt *Jean Marais,* a korszak népszerű kard és köpeny-filmjeinek egyik sztárja vitte benne. 1977-ben az angolok is csatasorba álltak, az eredetileg a televízió számára készült változat *(The Man in the Iron Mask)* nálunk a mozikban aratott hatalmas sikert, mindenekelőtt a főszereplő, *Richard Chamberlain* jóvoltából. A legújabb, 1997-ben készült Vasálarcos-film pedig decembertől már videón látható. A kettős szerepben az ügyeletes szívtipróval, Leonardo Di Caprióval.

Ki lehet a Vasálarcos?

Szilágyi G. Gábor

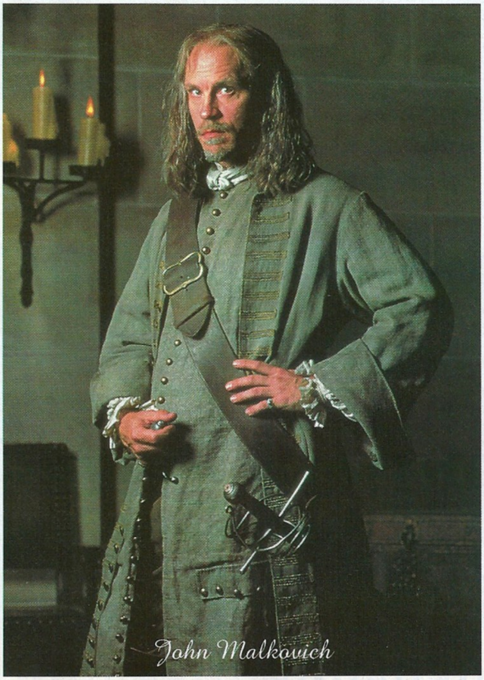
Jeremy Irons

Gerard Depardieu

Gabriel Byrne

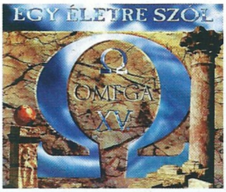
John Malkovich

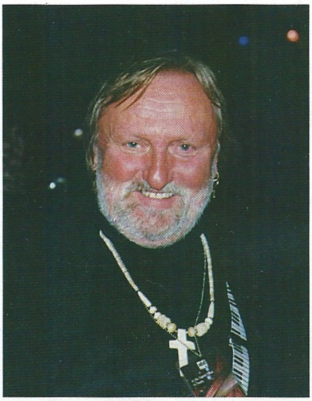
BABY
BEST
VIDEOPREMIER
Varázslatos Mesék
SUE-LING
LEGENDÁJA
SONY WONDER
Varázslatos Mesék
SONY WONDER
A kastély hercegnője
Varázslatos Mesék
Szépség
és a
SZÖRNYETEG
SONY WONDER
Varázslatos Mesék
AZ
EGYIPTOMI
HERCEG
SONY WONDER
KERESSE A LEGJOBB VIDEOTÉKÁKBAN!
BABY BEST Kft. · 1123 Budapest XII. ker., Győri út 18. fsz. 1. Tel.: 202-14-49

„A zenészeknek nemigen van barátjuk..."

– Benkő László az Omegáról és a hazai televíziózásról

Ülünk egy ködös november végi napon a *Koncert az árvízkárosultakért* buli előzetes sajtótájékoztatóján. Ott vannak a szervezők, a zenészek, politikusok, valamint néhány újság képviselője. A televízióktól senki. A közszolgálati televíziókat sem érdekli ezúttal az esemény. Pedig a segítség, a hírverés jó lenne. A szervezők nem akarták a bevételt reklámra költeni. Jusson több a károsultaknak!
***Benkő László* a *Szekeres Team* tagjaként az egyik közreműködő. Ő és a többiek sajnálják és nem értik a távolmaradást. E helyett azonban inkább a feltámadt zenekarról, a zenészek és a televíziózás kapcsolatáról faggatjuk, hiszen nemrégiben televíziós vállalkozásba kezdett.**

– Már az üzletekben az új Omega-lemez, s ilyenkor a rajongó rögtön azt kérdezi: koncert is követi majd az új CD-t?

– Valóban most jelent meg az *Egy életre szól* című lemezünk, mely örömünkre nagyon sikeres. A zenei anyaga rokonítható az elmúlt években megjelent *Babylon* és *Trans and Dance* albumokkal. Ezeket a számainkat is a monumentális zenei témák, a szimfonikus hatás és a kórus megjelenése jellemzi. A szövegek igényesek, melyeknek nem az aktualitása fontos, inkább általános igazságértékekre törekednek, így e lemezünk az igényesebb közönségréteghez szól. Igen, 1999 májusában koncertet tervezünk, ismét a Népstadionban, ahol az új CD dalai mellett természetesen a régi dalokat is eljátsszuk majd. Reméljük, az eső ezúttal nem áztat el bennünket és a lelkes nézőket. Egyébként amíg egy televízió volt, ha megjelent egy lemezünk, az néhány hét alatt országosan ismert lett. Ma a sok televízió ellenére nem így van, nem hatnak annyira, mint a korábbi egy. Ma egy induló zenekar nem tudja megfinanszírozni azt, hogy megjelenjen a sok televízióban, nem tud versenyezni a külföldről jövő klipekkel. Jó, ha el tudja készíteni az első lemezét. Ez pedig kevés ahhoz, hogy ismert legyen és megérje a befektetést.

– Lám, a zenekartól hamar eljutottunk a televíziós világhoz, úgy tűnik, mostanában ez foglalkoztat!

– Igen, már csak azért is, mert rettentően zavarosnak és átláthatatlannak látom a jelenlegi helyzetet. Szerintem a legnagyobb baj az, hogy nem valósul meg a közszolgálatiság az úgynevezett közszolgálati televíziónál sem. Úgy látom, hogy a több televíziós csatorna ellenére az emberek sokkal kevésbé tájékozottak, mint korábban. Sok a színvonaltalan konzerv anyag. Életünk jobbításához, az értékek gondozásához az álközszolgálati televíziók nem járulnak hozzá. Nem vetnek fel igazi problémákat, nem keresik azokra a választ, egyre inkább hiányoznak a hiteles személyiségek, a televízió nem eléggé meggyőző, nem tud kellően befolyásolni, hiányzik a professzionizmus – tisztelet a kevés kivételnek. A fő szempont, hogy a műsoridőt valamivel kitöltsék. A közszolgálati tv is versenyez a nézőkért, pedig nem lenne szabad ebben a kereskedelmi televíziókkal versenyezni, nem kellene a reklámok megszerzésére helyezni a hangsúlyt és ennek érdekében egyre inkább olyan műsorokat sugározni, amelyeknél csak az számít, hogy minél többen nézzék. Igényesebbnek, színvonalasabbnak, segítőbbnek kellene lennie.

– Azt gondolhatnánk, hogy a több hazai tv-csatorna a zenészeknek több szereplési, megjelenési lehetőséget jelent. Különösen azoknak, akik népszerűek, hiszen ők is kellenek a nézettséghez. Van arra mód, hogy ezekről a kérdésekről kifejthessétek a véleményeteket?

– Valójában nincs. Pedig nekünk nem biztos, hogy csak az árvízkárosultakról kellene beszélnünk. A magyar zenészek egyre inkább kiszorulnak a médiumból zenéjükkel is, nemhogy fontos kérdésekről alkotott véleményükkel. Jönnek a külföldi klipek, koncertek. Ma egy kezdő magyar zenésznek a tv-műsorokban alig van esélye. Úgy látom, a zenészeknek nemigen van barátjuk. A zenésztársadalom érdekében végigjártam a televíziókat, megkerestem az ORTT vezetőit és azt tapasztaltam, hogy a sok csatorna ellenére lehetőségünk egyre kevesebb. Pedig a zenészeket, akik tudnak hatni a fiatalokra, be lehetne vonni gondjaik megoldásába.

– Nem lehet véletlen, hogy zenész létedre ennyit foglalkozol a hazai televíziózásról. Úgy hallottuk, többedmagaddal televíziós vállalkozásba fogtál. Igazak a hírek?

– Igen. Szeretnénk egy olyan televíziót, amelyben lenne naponta magyar könnyűzene, komolyzene, élsport és tömegsport is, és sok minden más, amivel mások nem foglalkoznak. Vállalnánk, hogy foglalkozunk a tömegsporttal is, a helyi sporttal, az alacsonyabb osztályú versenyekkel. Átvennénk helyi televízióktól műsorokat, tudósításokat, részt vállalnánk a tehetségkutatásban. Tervezzük, hogy bemutatunk háttéreseményeket is, azt, mi és hogyan jött létre a hazai zenei világban. Nem a tömegízlést akarjuk kiszolgálni. Igényességet szeretnénk. Kellenek ehhez partnerek, mint ahogy most is találtunk e jótékonysági koncertben, de még több kellene. Bővebbet erről a vállalkozásról, a tervekről, az indulásról egyelőre még korai lenne beszélni...

B.

(A Koncert az árvízkárosultakért bulit november 26-án, lapzártánk után tartották.)

Molnár György, Benkő László, Kóbor János, Debreczeni Ferenc, Mihály Tamás: az OMEGA

MOZISIKER VIDEÓN!
JEAN-PAUL
BELMONDO
ALAIN
DELON
VANESSA
PARADIS
TF1
INTERNATIONAL
2 APÁNAK MENNYI A FELE?
A BEST HOLLYWOOD BEMUTATJA A "KÉT APÁNAK MENNYI A FELE?" (UNE CHANCE SUR DEUX) CÍMŰ FILMET JEAN-PAUL BELMONDO ALAIN DELON ÉS VANESSA PARADIS FŐSZEREPLÉSÉVEL
DIALÓGOK SERGE FRYDMAN GYÁRTÁSI PRODUCER HERVÉ TRUFFAUT OPERATŐR STEVEN POSTER FORGATÓKÖNYV PATRICE LECONTE ÉS PATRICK DEWOLF
HANGMÉRNÖK PAUL LAINÉ DÍSZLETTERVEZŐ IVAN MAUSSION GYÁRTÁSVEZETŐ PHILIPPE SCHWARTZ
PRODUCER CHRISTIAN FECHNER RENDEZTE PATRICE LECONTE
E-mail: bestfilm@compuserve.com
SZÍNES SZINKRONIZÁLT FRANCIA AKCIÓ-VÍGJÁTÉK
DECEMBERTŐL A LEGJOBB VIDEOTÉKÁKBAN!
BEST Kft. · 1123 Budapest XII. ker., Győri út 18. fsz. 1. Tel.: 202-14-49 ·6701 Szeged, Pf.: 1167, Tel.: (06-62) 441-028

VAN ÚJ A NAP ALATT!

A Solaris és a képzeletbeli filmzene

Létezett a nyolcvanas évek első felében egy zenekar, amelynek instrumentális muzsikája mintha filmzeneként szólalt volna meg. A sci-fi világába vezette el a hallgatót a Marsbéli krónikák, a Mar's poetica című kompozíció vagy a címében az együttes nevére is utaló Solaris. Aztán a csapat 1986-ban feloszlott, ám az egykori rajongók örömére hamarosan mégis vadonatúj Solaris CD lát napvilágot.

Kollár Attila, Kisszabó Gábor, Pócs Tamás, Bogdán Csaba, Erdész Róbert, Gömör László: a SOLARIS

Hogy a Solaris együttes létezik-e, arra *Erdész Róbert* zenekarvezető-billentyűs még ma sem tud határozott igennel vagy nemmel felelni. Minden bizonnyal létezik, hiszen a régi csapat nemrégiben egyórányi zeneanyagot rögzített – stílszerűen – a Solaris Stúdióban. *Próféciák Könyve* lesz az új lemez címe, melyen Nostradamus látomásai elevenednek meg. Hivatalosan 1999. január elsején 0 óra 0 perckor jelenik meg a CD, hiszen 1999 a következő nostradamusi jóslat esztendeje. Tíz kompozíció szól majd az albumon, illetve a kazettán. A régi hagyományoknak megfelelően instrumentális progresszív zenét játszik a zenekar, s az új felvételeken továbbra is élő muzsika és nem gépzene szólal meg. Énekhang azért lesz a lemezen: az egyes tételek összekötőelemeként például gregoriánhoz hasonló egyházi jellegű középkori ének hallható, mely a nostradamusi latin szövegeket idézi. A tenor szólamokat *Gerdesits Ferenc* énekli, a basszus szólamokat *Bátor Tamás,* a szopránt *Ullmann Zsuzsa.* A Solaris *Kollár Attila* fuvola, *Bogdán Csaba* szólógitár, *Pócs Tamás és Kisszabó Gábor* basszusgitár, *Gömör László* dob és *Erdész Róbert* billentyűs hangszerek összeállításban rögzítette a kompozíciókat.

Amikor a zenekar hívei annak idején úgy gondolták, hogy a Solaris-szerzemények filmzeneként is kiválóak lehetnének, nem tévedtek nagyot, hiszen maguk a muzsikusok, a zeneszerzők is hasonlón vélekedtek.

„Nagy sci-fi rajongó vagyok, az együttes neve is ezt jelképezi, s amikor egy-egy kompozíciónk megszületett, mi is úgy éreztük, mintha filmzenét komponáltunk volna" – fogalmaz Erdész Róbert. *„Ez olyannyira igaz ma is, hogy e Nostradamus lemeznek eleve így vágtunk neki. Úgy gondoltuk, létezik egy olyan Nostradamus-film, amelyet mi elképzeltünk, és ez annak a nem létező filmnek a zenéje."* Arra a felvetésre, hogy néhány Nostradamus-film már létezik, a zeneszerző így felel: *„Persze, tudok róluk, közülük videón láttam is kettőt, de ez a film másként festene. És természetesen sci-fi lenne a javából! Különben nem arról van szó, hogy mi hinnénk a nostradamusi jóslatokban. Én például egyáltalán nem kedvelem az okkult témákat, igaz akad közöttünk, aki ezt másképp gondolja. Épp ez a többféle megközelítés adott egy különös lebegést az egész albumnak! A jóslatok jövőbe látó részét próbáltuk megfogni: valóban titok-e az, ami vár ránk vagy sem? Megsejthető-e a jövő? Igazából az a kérdés izgatott az egészben, amire nincs válasz... ez ugyanis maga a science fiction!"*

A Solaris tehát ismét létező zenekar. De a Solaris koncertjeit hiába keresnénk majd a klubok programjaiban, nem fogjuk megtalálni sem decemberben, sem januárban. Tagjai ugyanis továbbra is ott dolgoznak majd, ahol az elmúlt években. Ki-ki kórházban orvosként vagy stúdióvezetőként, lemezkiadó munkatársaként vagy éppen zenetanárként. Közös zenélésre pedig vélhetően csak kivételes alkalmakkor futja majd. Ha pedig ez így lesz, akkor a Solaris talán mégsem létezik – legfeljebb az emlékekben, valamint régi bakelitlemezen és vadonatúj Nostradamus-CD-n.

Már az is csoda, hogy ez a lemez elkészülhetett. Egy japán cég ugyanis különleges ajánlattal jelentkezett bő egy esztendeje: ha megkapják egy új Solaris-lemez terjesztési jogát Japánra, akkor cserébe koncertturnét szerveznek az együttesnek Japán nagyvárosaiban. Egy brazil lemezkiadó és koncertszervező cég is ugyanezt ajánlotta fel, brazil terjesztési jogokért cserébe. Az ajánlatnak nem lehetett ellenállni.

Különösen azért nem, mert néhány évvel ezelőtt egyszer már megtörtént a nem létező Solarisszal a csoda. 1995 év elején, kilenc esztendővel a zenekar feloszlása után egy téli napon megcsörrent a telefon a reklámfelvételekre szakosodott Solaris Stúdióban. Los Angelesből keresték Erdész Róbertet, a Solaris egykori frontemberét. Egy progresszív rockkal foglalkozó amerikai lemezkiadó vezetője volt a vonal túlsó végén, s megkérdezte: a zenekar tagjainak nem lenne-e kedvük ismét összeállni, s fellépni Los Angelesben egy progresszív rockzenei fesztiválon. *„Majd leestem a székről, úgyhogy először viccnek is tekintettem a meghívást"* – emlékezik Erdész Róbert, de idővel kiderült, szó sincs viccről. A Marsbéli krónikák, a zenekar egyetlen, 1984-ben megjelent LP-je a magyar Hanglemezegyártó Vállalattól licenc-vásárlás során került el Japánba egy lemezkiadóhoz, amely azt CD-n megjelentette, és annak példányai jutottak el Amerikába. *„Ha nem is alakultunk újjá, de erre az álombeli koncertre elkezdtünk gyakorolni, hátha mégis igaz a felkérés."*

A felkérés igaznak bizonyult, s a Solarisban megfordult valamennyi zenekari tag kiutazott a film fővárosába, hogy megismertessék zenéjüket a Variety Art's Theater publikumával. Ám kiderült, hogy lemezről már jól ismerték a Solaris-darabokat, így azokat élőben is meghallgatva nem maradhatott el a siker. *„A legmegdöbbentőbb az volt, amikor a koncert után rajongók jöttek dedikáltatni a Magyarországon tíz évvel korábban kiadott szép nagy bakelitlemezeket..."*

Egy brazil koncertszervező is ott volt Los Angelesben a közönség soraiban, aki meghívta a zenekart Rio de Janeiróba. A csapat 1996 szeptemberében így a riói Metropolitanban léphetett fel, újabb elismerést aratva.

A Los Angeles-i Solaris-koncert zeneanyaga tavaly idehaza is megjelent két CD-n, s ez már sejtetni engedte, hogy lesz folytatás. Az, hogy sem Amerikában, sem Japánban, sem Brazíliában, sem Magyarországon tíz év elteltével sem feledték el az igényes zene rajongói a Solarist, azt bizonyítja, hogy a progresszív rock műfaja él, igény van rá, még akkor is, ha nem divatzene, s ha már jó ideje nem tartozik a világ zenei életének főáramába. A nyolcvanas évek derekára hiába fogyott el a Solaris albumból negyvenezer példány, s hiába készült el a tevezett új LP stúdióanyaga, az egyetlen lemezgyár teljhatalmú vezetői nem engedték megjelenni a zenekar új felvételeit. *„Majd akkor gyertek, ha énekes is lesz a Solarisban!"* – mondták, erre azonban nem voltak hajlandók. Úgy érezték, amit csináltak, azt nem megváltoztatni kell, hanem megőrizni. Ha máshol nem, hát magukban. 1986. április 7-én telt házas búcsúkoncerttel köszöntek el a közönségtől a Petőfi Csarnokban. A Solaris története véget ért. Az együttes tagjai azonban nem mondtak búcsút egymásnak. Megalakították a Napoleon Boulevard-t, és jöttek a slágerek: Júlia nem akar a földön járni, Szállj velem, Ugye, eljönnek a repülők?, Európa visszavár... *„Szerettük volna megmutatni, hogy a Solaris zenéje nem attól volt OLYAN, mert nem tudtunk volna mást, hanem azért, mert OLYANNAK akartuk!"*

S hogy mikor lehet filmzene a Solaris kompozíciókból? Erdész Róbert talán már tudja a választ. Hamarosan megjelenik ugyanis első science fiction regénye, *A csapda.* *„Az eredeti tervem az volt, hogy írjak egy regényt, ahhoz a zenét, s elképzelném a történetet filmen, ami meg is valósulhatna"* – mesél álmairól az író-zenész. *„Erről még nem tettem le. Háromrészesre tervezem a regényt, talán a harmadiknál már mód lesz minderre..."*

Addig még a zenekar valószínűleg fellép Japánban, Brazíliában – és remélhetően még Magyarországon is. Igaz, a kutatások mai állása szerint a nostradamusi jóslatok erről egyelőre még nem szólnak...

F. T.

Mi a közszeméremsértés?

Évről évre találkozunk olyan ügyekkel, kezdeményezésekkel, amelyek a szexuális tartalmú sajtótermékek közszeméremsértő mivoltával foglalkoznak, illetve a sajtótermékek nyilvános közlésére vonatkozó szabályok szigorítását, pontosítását célozzák. Ezek a támadások azért is érthetetlenek, mert mára a pornográf és a szexuális áruk forgalomba hozatala polgárjogot nyert, bevételük jelentős részét elnyeli az adóhivatal, ami az állami elfogadás bizonyos jelének tekinthető.

Érdekes módon a viták kereszttüzében általában nem a mozgókép-termékek, hanem a nyomtatott sajtótermékek állnak. Ennek az lehet a magyarázata, hogy a szexlapok terjesztése, árusítása jóval szélesebb körben, több csatornán keresztül és kevésbé intimebb módon történik, mint a videókazettáké. Ez óhatatlanul felveti a terjesztésben közreműködők felelősségét, de a nyilvánosság prűdebb rétegének ellenérzését, tiltakozását is.

Bizonyára sokan emlékeznek a 90-es évek elején nagy port kavart ügyre, amelyben egy művészeti folyóirat számának betiltását kezdeményezték a címlapján közölt „a Szent Koronát gyalázó pornográf grafika" miatt. Ez év derekán pedig az egyik tudományos ismeretterjesztő folyóirattal kapcsolatban merültek fel gondok, mivel a hátlap Priapus római termékenységistent ábrázolta – férfiereje teljében. Bár ez az ügy végül is szerencsésen megoldódott és a lapot nem kellett a szexuális termékek számára előírt zárt csomagolásba bújtatni, a terjesztő cég és a gazdasági tárca szükségesnek tartotta a pornó és szextartalmú áru definícióján belül a szexuális ingerkeltés pontosabb, részletesebb meghatározását. A kérés több okból is megoldhatatlannak bizonyult.

A problémának ugyanis van egy jogi és van egy társadalmi-erkölcsi megközelítése, miközben nagy szerepe van a szubjektív tényezőknek. Az Alkotmány elismeri és védi a sajtó szabadságát. Eszerint mindenkinek joga van a sajtó útján közölni nézeteit és alkotásait, amennyiben azok nem sértik az alkotmányos rendet. A szabad gondolatközlés korlátjaként is felfogható szabályba az is beletartozik, hogy a sajtószabadság gyakorlása nem sértheti a közerkölcsöt. Ugyanakkor a közerkölcs fogalmát egyetlen jogszabály sem határozza meg.

A Legfelsőbb Bíróság 1992-ből származó iránymutató állásfoglalása szerint azok a magatartási szabályok sorolhatók ide, amelyeket a társadalom általánosan elfogad. Elvileg tehát a művészeti alkotás sajtótermékben való megjelenítése is sértheti a közerkölcsöt, következésképpen nyilvános közlése is megtiltható.

Mindazonáltal az LB iránymutatása szerint a konkrét ügyek megítélésekor rendkívül körültekintően kell eljárni, hogy alapvető alkotmányos jogok indokolatlanul ne szenvedjenek csorbát. Ennek megfelelően a sajtótermékek közerkölcsbe ütközését akkor lehet megállapítani, ha ezen jellege a közfelfogás szerint egyértelmű és vitathatatlan. A „koronás" ügyben is úgy ítélte meg az LB, hogy a szóban forgó grafikai ábrázolás mondanivalójának megállapítása számos szubjektív tényezőtől függ, és ennek megfelelően a címlapnak több olvasata is lehetséges. Az LB végül értékes gondolati tartalmat hordozó művészeti alkotásként értékelte az ábrázolást, és feloldotta a folyóirat betiltását elrendelő elsőfokú bírósági végzést.

A másik ügyben nyilván az okozott félreértést, hogy a kulturális minisztérium lapnyilvántartásában „erotikus lapként" szerepelnek az egyértelműen pornográf és az ízléses, művészi színvonalú erotikus témájú lapok. Egy lapterjesztő pedig valóban nincs abban a helyzetben, hogy esztétikai vagy műfaji szempontok szerint szelektáljon, minősítsen. Bár érvényben van a Legfelsőbb Bíróságnak egy másik állásfoglalása (lásd ugyanezen az oldalon), amely azt próbálja meg körülírni, hogy mikor valósulhat meg a szeméremsértés, azt el kell ismernünk, hogy jogi megoldás keresése itt nem vezet eredményre. Nem létezik olyan ország, ahol jogszabály határozná meg a nemi vágy kritériumait.

A másik megközelítés, úgy vélem, az ilyen jellegű sajtótermékek megjelentetőinek önkorlátozása. E kiadóknak azt kell szem előtt tartaniuk, hogy rétegigényt szolgálnak ki, és azokat, akik nem tartoznak e rétegbe, ne botránkoztassák meg. Lényegében ezt védi és szabályozza az üzletek működéséről szóló 4/1997-es kormányrendelet, amellyel már több alkalommal foglalkoztunk ezeken a hasábokon.

Végeredményben az önkorlátozás érvényesül a televíziós műsorszolgáltatók esetében is, mivel a médiatörvény csupán a szexualitást öncélúan ábrázoló műsorszámok korlátozására vonatkozóan tartalmaz néhány általános jellegű előírást, anélkül hogy az öncélúság fogalmát, tartalmát közelebbről meghatározná. Ennek ellenére érdekes módon az éjszakai tévésex eddig még nem vezetett a folyóiratokéhoz hasonló vitákhoz, bírósági ügyekhez.

Mindezek tükrében ki lehet jelenteni: a szexuális ingerkeltés fogalmának részletes jogszabályi meghatározása, felsorolása megoldhatatlan és értelmetlen feladat. A hetvenes években például első fokon elmarasztalták azt a piaci árust, aki félmeztelen nők fényképével díszített pénztárcákat („kacsintós" pénztárcák) árusított. Húsz évvel később viszont a pornóipar legális üzletággá vált, miközben a törvényi keretek változatlanok maradtak. Nyilvánvaló tehát, hogy a közfelfogás, a közízlés és az ehhez igazodó jogalkalmazás változott, nem pedig a szeméremsértésre vonatkozó jogi szabályozás.

A szakértő ezek után csak arra a következtetésre juthat, hogy a hatóságoknak – újabb tilalomfák felállítása helyett – sokkal rugalmasabb hozzáállást kellene tanúsítaniuk, a kiadóknak és a terjesztőknek pedig arra kell ügyelniük, hogy ne kerüljenek szembe a (mindig változó) általános erkölcsi felfogással, illetve a közízléssel.

dr. Kiss Zoltán

A Legfelsőbb Bíróság állásfoglalásai:

7539. Meztelen nőket vagy férfiakat ábrázoló fényképek, rajzok stb. forgalomba hozatala csak akkor valósíthatja meg a szeméremsértő vétség tényállását, ha azok a nemi szervek hangsúlyozott ábrázolásával közvetlenül vagy közvetve érzéki inger ébresztését, a nemi érzékiség felkeltését célozzák.

7540. „Közszemlére tételen" szeméremsértő tárgynak olyan helyen és olyan módon történő elhelyezését kell érteni, hogy az személyválogatás nélkül, az emberek előre meg nem határozott köre, tehát bárki számára hozzáférhetővé váljék.

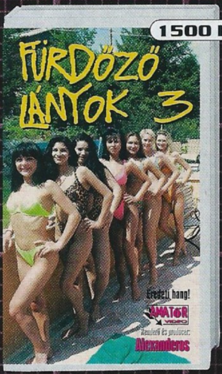
Kovács „Kovi" István, LUXx Video:

„Véleményem szerint demokratikus, szabad országban élünk. Ha egy ország felnőtt állampolgárai dönthetnek olyan fontos ügyben, hogy kit ültetnek a parlamentbe, akkor dönthessék el azt is, hogy néznek-e pornófilmet vagy nem. Akit ez a műfaj nem érdekel, ne menjen be a szexshopokba, ne vásároljon, ne kölcsönözzön ilyen témájú filmet. De akinek erre a műfajra igénye van, elkülönített helyen, kultúrált körülmények között juthasson hozzá! Mindazonáltal úgy gondolom, hogy ez a kérdés nálunk jelentősen „túl van lihegve". Érdekes módon Ausztriában senkit nem zavarnak a Mariahilfer Strassén vagy a Németországban Passau főterén hatalmas kirakattal rendelkező szexshopok. De megemlíthetném München belvárosát, nem beszélve Amszterdam vásárlóutcájáról. Természetesen nekünk igazodnunk kell a hazai körülményekhez, ezért ezt a műfajt úgy kell terjeszteni – és a hazai videóforgalmazók így is csinálják – hogy akinek sértik az érzelmeit az ilyen típusú kazetták vagy újságok, ne dugjuk az orruk alá. Ez a műfaj, bár nem művészet, de mindenképpen része a videókultúrának. Éppen úgy, mint a kaland-, az akciófilm vagy éppen a horror. Ma már egyetlen videótéka sem működhet szexfilmek nélkül, hiszen az emberek igénylik ezt a műfajt. Ebből következően, ha netán további tilalomfák felállítását fontolgatnák a hatóságok, tudniuk kell, hogy ezzel csak az illegális, éppen ezért ellenőrizhetetlen beszerzési források felé terelnék az érdeklődőket. És amit kevesen említenek: ez a műfaj – eltérően más, kevésbé támadottal – legalább nem az erőszakról és a gyűlöletről szól!"

Varga István Fókusz Video:

„Teljes mértékben egyetértek a Legfelsőbb Bíróság állásfoglalásaival. Ha egy Fókusz videófilmnek olyan borítót készítek, amelynek még a hátoldalán sincsen szexuális ingert kelthető fénykép, akkor azt a filmet még a Metro nagykereskedelmi áruházaiban is árusítják. A termékbe ekkor már csak tudatosan lehetne belekötni, például ha valaki a borítón meglátja az emblémánkat, s tudja rólunk, hogy pornókazettát árusítunk. A jogszabályokkal egyetértek, csak helyesen kellene alkalmazni az üzletekben, a hirdetésekben."

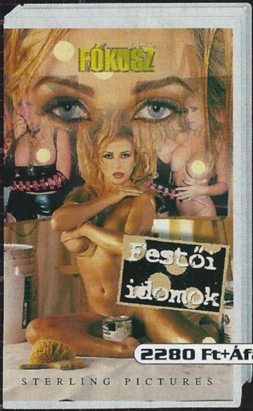
December 15.

1500 Ft+Áfa

A 017
Fürdőző lányok 3.

F 165
Festői idomok

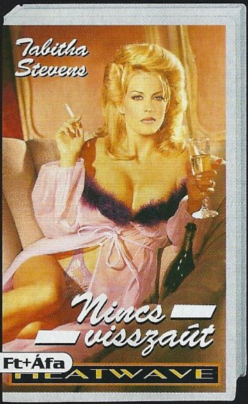
2280 Ft+Áfa

1500 Ft+Áfa

E 097
Mindenem a szex

HT 025
Nincs visszaút

1980 Ft+Áfa

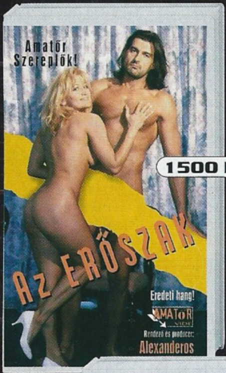
December 29.

E 098
A tangó zamata

1500 Ft+Áfa

A 020
Az erőszak

1500 Ft+Áfa

VIDEO FÓKUSZ PREMIER

HV 026
Foster sztori

2280 Ft+Áfa

3960 Ft+Áfa

HT 026
Meleg út a mennyországba

Megrendelem az alábbi videofilmeket:

A 017 Fürdőző lányok 3. (1500 Ft + Áfa)	.....db
F 165 Festői idomok (2280 Ft + Áfa)	.....db
E 097 Mindenem a szex (1500 Ft + Áfa)	.....db
HT 025 Nincs visszaút (1980 Ft + Áfa)	.....db
E 098 A tangó zamata (1500 Ft + Áfa)	.....db
A 020 Az erőszak (1500 Ft + Áfa)	.....db
HV 026 Foster sztori (2280 Ft + Áfa)	.....db
HT 026 Meleg út a ... (3960 Ft + Áfa)	.....db

Beküldendő: **Fókusz Video**
1062 Budapest, Andrássy út 107.

Cég (cím):

....

....

....

....

....
Aláírás

MIB-játék eredményhirdetés

Októberi számunkban az InterCommal közösen hirdettük meg a Men In Black-játékot.
A nyertesek:

I. díj (egy nagy Men In Black-ajándékcsomag: 1–1 db MIB-óra, audio-CD bögre és plakát):
Sidlovszki Attila, 3600 Ózd

II. díj (egy közepes Men In Black-ajándékcsomag: 1–1 db MIB audio-CD, bögre, póló és plakát):
Vörös Szabolcs, 6337 Újtelek

III. díj (egy kis Men In Black ajándékcsomag: 1–1 db MIB audio-CD, sapka és plakát):
Nagy András, 1201 Budapest

IV–X. díj (1–1 db MIB plakát):
Sipos Sándor, 5516 Körösladány, Demel Edit, 1115 Budapest, Bayer Yvette, 7626 Pécs, Neményi Norbert, 8840 Csurgó, Mundi Zoltán, 1065 Budapest, Gadácsi Tamás, 8200 Veszprém, Hegedűs Péter, 3555 Harsány

Gratulálunk!

Íme a helyes válaszok: I. Ki rendezte a Men In Blacket? Barry Sonnenfeld (2). II. Ki alakítja a filmben K sötét zsarut? Tommy Lee Jones (1). III. Mely filmben nyújtott alakításáért kapott korábban Oscar-díjat Tommy Lee Jones? A szökevény (3) IV. Ki játssza New York vezető kórboncnokát a Men In Blackben? Linda Fiorentino (2) V. Melyik filmben nem játszott Will Smith? Addams Family 2. (1)

A Titanic-játék eredményhirdetése

Októberben 3 db, kereskedelmi forgalomban nem kapható, a Titanic című film zenéjét tartalmazó különleges CD-ért hirdettük meg játékunkat, együtt az InterCommal. Három kérdésre kellett helyes feleletet beküldeni.
A nyertesek:

Lux Izolda 1148 Budapest,
Gonda Carmen 8868 Letenye,
Pataki Tamás 4324 Kállósemjén.

Gratulálunk!

Íme a helyes válaszok: 1. Hogy hívják a Titanicban azt a fiatalembert, akit Leonardo DiCaprio személyesít meg? Jack Dawson 2. Ki az a színész, aki a Titanicban és az Apolló 13 című filmben egyaránt szerepel? Bill Paxton 3. Melyik filmben nyújtott alakításáért jelölték először Oscar-díjra Kate Winsletet? Értelem és érzelem.

Mit láthatunk a tévében?

Ezt kérdeztük novemberben a Jogi Fórum rovatunk címében, s rovatgazdánk, dr. Kiss Zoltán elemezte a műsorszerkezeti előírásokat, melyek meghatározzák, hány százalékban kell magyar filmalkotásokat vetítenünk a magyar közszolgálati, illetve kereskedelmi tévécsatornáknak.

Az alábbiakban kommentár nélkül közöljük azt a táblázatot, mely az 1998 októberében az egyes televíziós adókon vetített magyar filmek listáját tartalmazza. Arra kérjük olvasóinkat, írják meg: sokallják, keveslik vagy megfelelő számúnak ítélik-e meg a televíziókban játszott hazai játékfilmeket. (Címünk: 1114 Budapest, Eszék u. 9–11.)

Magyar játékfilmek a televíziókban 1998 októberében:

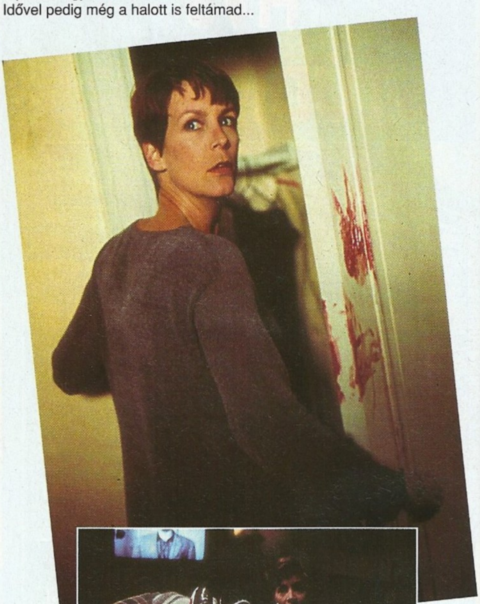
1.	98.10.01.	Ereszd el a szakállamat!	RTL-K.
2.	98.10.02.	Fényérzékeny történet	Duna
3.	98.10.04.	Az elvarázsolt dollár	Duna
4.	98.10.04.	A trombitás	Duna
5.	98.10.06.	Szirmok, virágok, koszorúk	Duna
6.	98.10.07.	Szerelemből nősültem	Duna
7.	98.10.08.	Nyugatról keletre, avagy...	tv2
8.	98.10.09.	Az afrikai vőlegény	Duna
9.	98.10.11.	Vadon	MTV1
10.	98.10.14.	Sárga rózsa	MTV1
11.	98.10.14.	A tanítványok	MTV1
12.	98.10.17.	A vád	Duna
13.	98.10.18.	Ötödik pecsét	tv2
14.	98.10.21.	Segítség, örököltem!	Duna
15.	98.10.21.	Eldorádó	Duna
16.	98.10.22.	Haggyállógva Vászka	tv2
17.	98.10.23.	Szökés	MTV1
18.	98.10.23.	Soha, sehol, senkinek	MTV2
19.	98.10.23.	Ménesgazda	Duna
20.	98.10.23.	Szerencsés Dániel	Duna
21.	98.10.23.	Téglafal mögött	Duna
22.	98.10.23.	A halálraítélt	tv2
23.	98.10.23.	Nappali sötétség	Duna
24.	98.10.25.	Tótágas	MTV2
25.	98.10.25.	Gyilkos kedv	MTV1
26.	98.10.28.	Megáll az idő	MTV1

Összesen, csatornánként:
MTV1 6, MTV2 2, Duna 13, tv2 4, RTL-K. 1, TV3 0

HALLOWEEN, 20 ÉVVEL KÉSŐBB

(Halloween H20)

1963. Haddomfield. Mindenszentek éjszakája...
Miközben tart az ilyenkor szokásos álarcosbál, a hatéves Michael Myers konyhakéssel leszúrja a nővérét.
1978. Illinois. Mindenszentek éjszakája...
Michael Myers kiszabadul az elmegyógyintézetből. És ezzel elszabadul a pokol. Michael húga, Laurie környezetében szinte mindenki az elvetemült gyilkos áldozatává válik. A lánynak sikerül ugyan megmenekülnie, de az őrült álarcos emlékét képtelen az agyából kitörölni.
20 évvel később. Laurie Strode Keri Tate álnév alatt él 17 éves fiával, Johnnal egy kaliforniai kisvárosban. Még ennyi év elteltével sem tudja gondolataiból kitörölni a „gyilkológép" testvért. Visszatérő rémálmok gyötrik, s a legváratlanabb pillanatokban látja feltűnni az álarcost. Hiába a pszichoterápia, az agykontroll... és az alkohol.
Idővel pedig még a halott is feltámad...

Bizonyára nem gondolta 1978-ban *John Carpenter*, hogy alacsony költségvetésű horrorjával filmtörténelmet ír, és e műfajban kultuszfilmmé avatja alkotását. Számtalan folytatást ért meg ezután az első rész, s a huszadik évfordulón *Jamie Lee Curtis* is visszatért a sorozathoz.

Színes, feliratos amerikai horror, 1998
Főszereplők: Jamie Lee Curtis, Adam Arkin, Josh Hartnett, Michelle Williams, Adam Hann-Byrd, Jodi Lyn O'Keefe, Janet Leigh
Rendezte: Steve Miner
82 perc
Forgalmazza: a MOKÉP Rt.

1999. JANUÁR 21-TŐL

ÁMBÁR TANÁR ÚR

Ámbár tanár úr – becsületes nevén ifjabb Baradlay Rómeó – édesapjával, idősebb Baradlay Rómeó nyugalmazott, de még hiperaktív zenetanárral és egy kakaduval él. Ami a nézeteit illeti, legalább száz év lemaradásban van, de gyorsabban számol, mint a legkorszerűbb számológépek. Szereti alaposan körüljárni a dolgokat, ám ettől néha kissé körülményesnek tűnik, ezért is hívják Ámbárnak. Meg a fura kifejezéseiért. Nevetséges és szeretetreméltó egyszerre...
A Bajza Gimnáziumban a legszorosabb és legfelhőtlenebb kapcsolata a pedellus kutyájával van. Osztályt nem bíznak rá, ő a tartalék tanerő, akit mindig be lehet küldeni egy-egy lyukas órára. Mert egy Baradlay-óra még mindig jobb, mint egy elmaradt óra.

Egy látszólag átlagos nap azonban döntő változást hoz Ámbár tanár úr életében. Az igazgató a 4.C osztályba vezérli, ahol a némettanárnőt helyettesíti. Miután úgy-ahogy rendet teremt riasztópisztolyával és nincs mit csinálni, sajátos bűvésztrükköket mutat be a visongó diákoknak, majd füstölő, kiégett ruhában menekül az osztályból. Ekkor ütközik bele a folyosón egy gyönyörű nőbe, akiről hamarosan kiderül, nem más, mint Kapy Tímea 4.C-s tanuló, mellesleg vívóválogatott.
Ámbár tanár úr szerelemtől szédülten érkezik vissza a tanáriba, ahol hamarosan kinevezik a lenullázódott Lantosné helyett a 4.C osztályfőnökének... Innen folytatódnak Ámbár tanár úr megpróbáltatásai.
Koltai Róbert legújabb rendezésében, melyben természetesen a főszerepet is magára vállalta, ismét nagyon emberi, szeretetre, szánalomra méltó figurát alakít.

Színes magyar film
Főszereplők: Koltai Róbert, Dobó Kata, Hernádi Judit, Kállai Ferenc, Pogány Judit, Reviczky Gábor, Szilágyi Tibor, Pa-Dö-Dö
Írta: Vámos Miklós, Koltai Róbert
Operatőr: Kende János H. S. C.
Zene: Darvas Ferenc, Pa-Dö-Dö, az Ámbár tanár úr című dalt Somló Tamás énekli
Gyártó: Megafilm Kft.
Forgalmazza a Megafilm Kft., a Budapest Film közreműködésével

1998. DECEMBER 10-TŐL

Koltai rendező úr

– miniinterjú, bemutató előtt

– Elkészült hát az újabb Koltai-rendezés! Elégedett a végeredménnyel? – kérdeztük elsőként *Koltai Róbert*től.

– Fogas kérdés, mert ugyan már láttam egy kilencven százalékos készültségű változatot a filmből, de a legvégsőt magam is csak együtt látom majd a közönséggel, december 2-án Szegeden, a film országos bemutató előtti premierjén. De nagyon bizakodom. Amikor még csak félig volt kész, videón levetítettük a forgalmazóknak, akiknek annyira tetszett, hogy huszonhárom kópiával fogunk indulni, többel, mint *A miniszter félrelép* esetében! Előzetes szakmai vetítést is tartottunk, ahová meghívtunk „ártatlan" nézőket és szigorú szakmabelieket, s mindannyian szeretettel fogadták az *Ámbár tanár urat*.

– Mennyi ideig tartott a forgatás?

– A miniszter...-énél sokkal rövidebb volt, mindössze huszonöt napig tartott.

– Milyen volt a közös munka Vámos Miklós társ-forgatókönyvíróval?

– Már jól ismerte korábbról a tanártörténeteimet, azok alapján több forgatókönyv is készült, melyeket átbeszéltünk, változtattunk rajtuk, újabb és újabb konfliktushelyzetekbe helyeztük a főszereplő tanár urat. Sokat köszönhetek *Makk Károly*nak, a film művészeti tanácsadójának, aki sokat segített nekünk, ott volt a forgatásokon és a vágásnál is.

– Vannak-e önéletrajzi elemek a filmben?

– Csak annyiban, hogy én kezdtem mesélni a történeteket, amúgy semennyire. A film attól pikáns, hogy egy régi típusú tanárt helyezünk egy mai iskola környezetébe.

– Kapott-e állami támogatást a film?

– Nem, teljes egészében magántőkéből készült. A napokban talán kaphatunk valamennyi állami póttámogatást. Jelenleg még nagy tartozásaink vannak, még a színészeket sem tudtuk kifizetni. Úgy érzem, az elmúlt években Tímár Péter, Kern András és jómagam már bizonyítottunk. Egy országnak szüksége van művészfilmekre, de olyan művészfilmekre is, amelyeket közönségfilmnek neveznek, amelyeket megnéznek az emberek a mozikban, s szeretettel fogadnak.

Hegedűs „Indián" László,

A FOTIFON VIDEÓTÉKÁK „ATYJA"

„Valószínű, Ratkó-gyerek vagyok" – morfondíroz születési körülményeiről, hiszen 1953-ban született Budapesten, a Ratkó-korszakban, amikor nem volt lehetséges a terhességmegszakítás. Asztalosmester édesapja 46, textilgyári munkás édesanyja 36 éves volt akkoriban. Így fordulhatott elő, hogy nővére, aki korban anyja lehetne, előbb adott életet gyermekének, mint ahogy ő született, így unokaöccse egy évvel idősebb nála. Első élménye hároméves korából, 1956 őszéről való: *„Óbudán laktunk, és az utcán egy teherautó platójáról kiabálták az emberek: forró vizet a kopaszra! Persze az egészből semmit nem értettem."* Általános iskolás korából datálódik filmszeretete: osztálytársával, *Nyíri Györggyel* „Skóttal" rendszerint vigigülték az Óbuda mozi három előadását, délután négytől este tízig. Első nagy filmélménye *A három testőr* és folytatása volt, melyet összesen huszonnégyszer láttak. Majd barátjával tizenévesen úgy ismerik meg a fővárost és közlekedését, hogy bejárják Budapest valamennyi moziját.

A kereskedelmi szakközépiskola érettségijével a kezében 1972-ben bútoreladóként helyezkedik el a Domus áruházban. Itt lesi el a kereskedelem fortélyait. *„Megtanultam bánni a vevőkkel. Mindig készséges és kedves voltam, emlékszem, rengeteg borravalót kaptam."* 1984-ig virágzik a bútoripar munkája révén, ám a nyolcvanas évek elején már a Skálát és a Demján-csapatot erősíti. A BNV területén elhíresült Skála Expo bútorországtályán áll az eladási front élén, már hivatalosan is ő az osztály első eladója. Közvetlen főnökei közül később ketten is a videós szakma jeles képviselői lesznek, de 1984-ben még nem ez vezérli, amikor „fóti hang", azaz *Fotifon* néven megnyitja Fóton első üzletét, melyben kezdetben hanglemezt és sportárut forgalmaz. A termékskála idővel aztán kiegészül Bécsből hozott műsoros videókazettákkal. Szívesen foglalkozna videókazetták kölcsönzésével is – bombázza is ötletével a kultúra minisztériumát – de az akkor még állami monopólium. Ezért aztán követi egy pécsi kolléga ötletét, és a Moképtől kezd kazettákat bérelni, hogy azokat kölcsönözhesse. *„Hatvannyolc filmmel kezdtem, amétás szerződéssel. Hogy az minek a rövidítése, máig nem tudom"* – emlékezik ma a daliás időkre. Majd '88 táján véletlenül belátogat hozzá egykori skálás főnöke, akiről kiderül: ő az akkortájt frissiben alakult s mindjárt legnagyobbá váló magyar videókiadó, az Intervideo vezetője. Az elsők között köt szerződést a céggel: háromszáz kazettát kap, fix havi bérletért. *„Minden pénzt visszaforgattam, feleségem keresetéből éltünk, aki a hajógyárban volt rendszerszervező. Albérletben, szükséglakásban laktunk"* – ad sajnálatra méltó képet az első évek nehéz időszakáról.

Az üzlet azonban beindul, mert 1989 végén már Budapesten, az Újlipótvárosban, a Pannónia utcában nyit bérelt helyiségben éjjel-nappal nyitva tartó videótékát a gyerekkori filmes pajtással, Skóttal, aki fóti zöldséges életét cseréli fel a fővárosi tékatulajdonosiért. A piac fejlődésével a kölcsönzői biznisz is fellendül, olyannyira, hogy félévente újabb Fotifon-kölcsönzők nyílnak Budapesten, majd franchise szerződés keretében vidéken, a kilencvenes évek közepéig összesen tíz. Időközben a Pannónia utcai téka néhány házzal odébb költözik, immáron saját ingatlantulajdonba. 1995 után a lejáró franchise-szerződések a Fotifon atyja sorra adja el tékáit, Budapesten is visszafogja tevékenységét, s mára a Pannónia utcain kívül csak egy kölcsönzőt üzemeltet Budapesten. Azonban csak szürke eminenciásként, mert hivatalosan felesége az ügyvezető igazgató. Társa, Skót 1998 októberétől már új utakon jár, borozójának útját egyengeti, de a barátság nem szakadt meg. A Szürke Bagoly becenevet is viselő „Indián" egy éve Rákosszentmihályon, egy általa építtetett „Makovecz-stílusú" házban él feleségével, 17 és 15 éves középiskolás fiaival, valamint felesége szüleivel. A pincét indián relikviákkal rendezte be, nappalija pedig egy wigwamhoz hasonlít. A filmnézés és az olvasás mellett kedvenc időtöltése az „indián lét".

– Honnan jött az Indián becenév? Külseje alapján kapta vagy magatartása alapján hívják így?

– Még általános iskolás osztálytársaim neveztek el így. A hatvanas évek közepe táján olvastam el Fehér Szarvas A Sziklás hegyek varázslója című könyvét. Ez valójában Borvendég Deszkás Sándor írása volt, aki a harmincas években eljutott Amerikába, és ott indiánok között élt, tiszteletbeli főnökké is kinevezték. Megragadott az indiánok élete, életfilozófiája. Az érettségi előtt például három napra elvonultam a Hármashatár-hegyre, építettem magamnak egy wigwamot, és ott voltam. De megtanultam szőni is, ahogy az indiánok tudnak.

– A nyakában indián amulett lóg. Ez is része indián hitvallásának?

– Amulett csak a törököknél van, ez orvosságos zacskó. Én nem aranyláncot hordok a nyakamon, hanem ezt az indián ereklyét, ez védi a szellemem. Amerikában, apacsoktól vettem.

– Ezek szerint sikerült megbarátkoznia igazi indiánokkal!

– Igen, 1997-ben feleségemmel és barátaimmal egy hónapig jártunk bérelt autóval Amerikában, és a Universal Studio mellett felkerestük az indián rezervátumokat Arizónában, Nevadában, Kaliforniában és Mexikóban.

– Mely tulajdonságaiban fedezhetjük fel Önben az indián létet, az indián életfilozófiát?

– Talán nyugodtabb vagyok, mint az átlag, másképp viszonyulok az emberekhez, kerülöm a konfliktusokat. Béketűrő típus vagyok, szeretem mindig elszívni a békepipát.

– Pedig olyan szakmában tevékenykedik, ahol gyakran nem láthatna a pipától... Azt mondják például, nincs az országban olyan téka, amely meg tudna élni hamis kazetták kölcsönzése, árusítása nélkül. Tegye szívére a kezét: soha nem tartott az üzleteiben kalózkazettát?

– Tudomásom szerint sohasem, és még csak nem is másoltam le kazettát. Otthon sem volt soha két videóm, így nem is tudtam volna másolni. Mániákusan gyűlölöm a hamis kazettát, még a fiaimnak sem engedem meg, hogy osztálytársaiktól hazahozzanak. Az elmúlt években különben százával kínáltak nekem hamisítók mozifilmeket. Akadt, aki havi egymillió forintot ajánlott fel, ha forgalmazom őket, mondván, a Fotifonról úgysem hiszik el, hogy hamis kazettákat terjeszt. Nem hiszek annak a tékásnak, aki azt mondja, kénytelen hamisítani ahhoz, hogy megéljen. Egyetlen ügyem azért csak volt.

– Nocsak!

– Katalógusból választva, egy kazettanagykereskedőnél vásároltam egy aerobikkazettát. Egyszer az egyik tékánkba bejött egy hölgy, leemelte a kazettát a polcról és közölte: övé a kazetta szerzői joga és a kazettához nem adott kölcsönzési jogot. Húszezer forintra büntettek. A büntetést áthárítottam a nagykereskedőre, aki a kazetta számlájára elfelejtette ráírni, hogy csak eladási joggal értékesítheti azt. Elismerte felelősségét, ki is fizette a büntetést, de én lettem sáros.

– Nem volt túl nagy merészség évtizednyi bútorkereskedés után videókölcsönzővé átvedleni? Honnan merítette ötleteit üzletei működtetéséhez?

– Most már bevallhatom, elsősorban Olaszországból. Többször nyaraltunk a családdal Caorlében. Éjszakánként, amikor nem tudtam aludni, rendszeresen beültem a közeli, éjjel-nappal nyitva tartó videótékába és csak figyeltem. Láttam például a bilétarendszert, ellestem azt, hogy nem muszáj az eredeti tokban kiadni a kazettákat, s hogy lehet hirdetéseket tenni az egyentokok borítójára. Ott láttam először azt is, hogy egyetlen vendég sem fizet előre. Később jóba lettem a tékatulajdonossal, egy Fotifon-póló ma is ott látható kölcsönzőjük kirakatában. De ma is állítom: én a bútorszakmában váltam kereskedővé. Egy eladótól az különbözteti meg a kereskedőt, hogy az minden porcikájával a vevőért van, profi módon érti a szakmáját, mindegy, hogy az eladni kívánt termék bútor vagy film.

– Az utóbbi egy évben azonban drasztikusan visszaesett a tékákban a forgalom, s a tíz Fotifon-kölcsönzőből már csak kettőt üzemeltet. Ennyire megviselte az Ön vállalkozását is a piaci bessz?

– A franchise-partnerek kérték tőlem, hogy megvásárolhassák az üzletet, én meg úgy gondoltam, családi vállalkozásként elég két-három téka. A válság igazán nem érintett meg minket, a kereskedelmi tévé megjelenése nálunk nem járt számottevő forgalomkieséssel. Inkább azt érzem, hogy a multiplex mozik vonzzák el a tékákból a tizen- és huszonéveseket, akik helyett azonban jönnek az idősebbek. Új tékát viszont nem áll szándékomban nyitni, mert már kevés az ellátatlan terület, és a tékával is úgy vagyunk, mint a taxizással: Budapesten több a taxis, mint New Yorkban. Sok kölcsönzősben azonban hiányolom a szakértelmet. Én rendszeresen napi három filmet nézek meg moziban vagy videón, olvasom a szaklapokat, a Video Magazin is megvan 1985-től, az első számtól kezdve.

– Miért nem Ön, miért felesége a Fotifon ügyvezetője?

– Mert ki nem állhatom a hivatalokat, a hivatalnokok packázását. Nem szeretem APEH- és tb-ellenőrökkel tölteni az időmet. Míg más vállalkozások felé évekig nem néznek, addig a Fotifont az APEH évente átlagban kétszer, a tb háromszor-négyszer ellenőrzi. Az eddigi húsz ellenőrzés különben mindig mindent rendben talált. A filmeket azonban mindig magam szerzem be a tékák számára, ezt a feladatot nem bízom az asszonyra.

– A napjai ezek szerint olvasással, filmnézéssel, kazettabeszerzéssel, indián relikviák gyűjtésével és alkalmanként a dobogókői videóvásár megszervezésével telnek. Így képzelte a pesti indián-létet?

– Majdnem! Csakhogy négy hónapja betegállományban vagyok, trombózisos a bal lábam. Gyógyszert kell szednem, kímélő, nyugodt életmódot kell folytatnom, amúgy Indián-módra.

Falus Tamás

KÖLCSÖNÖZHETŐ VIDEOKAZETTÁN
DECEMBER 10.
CHOW YUN FAT MIRA SORVINO
GYILKOSOK GYILKOSA
HA ÉLNI AKARSZ ÖLNÖD KELL.
CHOW YUN FAT MIRA SORVINO
GYILKOSOK GYILKOSA
The Replacement Killers
Az ÁI/ARC és a Rés a pajzson rendezőjének új filmje
BŰN ÉS IZGALOM
IRVING BELATECHE filmje
Pácban
PÁCBAN
ZENEGEREK KARÁCSONYA
Egy egész estés családi mese
ZENEGEREK KARÁCSONYA
BÉKAVÁRI URASÁG
GALLA MIKLÓS ÉS NAGY NATÁLIA MAGYAR HANGJÁVAL
BÉKAVÁRI URASÁG
A GYALOG GALOPP ÉS A BRIAN ÉLETE FŐSZEREPLŐIVEL
INTERCOM
COLUMBIA TRISTAR HOME VIDEO
Forgalmazza az Intercom Rt. 1145 Budapest, Bácskai u. 28-36. Tel.: 467-1-467 Fax: 252-2736 e-mail: video@intercom.hu

ILYENEK VOLTUNK...

Dobogókő 9.

Volt egyszer egy videóvásár 1998. november 13-án pénteken, mely ugyan nem hozott különleges szerencsét sem az eladóknak, sem a vásárlóknak, ám aki ezen a napon fenn járt a dobogókői magaslatokban, nem bánta meg a vásárlást, az eladást, a találkozást régi ismerősökkel, szakmabeliekkel és a konkurrenciával

A régi Tolnay- és Kabos-filmeket vitték mint a cukrot

Egy jó téka nem lehet meg számítógépes kölcsönzői program nélkül

Melyiket válasszam a sok közül?

Éles Pista ajkáról ki sem fogy a móka...

Duett: az esti videósbuli sztárja, a megfáradt vándor, Demjén Rózsi Zentai Gyuri menedzser szólóját egészíti ki...

Creol: latin gitármuzsika a megszokott profi színvonalon (Szűcs Antal Gábor és Pomázi Zoltán)

A Májkrém, azaz a My Cream zenekar paródiáival jól „odakent” a hazai popipar üdvöskéinek (különösen a billentyűszóló volt fenomenális)

Hogyha elindul a vonat, a szívem majdnem megszakad subidubi-duáá...

1132 Budapest, Visegrádi u. 31.

ROCKY

ELKÖLTÖZÜNK

ROCKY

Új címünk 1999. január 10-től:
1139 Budapest, Teve u. 41.
(Teve u.–Fáy u. sarok)
Új telefonunk: Tel./Fax : 350-7794

A Rocky Kft. telephelye (Teve u. 41.)

Örömmel értesítjük minden kedves partnerünket, hogy tágasabb (550 m2), kultúráltabb környezetben, megújult infrastruktúrával, korlátlan udvari parkolási lehetőséggel, de a régi udvarias, megbízható kiszolgálással, óriási választékkal és akciókkal **várjuk Önöket !**

1998. december 28-a és 1999. január 10-e között költözködünk, de addig is a XIII. ker. Visegrádi u. 31-ben várjuk kedves partnereinket!

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kíván

a Rocky valamennyi munkatársa nevében

Frerenczi Attila cégtulajdonos-ügyvezető igazgató
Muri András kereskedelmi igazgató
Hajdúné Kötél Tamara kereskedelmi koordinátor

TENYÉRNYI HÁZIMOZI
Panasonic
DISPLAY MODE
BRIGHT
COLOUR
OFF - NORMAL - FULL - ZOOM
SKIP/SEARCH
V.S.S.
ANGLE
STOP
STILL/PAUSE
PLAY
DISPLAY
A Panasonic DVD-L10 a világ első hordozható DVD-lejátszója, beépített LCD-képernyővel. Olyan kép- és hangminőséget nyújt, amellyel idáig csak a moziban találkozott. A DVD technológiában világelső Panasonic bepillantást nyújt a jövő évszázad multimédia világába. És mindez elfér a tenyerében, így az élményt bárhová magával viheti.
Panasonic
További információért hívja a 311-7492 telefonszámot.
www.panasonic.hu
KICSIT ELŐBBRE MÁSOKNÁL

MAGYAR FILMFESZTIVÁL LOS ANGELESBEN

Második alkalommal rendeztek magyar filmfesztivált a kaliforniai milliomosok városában, a Hollywooddal határos Beverly Hillsben. Az elegáns art-moziban, a Laemmle's Music Hall Theaterben az elmúlt öt év 15 alkotását vetítették (a korábban világsikert aratott filmeket a *Valahol Európában*, a *Szerelem* és a *Jób lázadása* képviselte). Néhány Los Angelesben tanuló magyar fiatal is lehetőséget kapott, hogy rövidfilmjével bemutatkozzon: a színészi pályát a jelek szerint a rendezéssel ötvözni szándékozó *Tarján Györgyi* három kisfilmmel is szerepelt. Az 1996-os fesztiválhoz hasonlóan az ideit is – amerikai és magyar szponzorok támogatásával – a Bunyik Entertainment rendezte. A Magyar Mozgókép Alapítvány, a Magyar Filmunió, a tv2, a Malév, a Magyar Turizmus Rt., a Megafilm Kft., a Cinergy, az internetes Hungary Network és a Kempinski Corvinus Szálloda nyújtott anyagi segítséget. Mint *Bunyik Béla* a Video Magazin Los Angeles-i tudósítójának elmondta, nélkülük aligha tudta volna megrendezni a filmhetet. A mozi bérleti díját előre ki kellett fizetnie, s még azt is előírták, hogy – nemzetközi fesztiválról lévén szó – két olyan gépészt kellett szerződtetnie, akik szakszervezeti tagok. *Makk Károly, Kern András, Koltai Róbert, Sólyom András, Kabay Barna, Dobó Kata, Petényi Katalin* forgatókönyvíró, *Kálomista Gábor* producer és *Szt. Martin* szaxofonművész is Los Angelesbe utazott. Mindezt figyelembe véve a fesztivál rendezője nem számított nagy nyereségre, s már azt eredménynek tartja, ha nem nagy a ráfizetés...

A Los Angeles-i magyar filmfesztivál szervezője, Bunyik Béla, burbanki irodája előtt

Magyarországon többen kétségbe vonták, hogy egyáltalán érdemes-e megrendezni ezt a fesztivált. Az amerikai nézőket ugyanis köztudottan alig érdeklik az európai filmek; a mozik, a tévéállomások csak elvétve mutatnak be egy-egy angol, francia vagy olasz alkotást. Az idei magyar filmhét mégis azt igazolta, hogy Hollywoodban nemcsak hollywoodiak arathatnak sikert. *A Cigánytörvény, A miniszter félrelép, A játékos* és a *Szerelem* telt házakat vonzott. Igaz, az újságok – a Los Angeles Times, a Hollywood Reporter, a New Times és a Daily Variety – bő teret szenteltek a fesztiválnak, s a bemutatott filmek többségét részletesen elemezték. Jó hírverésnek bizonyult az is, hogy *Andy Vajna, A* miniszter félrelép Los Angelesben élő producere a filmhetet megelőzően fogadást adott Hollywood egyik alkalmi rendezvényekre fenntartott mozijában. E szakmai találkozón az amerikai filmvilág néhány rendezője és forgatókönyvírója is részt vett.

A Bunyik Entertainment a magyar videófilmek legnagyobb amerikai forgalmazója. A fesztiválon látottak közül a *Zimmer Feri* és *A rózsa vére* már kapható. *Bob Laemmle,* a mozihálózat igazgatója azt tervezi, hogy *Makk Károly Szerelem* című alkotását a többi mozijában is bemutatja, s a *Cigánytörvény* is számíthat újabb vetítésekre. A fesztivál rendezője pedig már az 1999-es magyar filmhétről tárgyal...

Földes Tamás
(Los Angeles)

ALAN J. PAKULA HALÁLA

November 19-én, hetvenéves korában autóbalesetben meghalt *Alan J. Pakula,* az ismert hollywoodi producer-rendező-forgatókönyvíró, *Az ördög maga* című film rendezője. Két tucat filmnek volt producere vagy rendezője 1957 óta. 1971-ben ő rendezte a *Klute*-ot, melynek főszerepéért *Jane Fonda* Oscar-díjat kapott. A New Yorkban született és New York állam egyik autópályáján szerencsétlenül járt rendezőt kétszer jelölték Oscarra: először 1976-ban, *Az elnök emberei* című film rendezőjeként, majd 1982-ben, a *Sophie választása* című alkotás legjobb forgatókönyvírójaként, mely művét egyébként rendezőként és producerként egyaránt jegyezte. Előbbi filmjét összesen hét Oscarra jelölték, melyből négyet be is gyűjtött, az utóbbit négy Oscarra nominálták. Ő írta többek között – *John Grisham* regénye alapján – *A Pelikán-ügyirat*, valamint *Az ártatlanságra ítélve* című filmek forgatókönyvét is.

Alan J. Pakula rendezései a magyar videótékákban: *Klute, Árvák az alvilágban, Eljő a lovas, Az elnök emberei, Milliárdos bankbetétek, Reggel találkozunk, Ártatlanságra ítélve, Felelősségük teljes tudatában, Álombéli szerető, A Pelikán-ügyirat, Az ördög maga.*

MEGHALT JEAN MARAIS

Nyolcvannégy éves korában, november 8-án, vasárnap egy cannes-i kórházban meghalt Jean Marais, a negyvenes–ötvenes–hatvanas évek egyik legnépszerűbb francia színésze. Első filmjét 1933-ban, húszévesen forgatta, majd 1937-től *Jean Cocteau* műveinek sztárja lett. Több mint nyolcvan filmben játszott, s még a kilencvenes években is forgatott. Játszott *Claude Lelouch* 1995-ben készült filmjében, *A nyomorultakban* is. Idősebb korában érdeklődése a festészet és a szobrászat felé fordult, s maga is alkotott. A hazai videótékákban megtalálható 1946-os alakítása, *A szép és a szörnyeteg,* az egy évvel későbbi *A királyasszony lovagja* vagy az 1949-ben készült *Orfeusz.* A hatvanas években *Louis de Funes* legfőbb ellenfele volt a híres *Fantomas*-filmekben, melyek mindhárom részét számtalanszor vetítették a magyar televíziós csatornák is.

MACSKÁK ÍNYENCEKNEK

A zenés-táncos műfajt kedvelő ínyenceknek csemegét ígér a december, hiszen az HBO mozicsatornán *Andrew Lloyd Webber* legismertebb musicalja a *Macskák* lesz látható a londoni West End Adelphi Theatre társulatának előadásában, eredeti nyelven, *David Mallett* rendezésében. A musical főszereplői: *John Mills, Elaine Paige, Ken Page, Rosemarie Ford* és *Michael Gruber.* A honi képernyőpremier december 19-én, délután öt órakor lesz, de a karácsony előtti napon, és szilveszterkor is látható lesz.

TRUMAN-SHOW UTÁN ED TV

Truman-show után jön az *Ed Tv, Ron Howard* új vígjátéka, melynek premierjét jövő tavaszra ígérik. A két film abban hasonlít, hogy a címszereplő Ed, egy videóüzlet eladója ugyanúgy a média bohócává válik, mint *Jim Carrey* figurája, de ő önszántából egyezik bele, hogy élete minden percét rögzítse egy kábeltévé-társaság kamerája. A főszerepet *Matthew McConaughey* játssza, filmbeli bátyját *Woody Harrelson,* míg barátnőjét *Jenna Elfman.* A filmben sok sztár fordul meg kisebb-nagyobb szerepekben: feltűnik többek között *Elizabeth Hurley, Martin Landau, Dennis Hopper, Rob Reiner,* sőt néhány villanás erejéig *Jay Leno,* a népszerű amerikai show-man is.

MEGNYÍLT A LURDY MULTIPLEX

Október végén adták át az öt és félmillió dolláros beruházással épült, tíztermes, 2006 székes Hollywood Multiplexet a Lurdy Ház bevásárlóközpontban. Az építtető-tulajdonos – csakúgy mint a Duna Plazában – fele-fele arányban az IncterCom és az ausztrál székhelyű Village Roadshow, mely a világ tizenhat országában ezernél több multiplex-termet üzemeltet. Az első hónap üzemeltetési tapasztalatai szerint hétvégenként megtelnek nézővel a termek, míg hét közben viszonylag kevés a látogató.

EURÓPA FILMHÉT BUDAPESTEN

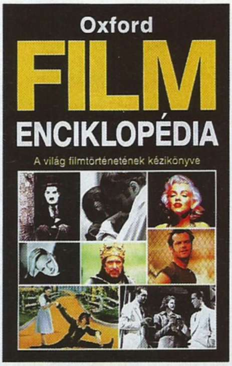
December 3-a és 13-a között immáron nyolcadszor lesz Budapest is részese az Európa Filmhét eseményeinek. Az eseménysorozat a Budapest Film szervezésében ad körképet az öreg kontinens filmművészetéről. A bemutatók sorozatát az idei Oscar-díjas holland film, a *Karakter* nyitja. A fő programnak helyet adó Művész moziban a tíz nap során egyebek mellett látható lesz az idei Edinburgh-i Fesztivál sikerdarabja, a *Francis Bacon* életéről szóló angol film, a *Love Is Devil, John Maybury* rendezésében, a szintén angol *Woodlanders,* mely *Thomas Hardy* regényéből készült. A franciákat *Stéphane Clavier, Pierre Salvadori* és *Francois Ozon* képviseli egy-egy művel.

Láthatjuk majd az idei lengyel filmszemle nagydíjas alkotását, a *Historie Milosnét*, melynek rendezője, *Jerzy Stuhr* maga is itt lesz a filmhét eseményein. Közép- és kelet-Európát kéviseli még *Vera Chytilová* műve, a *Pasti, pasti, pasticky,* valamint *Tóth Tamás Natasa* című orosz-magyar koprodukcióban készült filmje. Ősbemutató is lesz a filmhét során, hiszen ekkor lesz először látható *Jancsó Miklós–Grunwalsky Ferenc Nekem lámpást adott kezembe az Úr Pesten* című filmje. A filmbarátok számára érdekesnek ígérkezik az *Ingmar Bergman*ról készített *Gunnar Bergdahl*-dokumentumfilm.

A filmhét másik helyszíne a Szindbád mozi lesz, amely a kortárs spanyol filmművészet darabjainak ad otthont: tíz mű közül választhatunk, s többek között látható lesz *Fernando Trueba Belle Epoque* című Oscar-díjas filmje.

OXFORD FILM-ENCIKLOPÉDIA

Már magyarul is kapható *A világ filmtörténetének kézikönyve, az Oxford Filmenciklopédia.* Filmtörténészek jeles, nyolcvantagú csapata írta a szócikkeket, melyek a némafilmek korától, a múlt század végétől a kilencvenes évek derekáig a teljesség igényével ölelik fel a világ legnépszerűbb kulturális ágának történetét. A szerzők összegzik, elemzik a filmgyártás fontosabb állomásait, alkotóit, színészeit. Háromszáz fotó is gazdagítja a Glória Kiadó gondozásában megjelent kötetet.

FILMLEXIKON CD–ROM MAGYARUL

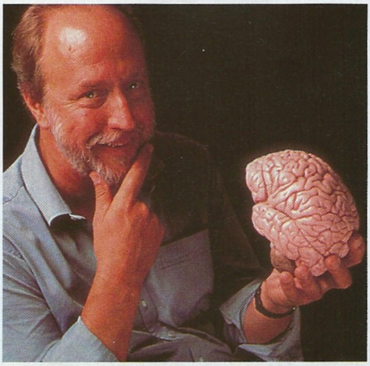
A Magyarországon moziban, videókazettán és DVD-n 1998 év végéig megjelent, illetve megjelenő filmek jelentik a december elején napvilágot látó Filmlexikon CD–ROM adatbázis alapját. A 13 ezer film (köztük a magyar és kelet-európai alkotások) legfontosabb adatait tartalmazó magyar nyelvű lemezen a legkülönfélébb szempontok szerint lehet majd keresni. Emellett a lexikon 12 ezer színészről, 4 és fél ezer rendezőről tesz említést, s egy-egy filmről tizenötféle adat tudható meg (tartalmától a producer nevén át hosszáig, hangminőségéig). A lemez a húszas évektől tartalmazza az Oscar-jelöltek és az Oscar-nyertesek listáját. A színészportrékat, filmismertetéseket filmrészletek és négyezer kazettaborító képe színesíti.

A Cyberstone Entertainment fantázianevű magyar vállalkozás ígéri: a lemez folyamatos frissítésére lesz mód az interneten és a kiadó idővel a lexikon új kiadását is tervezi.

A TUDAT TITKAI

Hogy az emberi intelligenciát mi határozza meg, miként működik az emberi agy, mind olyan kérdések, amelyek régóta foglalkoztatják az emberiséget. A Spektrum Televízió decemberben az emberi tudat kialakulását, az agy működését állítja az érdeklődés középpontjába három, különösen izgalmas filmben. A *Született zseni* című alkotás (december 6-án, 11-én és 25-én) áttekintést ad az intelligencia kutatásának történetéről és legújabb eredményeiről. Megtudhatjuk például, hogy az alacsony IQ nem zárja ki a sikeres élet és a komplex gondolkodás képességének lehetőségét. Arra is fény derül, melyik az a gén, amely szerepet játszik az egyén intelligenciájának alakulásában. *A tudat titkai* című film az autisták magányos világába és agyunk működésének rejtelmeibe vezet el (december 22-én, 23-án és 27-én), *Az Agymosás* Amerika és Szovjetunió harcát mutatja be az emberi tudat feletti hatalomért (december 29-én és 30-án).

West Travel

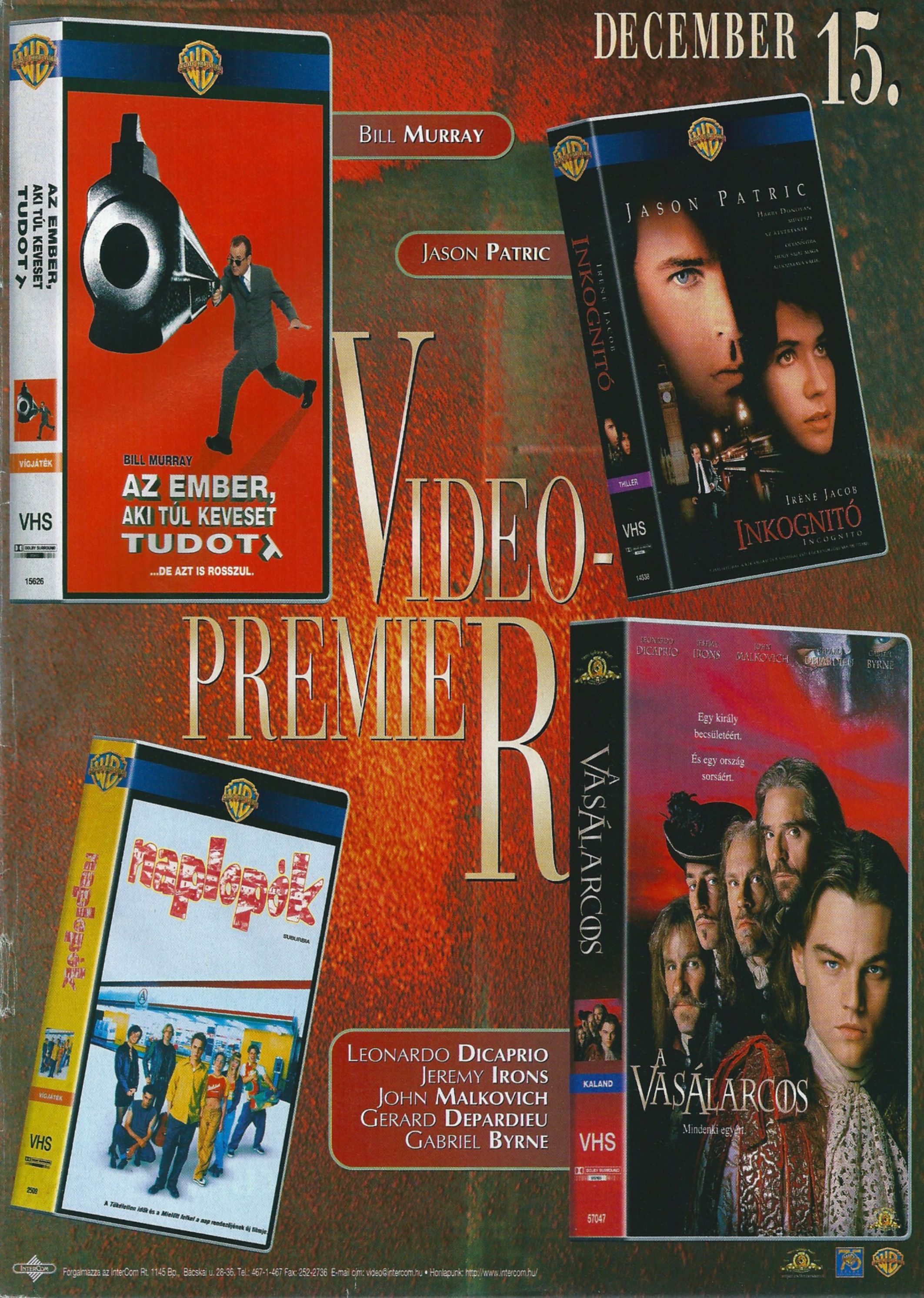

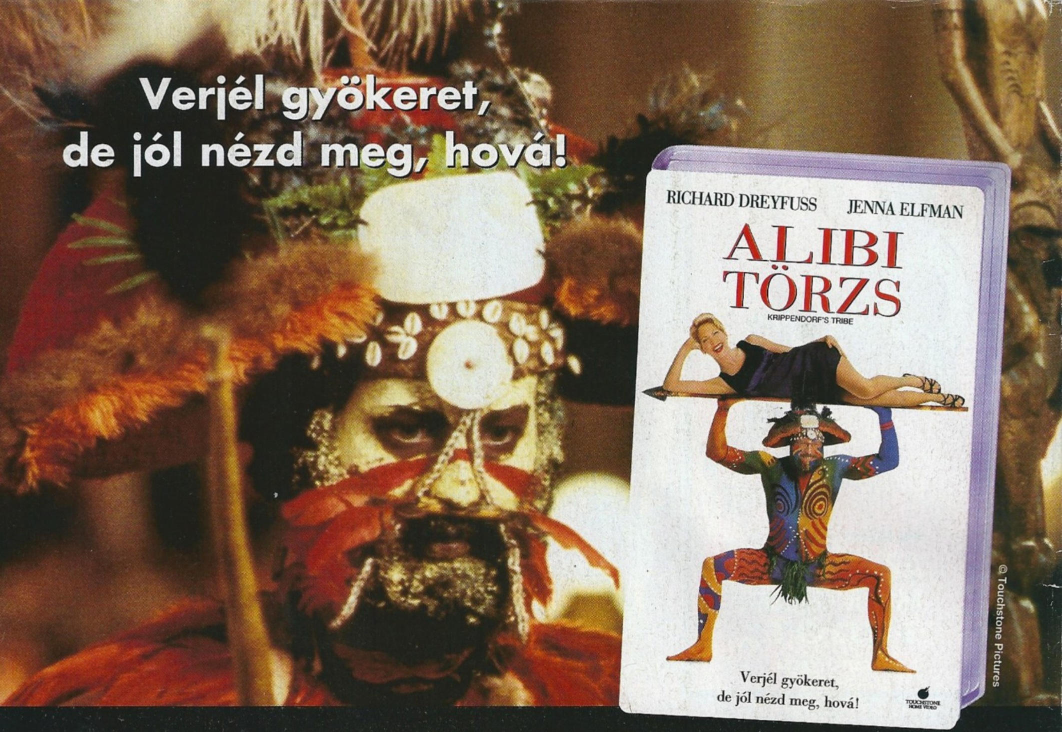
'98 - '99 ősz-tél-tavasz

West Travel

Budapest. III., Szépvölgyi út 3/a.
Tel.: 368-6051
Fax: 387-8978

Budapest,VI. Teréz krt. 24.
Tel./fax: 311–7662, 312–4229
Budapest, VI. Teréz krt. 35.
Tel./fax: 302–4986
Budapest, VII. Rákóczi út 4-6.
(Astória Üzletház)
Tel/fax: 267-8663
Budapest, IX. Ráday u. 7.
Tel./fax: 217–9613, 218–9291
Budapest, XI. Törökugrató u. 24.
(Gazdagrét)
Tel/fax: 247-0445
Kék Minarett Travel Kft.
Pécs, 7621 Kazinczy u. 3.
Tel: 72/211-895,Fax: 72/313-694
West Travel Primissima Kft
9022 Győr, Czuczor Gy. u.15.
Tel/Fax: 96/310-193
Szeged, Oroszlán u. 1.
Tel./fax: 62/312–005
Székesfehérvár,
Várkörút–Romkert
Tel./fax: 22/329–503
Hatvan, Horváth Mihály út 14.
Tel: 37 / 540-245
Fót, Muhai Elemér u. 2.
Tel./fax: 27 / 360-173

DECEMBER 15.
VIDEO-
PREMIER
BILL MURRAY
AZ EMBER, AKI TÚL KEVESET TUDOTT
...DE AZT IS ROSSZUL.
VÍGJÁTÉK
VHS
JASON PATRIC
IRÈNE JACOB
INKOGNITÓ
THILLER
naplopók
SUBURBIA
A Tökéletlen idők és a Mielőtt felkel a nap rendezőjének új filmje.
LEONARDO DICAPRIO
JEREMY IRONS
JOHN MALKOVICH
GERARD DEPARDIEU
GABRIEL BYRNE
Egy király becsületéért.
És egy ország sorsáért.
A VASÁLARCOS
Mindenki egyért.
KALAND
Forgalmazza az InterCom Rt. 1145 Bp., Bácskai u. 28-36. Tel.: 467-1-467 Fax: 252-2736 E-mail cím: video@intercom.hu • Honlapunk: http://www.intercom.hu/

Verjél gyökeret,
de jól nézd meg, hová!
RICHARD DREYFUSS
JENNA ELFMAN
ALIBI TÖRZS
KRIPPENDORF'S TRIBE
Verjél gyökeret,
de jól nézd meg, hová!
TOUCHSTONE HOME VIDEO
© Touchstone Pictures

Szex,
szerelem,
akció és humor
gyilkos elegye.
ROSIE PEREZ
JAVIER BARDEM
"...szex,
szerelem,
akció és humor
gyilkos elegye."
- Peter Simon
Démoni
szeretők
© SOGETEL, S.A., LOLAFILMS, S.A. és MIRADOR S.A. de C.V.